

ΑΝΩΤΑΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ

Πτυχιακή Εργασία

Ανάλυση της Εγχώριας Βιομηχανίας Τροφίμων και Ποτών
(2006 - 2008)

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ: ΖΑΧΑΡΟΥΛΑ ΜΟΥΖΑΚΗ

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: Κος ΜΑΚΡΗΣ ΗΛΙΑΣ

ΚΑΛΑΜΑΤΑ, ΜΑΙΟΣ 2010

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

Οι επιχειρήσεις στην Ελλάδα και η λειτουργία τους – δανειοδότηση από μέρους των Εμπορικών Τραπεζών με σκοπό την αντιμετώπιση της κρίσης.

1.1 Η έννοια της “επιχείρησης” στην Ελλάδα και θεσμοί που σχετίζονται με την λειτουργία της.....	6
1.2 Η σημασία των “επιχειρήσεων” για την Ελλάδα.....	8
1.3 Τα πλεονεκτήματα και οι αδυναμίες των “επιχειρήσεων”.....	10
1.4 Προοπτικές για τις “επιχειρήσεις”.....	12
1.5 Κρίση και επιχειρήσεις στην Ελλάδα.....	13
1.6 Η γενική παρουσία των Εμπορικών Τραπεζών στην Ελλάδα.....	15
1.7 Δίκτυο πωλήσεων χρηματοοικονομικών υπηρεσιών για τις Εμπορικές Τράπεζες στην Ελλάδα προς τις επιχειρήσεις με σκοπό την αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης και της ανάπτυξης τους.....	16

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Η βιομηχανία τροφίμων και ποτών στην Ελλάδα

2.1 Διαρθρωτικά στοιχεία του κλάδου τροφίμων και ποτών.....	20
2.2 Οι προκλήσεις της εγχώριας βιομηχανίας τροφίμων και ποτών.....	23
2.3 Η εξέλιξη των επιχειρήσεων τροφίμων και ποτών στην Ελλάδα.....	27

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ

Η συμπεριφορά του κλάδου τροφίμων και ποτών κατά την περίοδο της οικονομικής κρίσης

3.1 Οι εξελίξεις στην βιομηχανία τροφίμων και ποτών.....	37
3.2 Η εξέλιξη των τιμών στο κλάδο τροφίμων και ποτών.....	40
3.3 Απασχόληση.....	45

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ

Χρηματοοικονομική ανάλυση εταιρειών

4.1 Έννοια και σκοπός της αναλύσεως, μέθοδοι αναλύσεως των λογιστικών καταστάσεων των επιχειρήσεων.....	47
4.2 Εφαρμογή των μεθόδων χρηματοοικονομικής αναλύσεως με χρήση Αριθμοδεικτών.....	49
4.2.1 Αριθμοδείκτης μικτού περιθωρίου ή μικτού κέρδους.....	53
4.2.2 Αριθμοδείκτης καθαρού περιθωρίου η καθαρού κέρδους.....	57
4.2.3 Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας του ενεργητικού.....	61
4.2.4 Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων.....	65
4.2.5 Αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας.....	69
4.2.6 Αριθμοδείκτης παγίων προς μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις.....	72
4.2.7 Αριθμοδείκτης ταχύτητας ενεργητικού.....	76
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	81
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	84
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ.....	86

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΑ

Θα ήθελα να ευχαριστήσω την οικογένεια μου για την υποστήριξη της όλα αυτά τα χρόνια, τους καθηγητές του Α.Τ.Ε.Ι ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ για τις πολύτιμες γνώσεις που μου μετέδωσαν και όλως ιδιαιτέρως τον Κο Μακρή Ηλία ο οποίος με βοήθησε στην δημιουργία και ολοκλήρωση της πτυχιακής μου εργασίας.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στην παρούσα πτυχιακή <<Ανάλυση της Εγχώριας Βιομηχανίας Τροφίμων και Ποτών (2006-2008)>>, παρουσιάζονται τα βασικά δεδομένα, οι εξελίξεις και οι προοπτικές της Ελληνικής βιομηχανίας τροφίμων και ποτών. Επίσης γίνεται καταγραφή, διερεύνηση και συγκριτική ανάλυση βασικών οικονομικών στοιχείων και επιλεγμένων εταιρειών του κλάδου αυτού.

Έτσι στο πρώτο κεφάλαιο περιγράφεται, η έννοια και οι προοπτικές μιας επιχείρησης στην Ελλάδα, η διάρθρωση της Ελληνικής οικονομίας και οι συνέπειες της οικονομικής κρίσης στις ελληνικές επιχειρήσεις.

Στο δεύτερο κεφάλαιο, περιγράφονται οι προκλήσεις οι οποίες αναδεικνύονται διεθνώς για την βιομηχανία τροφίμων και ποτών. Επίσης αποτυπώνονται ορισμένα από τα διαρθρωτικά στοιχεία του κλάδου σύμφωνα με το μέγεθος των επιχειρήσεων που χωρίζονται βάση του προσωπικού που απασχολούν σε πολύ μικρές, σε μικρές, σε μεσαίες και σε μεγάλες επιχειρήσεις.

Στο τρίτο κεφάλαιο, παρουσιάζεται η συμπεριφορά του κλάδου τροφίμων και ποτών κατά την περίοδο της οικονομικής κρίσης, εκτίθενται οι εξελίξεις και οι προοπτικές στον κλάδο με έμφαση τις τιμές και την απασχόληση.

Τέλος, στο πέμπτο κεφάλαιο, γίνεται πρακτική εφαρμογή των μεθόδων χρηματοοικονομικής αναλύσεως δέκα εταιρειών τροφίμων και ποτών την περίοδο 2006 – 2008. Τα οικονομικά στοιχεία των εταιρειών έχουν αντληθεί από την βάση δεδομένων της STATBANK.

Κεφάλαιο πρώτο

Οι επιχειρήσεις στην Ελλάδα και η λειτουργίας τους – δανειοδότηση από μέρους των Εμπορικών Τραπεζών με σκοπό την αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης

1.1 Η έννοια της “επιχείρησης” στην Ελλάδα και οι θεσμοί που σχετίζονται με την λειτουργίας της.

Αναφερόμενος κάποιος στην έννοια της “επιχείρησης”, θα μπορούσε να πει πως πρόκειται για έναν από τους σημαντικότερους θεσμούς μιας κοινωνίας. Άλλοι εξίσου σημαντικοί θεσμοί είναι η αγορά και το κράτος εντός μιας κοινωνίας. Όλα τα είδη των επιχειρήσεων που λειτουργούν συμβάλλουν στην ανάπτυξη του πλούτου μιας κοινωνίας, στην μείωση του ποσοστού της ανεργίας αφού δημιουργούνται καινούριες θέσεις εργασίας. Επίσης συμβάλλουν, στην προώθηση των επενδύσεων και των καινοτομιών που οδηγούν στην “αιεφόρο ανάπτυξη” της κοινωνίας.

Οι πλέον επιτυχημένες κοινωνίες και οικονομίες έχουν την ικανότητα να βασίζονται στη λειτουργία επιτυχημένων επιχειρήσεων. Βέβαια για να μπορέσουν να υπάρχουν τέτοιου είδους επιχειρήσεις, θα πρέπει να υπάρχουν και οι κατάλληλες προϋποθέσεις. Οι θεσμοί εντός μιας κοινωνίας, θα πρέπει να αποδέχονται και να σέβονται την παρουσία και το ρόλο των επιχειρηματιών και επιχειρήσεων αυτών. Οι επιχειρήσεις που χαρακτηρίζονται ως επιτυχημένες, μπορούν να απολαμβάνουν το πλεονέκτημα της επιτυχίας τους και να είναι σε θέση να μπορούν να σταματούν την λειτουργία τους έως ότου μικρύνει η αγορά. Η πολιτική που θέτεται από το κράτος, θα πρέπει πάντα να έχει ως πρωταρχικό σκοπό την κοινωνική συνεισφορά των διαφόρων επιχειρήσεων.

Θα πρέπει να εφαρμόζει με συνέπεια τους νόμους και τους κανόνες ανταγωνισμού αλλά και την δίκαιη διανομή και αναδιανομή του παραγόμενου πλούτου και των διάφορων κοινωνικών πλεονασμάτων.

Στην Ελλάδα η ύπαρξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, ανέρχεται πάνω από το 99% των συνολικών επιχειρήσεων τόσο στην Ελλάδα όσο και στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ενώ οι πολύ μικρές επιχειρήσεις έως 9 ατόμων, ανέρχονται στο 97% στην Ελλάδα και στο 92% στην Ευρωπαϊκή Ένωση αντιστοίχως και απασχολούν το 56% των εργαζομένων στην Ελλάδα και το 35% στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Παρατηρητήριο, η ανάπτυξη της οικονομίας και η αύξηση της απασχόλησης θα επιτυγχάνεται μέσω των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Οι επτά από τις δέκα νέες θέσεις εργασίας που θα προκύψουν, θα προέρχονται από αυτού του είδους τις επιχειρήσεις. Είναι σημαντικό να αναφερθεί πως στους τομείς ενίσχυσης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, πραγματοποιείται μια προσπάθεια για μείωση της φορολογίας και κάποιες διαρθρωτικές κινήσεις στην αγορά οι οποίες, θα βοηθήσουν σημαντικά στην ανάπτυξη αυτών των επιχειρήσεων.

Θα πρέπει να γίνει απολύτως κατανοητό πως οι υποδομές της Ελληνικής οικονομίας, είναι απαραίτητες για την σωστή και αποτελεσματική λειτουργία των επιχειρήσεων. Σχετικά με τις υποδομές αυτές, οι κρατικοί παράγοντες θα πρέπει να φροντίζουν για την σωστή εφαρμογή των ιδιωτικών και δημοσίων επενδύσεων καθώς και την ομαλή λειτουργία των δικτύων που χρησιμοποιούν οι επιχειρήσεις αυτές. Δίκτυα όπως το ενεργειακό, τραπεζικό και τηλεπικοινωνιακό.

Το κάθε διοικητικό και νομοθετικό πλαίσιο, θα πρέπει να τονίζει την προστασία των δικαιωμάτων της επιχείρησης στην Ελλάδα, την ταχεία επίλυση όποιων προβλημάτων με το δημόσιο καθώς και την άμεση και αποτελεσματική εφαρμογή νόμων και κανόνων προστασίας των πολιτών και του ευρύτερου κοινωνικού περιβάλλοντος. Θα πρέπει επίσης να γίνει κατανοητό, πως μια

μικρομεσαία επιχείρηση δεν λειτουργεί ανεξάρτητη από νόμους και θεσμούς εντός μιας κοινωνίας. Οι θεσμοί αυτοί σχετίζονται άμεσα από τα εκάστοτε φορολογικά και ασφαλιστικά μέτρα που υπάρχουν και έχουν θεσπιστεί για την προστασία των εργαζομένων σε αυτές. Προκειμένου όμως οι επιχειρήσεις να μπορέσουν να λειτουργούν σωστά και να μην παρεμποδίζονται από τέτοιου είδους θεσμούς, θα πρέπει να εφαρμόζονται όσο το δυνατόν καλύτερα τα εξής παρακάτω :

- Δημιουργία ενός ενιαίου φορέα διοικητικών διαδικασιών και αδειών,
- Απλούστευση και κωδικοποίηση των ρυθμίσεων και αδειών που χορηγούνται σε ετήσια βάση,
- Παροχή φορολογικών κινήτρων για τις επιχειρήσεις,
- Εφαρμογή και εποπτεία αναπτυξιακών κινήτρων για την υλοποίηση κάποιων έργων υποδομής μικρομεσαίων επιχειρήσεων, σε βάση ανάπτυξης οργανισμών περιφέρειας.

1.2 Η σημασία των "επιχειρήσεων" για την Ελλάδα

Έως και το έτος 1970, η οικονομική θεωρία εκείνης της εποχής τόνιζε ιδιαίτερα τα σημαντικά πλεονεκτήματα των μεγάλων και δυνατών επιχειρήσεων αφού θεωρούσε πως η επιτυχία κάποιας επιχείρησης ήταν συνδεδεμένη με το μέγεθος εκείνης. Το ακριβές μέγεθος της παραγωγής, ήταν από το πλέον καθοριστικό σημείο για την περαιτέρω επιβίωση και ανταγωνιστικότητα μιας μεγάλης ή μικρής επιχείρησης στην Ελληνική κοινωνία. Κάτι τέτοιο βέβαια ενίσχυε σημαντικά την ανάπτυξη των μεγάλων επιχειρήσεων και έθετε κάποιους φραγμούς στην ανάπτυξη των αποκαλούμενων "επιχειρήσεων". Τα διάφορα

όμως εμπειρικά στοιχεία σε παγκόσμια βάση, δείχνουν ότι τα εκάστοτε οικονομικά αποτελέσματα δεν συμβαδίζουν απολύτως με το μέγεθος των επιχειρήσεων. Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις απασχολούν μεγάλο μέρος του ενεργού εργατικού πληθυσμού της χώρας και η παρουσία τους εξελίσσεται σε βασικό παράγοντα αύξησης της απασχόλησης, προώθηση της επιχειρηματικής καινοτομίας και βελτίωση της παραγωγικότητας. Μια μικρομεσαία επιχείρηση δεν ορίζεται από έναν ευρέως αποδεκτό ορισμό αλλά κάθε φορά αναφέρεται βάσει των συγκεκριμένων κοινωνικών και οικονομικών συνθηκών που επικρατούν στην χώρα και των εφαρμοσμένων σε αυτήν πολιτικών. Μια μικρομεσαία επιχείρηση μπορεί να απασχολεί διαφορετικό αριθμό εργαζομένων από χώρα σε χώρα, αφού οι διαφορές που εντοπίζονται στον πληθυσμό μιας χώρας μπορούν να καθορίζουν και τα ανάλογα μεγέθη. Για παράδειγμα, μια μικρομεσαία επιχείρηση στις Η.Π.Α. μπορεί να απασχολεί περίπου 400 εργαζομένους, στην Κίνα λιγότερο από 300 και στις χώρες της Γαλλίας και Γερμανίας κάτι λιγότερους από 45.

Σύμφωνα με τον αντίστοιχο νόμο που υπάρχει στην Ευρωπαϊκή Ένωση, ως μικρομεσαία επιχείρηση ορίζεται εκείνη η οποία απασχολεί έως 250 άτομα εργατικό προσωπικό, επιτυγχάνει έναν ετήσιο κύκλο εργασιών έως 40 εκατομμύρια Ευρώ και το σύνολο του ισολογισμού της δεν υπερβαίνει τα 27 εκατομμύρια Ευρώ. Στην χώρα της Ελλάδας βέβαια, ως μικρομεσαία επιχείρηση ορίζεται εκείνη η οποία απασχολεί έως 100 άτομα εργατικό προσωπικό. Μια τέτοιου είδους επιχείρηση στον Ελληνικό χώρο, είναι συνήθως οικογενειακής φύσης και η διοίκηση της εξασκείται από τον κάτοχο της και επιχειρηματία αυτής. Σύμφωνα με αυτές τις συνθήκες, η Τράπεζα της Ελλάδος και για λόγους χρηματοδότησης από το αντίστοιχο κεφάλαιο της Νομισματικής Ένωσης, χαρακτηρίζει την μικρομεσαία επιχείρηση ως μεταποιητική όπου το ανώτατο ύψος του μέσου κύκλου εργασιών της αντίστοιχης τελευταίας τριετίας δεν υπερβαίνει τα 2.500.000 Ευρώ.

Η Ελλάδα θεωρείται η χώρα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, αφού αυτού του είδους οι εταιρείες οι οποίες απασχολούν λιγότερο από 100 άτομα προσωπικό είναι πάρα πολλές. Οι επιχειρήσεις αυτές δραστηριοποιούνται στον δευτερογενή και τριτογενή τομέα. Εξίσου σημαντική είναι και η ύπαρξη των λεγόμενων “μικρών” επιχειρήσεων, που απασχολούν λιγότερο από 10 άτομα προσωπικό. Σε μια αντίστοιχη έρευνα που διεξήχθη από την ΕΣΥΕ κατά την περίοδο της δεκαετίας 1978-88, η μέση ετήσια μεταβολή της απασχόλησης ήταν υψηλότερη στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις (+2,0%) από την αντίστοιχη στις μεγάλες επιχειρήσεις (-1,0%). Από στοιχεία του ICAP προκύπτει ότι και κατά το χρονικό διάστημα 1988-96, υπάρχει αύξηση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων σε βάρος των μεγάλων επιχειρήσεων, και ως προς τον αριθμό των επιχειρήσεων και ως προς τον αριθμό των απασχολούμενων σε αυτές. Είναι αξιοσημείωτο ότι η μεγαλύτερη αύξηση της απασχόλησης προήλθε από την κατηγορία των μικρών επιχειρήσεων.

1.3 Τα πλεονεκτήματα και οι αδυναμίες των “επιχειρήσεων”

Οι αποκαλούμενες επιχειρήσεις παρουσιάζουν πολλές αδυναμίες αλλά και πλεονεκτήματα συνάμα. Από τα πλέον σημαντικότερα μειονεκτήματα, είναι αυτό της χαμηλής παραγωγικότητας και το οποίο θα πρέπει να αποδοθεί στον χαμηλό βαθμό χρησιμοποίησης εξελιγμένης τεχνολογίας καθώς και ανεπαρκή ύπαρξη οργανωμένης παραγωγής. Επιπλέον η μη σωστή εφαρμογή εξελιγμένων μεθόδων διαχείρισης και Μάρκετινγκ αλλά και διοίκησης, αποτελούν σοβαρά μειονεκτήματα.

Οι επιχειρήσεις στην Ελλάδα αλλά και παγκοσμίως, παρουσιάζουν κάποιες δυσκολίες πρόσβασης λόγω της ύπαρξης υψηλού κινδύνου που τις διακατέχει καθώς και έλλειψη ικανών εγγυήσεων λόγω της οικογενειακής τους φύσης. Ένα ακόμα μειονέκτημα που εντοπίζεται στην λειτουργία τους είναι και η

περιορισμένη πρόσβαση που έχουν στις διάφορες κεφαλαιαγορές. Συνεπώς, οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις καταλήγουν σε έναν βραχυπρόθεσμο δανεισμό αλλά και σε πιστώσεις προμηθευτών για την κάλυψη των αυξημένων αναγκών για κεφάλαιο κίνησης.

Από αυτές τις επιχειρήσεις, λίγες είναι εκείνες οι οποίες εφαρμόζουν την μέθοδο Leasing (χρηματοδοτική μίσθωση), την μέθοδο Factoring (σύμβαση πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων) αλλά και την μέθοδο Venture Capital (επιχειρηματικό κεφάλαιο υψηλού κινδύνου), ως εναλλακτικές λύσεις εξεύρεσης επιχειρηματικών κεφαλαίων. Ως εκ τούτου, αυτού του είδους οι επιχειρήσεις παρουσιάζουν πρόβλημα στην ανάπτυξη των επενδύσεων τους σε μεγάλη εμβέλεια και έχουν δυσκολία στον σχεδιασμό των επενδυτικών τους προγραμμάτων.

Θα πρέπει επίσης να τονιστεί πως οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις δεν κάνουν χρήση του στρατηγικού προγραμματισμού και άλλων σχετικών τεχνικών σύγχρονης διοίκησης και αρχών Management. Επιπλέον δεν δίνουν ιδιαίτερη σημασία στις στρατηγικές συμμαχίες, την μέτρηση ικανοποίησης πελατών αλλά και στον ανταγωνισμό και την σύγκριση τους με άλλες επιχειρήσεις. Σύμφωνα επίσης με τους ειδικούς, οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις υστερούν σημαντικά έναντι των μεγάλων στον τομέα Marketing, στην ανάπτυξη των εξαγωγών αλλά και στην σαφή και αποτελεσματική χρήση δεδομένων πληροφόρησης.

Η ύπαρξη βέβαια των επιχειρήσεων δεν χαρακτηρίζεται από αδυναμίες και μειονεκτήματα. Οι λόγοι ύπαρξης τους είναι και εκείνοι που ουσιαστικά αποτελούν τα βασικά τους πλεονεκτήματα. Κάποια από αυτά τα πλεονεκτήματα είναι τα ακόλουθα :

- Ευελιξία στην παραγωγή,
- Γρήγορη και εύκολη αφομοίωση της νέας τεχνολογίας και καινοτομίας,
- Προσαρμοστικότητα στην αγορά,
- Ταχύτητα στην λήψη των επιχειρηματικών τους αποφάσεων,

- Συμβολή στην ανάπτυξη και απασχόληση απομονωμένων περιοχών,
- Προσωπικές πελατειακές σχέσεις.

Συνάμα όμως η χρήση ευέλικτης τεχνολογίας μέσω υπολογιστών και η εισαγωγή νέων μηχανημάτων και υλικών, είναι ένας θετικός παράγοντας ο οποίος τείνει να μειώσει δραματικά το κατώτερο όριο στις κλίμακες παραγωγής. Η εκτίμηση η οποία διενεργείται σχετικά με την οικονομική συμπεριφορά των επιχειρήσεων, είναι ένας παράγοντας ο οποίος προκαλεί το ενδιαφέρον των τραπεζών, προμηθευτών, επενδυτικών εταιρειών και των ασφαλιστικών εταιρειών .

Κύριος στόχος όλων αυτών είναι ο προσδιορισμός της οικονομικά δυνατής επιχείρησης ή αλλιώς της επιχείρησης που παρουσιάζει το μικρότερο πιστωτικό κίνδυνο. Βέβαια το σύνολο των προβληματικών και αδύναμων μικρομεσαίων επιχειρήσεων παρουσιάζει έντονο ενδιαφέρον για την άσκηση της κρατικής πολιτικής και ενδυνάμωσης των επιχειρήσεων αυτών. Χρειάζεται όμως μια περαιτέρω μελέτη η οποία θα ενσωματώνει κάποιες ποιοτικές πληροφορίες σχετικά με τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και τομείς αυτών, όπως τεχνογνωσία, θέση τους στην αγορά, διοίκηση και επίπεδο έρευνας και ανάπτυξης.

1.4 Προοπτικές για τις “Επιχειρήσεις”

Είναι γεγονός αδιαμφισβήτητο, πως οι επιχειρήσεις κατέχουν ιδιαίτερα υψηλό βάρος για την Ελληνική οικονομία και από την επιτυχή τους ανάπτυξη, εξαρτάται και μεγάλο μέρος της οικονομικής πορείας του τόπου. Όπως κάθε είδους επιχείρηση, έτσι και οι μικρομεσαίες παρουσιάζουν προοπτικές αλλά και προβλήματα. Για να μπορέσουν να είναι πιο ανταγωνιστικές, θα πρέπει να υιοθετήσουν και να εφαρμόσουν στρατηγικές σημασίας, με ή χωρίς την

συμβολή του κράτους. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, είναι επιτακτική η ανάγκη ενός σχεδίου ανάπτυξης για τις επιχειρήσεις αυτές. Σε αυτό το σχέδιο ανάπτυξης θα πρέπει να κωδικοποιηθούν και να συγκεντρωθούν όλα τα μέτρα που τάσσονται υπέρ της λειτουργίας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και να εντοπισθούν τυχόν αδυναμίες και ελλείψεις.

Όπως έχει ειπωθεί αρκετές φορές εντός του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, χαρακτηρίζεται ως επιτακτική η ανάγκη για δημιουργία νέου χρηματοδοτικού πλαισίου στήριξης, δημιουργία απαιτούμενων υποδομών, όπως εκθεσιακοί χώροι, κέντρα καινοτομίας και σχεδιασμού προϊόντων, υποστήριξης και πληροφόρησης των επιχειρήσεων, στήριξη των παραγομένων προϊόντων με κατοχύρωση των προδιαγραφών ποιότητας και αποκλεισμού των προϊόντων που δεν πληρούν προϋποθέσεις υγιούς ανταγωνισμού, ενθάρρυνση δημιουργίας συνεργασιών των επιχειρήσεων, συνεργασίες με πανεπιστημιακά ιδρύματα και ερευνητικά κέντρα για προώθηση της έρευνας, τεχνογνωσίας και καινοτομίας, δημιουργία των κατάλληλων υποδομών για τη στήριξη των νέων επιχειρήσεων, προώθηση της δικτύωσής τους και του ηλεκτρονικού επιχειρείν στις επιχειρήσεις αυτές.

1.5 Κρίση και επιχειρήσεις στην Ελλάδα

Χιλιάδες μικρομεσαίες αλλά και μεγαλύτερες επιχειρήσεις στην Ελλάδα, αδυνατώντας να αντιμετωπίσουν τις συνέπειες της κρίσης, καθημερινά «κατεβάζουν ρολά». Οι εγγραφές και οι διαγραφές επιχειρήσεων στα κατά τόπους επιμελητήρια είναι ενδεικτικές του κλίματος και της κατάστασης που επικρατεί στην Ελληνική αγορά.

Έπειτα από έρευνα στα επιμελητήρια της χώρας, αποκαλυπτικά στοιχεία για τις επιχειρήσεις που κλείνουν αλλά και για όσες λειτουργούν για πρώτη φορά.

Σύμφωνα με αυτά τα στοιχεία, στα επιμελητήρια της Μακεδονίας και της Θράκης οι εγγραφές για το α΄ πεντάμηνο του 2007 σημείωσαν μείωση κατά 8,7% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2006, από 1.580 το 2006 σε 1.280 το 2007, ενώ οι διαγραφές επιχειρήσεων παρουσίασαν αύξηση 4,5%, από 1.337 το 2006 σε 1.443 το 2007.

Επίσης σε δέκα επιμελητήρια της χώρας, όπως το Επαγγελματικό Επιμελητήριο Πειραιώς, Καβάλας, Βιοτεχνικό Επιμελητήριο Αθήνας, Βιοτεχνικό Επιμελητήριο Πειραιώς, Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Θεσσαλονίκης, Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο Ροδόπης, Κεφαλληνίας και Ιθάκης, Λακωνίας, Καρδίτσας και Έβρου, οι διαγραφές επιχειρήσεων από τα μητρώα των επιμελητηρίων ήταν περισσότερες από τις νέες εγγραφές το διάστημα Ιανουαρίου- Αυγούστου 2007.

Ωστόσο ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι σε 34 επιμελητήρια της χώρας στη διάρκεια του 2007, οι εγγραφές επιχειρήσεων ανέρχονταν σε 51.262 ενώ οι διαγραφές σε 32.216 με αποτέλεσμα να υπάρχει θετικό ισοζύγιο 19.046 εγγραφών. Εφέτος και το διάστημα Ιανουαρίου- Αυγούστου, οι εγγραφές ήταν 28.877, οι διαγραφές 19.518 και το καθαρό αποτέλεσμα 9.176 επιχειρήσεις. Εμφανίζεται, δηλαδή, μείωση 15,5% των εγγραφών. Ακόμη, μείωση των νέων εγγραφών παρατηρείται σε 25 από τα 34 επιμελητήρια, ενώ σε οκτώ από αυτά η μείωση ξεπερνά το 25% σε σχέση με το 2006.

1.6 Η γενική παρουσία των Εμπορικών Τραπεζών στην Ελλάδα

Στις μέρες μας, οι Εμπορικές Τράπεζες στην Ελλάδα έχουν κατακτήσει την αγορά στους τομείς της καταναλωτικής πίστης, των αμοιβαίων κεφαλαίων, την επενδυτική τραπεζική, τις χρηματιστηριακές εργασίες και των ασφαλειών ζωής, ενώ αποτελούν τους μεγαλύτερους χρηματοδότες μικρών ελληνικών επιχειρήσεων. Στην ευρύτερη περιφέρεια της Νοτιοανατολικής και Κεντρικής Ευρώπης, οι Εμπορικές Τράπεζες συγκαταλέγονται πλέον στους πρωταγωνιστές των τραπεζικών εξελίξεων στις χώρες στις οποίες έχουν παρουσία.

Οι Εμπορικές Τράπεζες με κύριο χαρακτηριστικό την χρηματοοικονομική λειτουργία, απευθύνονται πλέον σε μια αγορά που ξεπερνά τα 250 εκατομμύρια κατοίκους, προσφέροντας ένα ευρύτατο φάσμα τραπεζικών και άλλων συναφών χρηματοοικονομικών υπηρεσιών και δημιουργία ανταγωνιστικών πλεονεκτημάτων.

Επιπλέον οι Εμπορικές Τράπεζες στην Ελλάδα κατέχουν ηγετική θέση σε όλους τους τομείς του Ελληνικού χρηματοπιστωτικού συστήματος και καταγράφουν ρυθμούς ανάπτυξης που ξεπερνούν κατά πολύ το μέσο όρο της αγοράς, κερδίζοντας συνεχώς μερίδια αγοράς και νέους πελάτες. Παράλληλα, στην ευρύτερη περιφέρεια της Νοτιοανατολικής και Κεντρικής Ευρώπης, οι Εμπορικές Τράπεζες συγκαταλέγεται πλέον στους πρωταγωνιστές των τραπεζικών εξελίξεων στις χώρες στις οποίες έχουν παρουσία, παρέχοντας έτσι ευκαιρίες σταδιοδρομίας και στις αγορές του εξωτερικού, σε εργαζόμενους που είναι έτοιμοι να αναλάβουν νέες θέσεις εργασίας και αναβαθμισμένους ρόλους. Η επιτυχία των εμπορικών τραπεζών στο χρηματοοικονομικό τομέα οφείλεται στην καινοτομία και ποιότητα των προϊόντων τους, την πρωτοπορία τους ως προς τον εναλλακτικό τρόπο παροχής των υπηρεσιών τους και στην εξατομικευμένη εξυπηρέτηση των πελατών τους.

1.7 Δίκτυο πωλήσεων χρηματοοικονομικών υπηρεσιών για τις Εμπορικές Τράπεζες στην Ελλάδα προς τις επιχειρήσεις με σκοπό την αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης και της ανάπτυξης τους

Η Ελληνική οικονομία αναπτύχθηκε ταχύτατα μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο πόλεμο και τον εμφύλιο. Η συνεχής σύγκλιση με τις ανεπτυγμένες δυτικές χώρες όμως διακόπηκε κατά το 1980 για να ξαναρχίσει κατά το 1995 περίπου. Το 1995 με 2006 το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν ή ΑΕΠ¹ βρίσκεται σε μεγάλη άνοδο εξαιτίας της αύξησης της εγχώριας ζήτησης και την ενίσχυση της παραγωγικής δυνατότητας της οικονομίας μέσω επενδύσεων. Έτσι η απελευθέρωση του χρηματοπιστωτικού συστήματος στην δεκαετία του 1990 και στη συνέχεια η συμμετοχή της χώρας στην ζώνη του Ευρώ οδήγησαν σε μεγάλη μείωση του κόστους δανεισμού, σε επέκταση των πιστώσεων και σε αύξηση των επενδύσεων. Επίσης οι αναπτυξιακές επιδόσεις της Ελληνικής οικονομίας μετά το τέλος των ολυμπιακών αγώνων του 2004, όπως αποτυπώνονται στα βασικά μακροοικονομικά μεγέθη διέψευσαν τις δυσοίωνες προβλέψεις για μείωση του ρυθμού ανάπτυξης. Η Ελλάδα την περίοδο αυτή ήταν μια από τις ταχύτερα αναπτυσσόμενες οικονομίες της ζώνης του Ευρώ. Η ανάπτυξη της Ελληνικής οικονομίας με ρυθμούς υψηλούς οφείλεται:

- Στην αλλαγή του αναπτυξιακού υποδείγματος, με έμφαση στην ενίσχυση της οικονομικής δραστηριότητας του ιδιωτικού τομέα και της εξωστρέφειας της οικονομίας,
- Στην υλοποίηση διαρθρωτικών παρεμβάσεων (φορολογική νομοθεσία, επενδυτικός νόμος, χρηματοδότηση έργων) και,
- Στην ορθολογικότερη δημοσιονομική διαχείριση, την καλύτερη αξιοποίηση των κοινοτικών πόρων και την προώθηση της χρήσης τεχνολογιών πληροφορικής.

1. ΑΕΠ: είναι το σύνολο όλων των προϊόντων και αγαθών που παράγει μια οικονομία, εκφρασμένο σε χρηματικές μονάδες.

Σε μια παγκοσμιοποιημένη οικονομία, όπου κυριαρχούν πλήρως οι κανόνες της ελεύθερης αγοράς, ιδιαίτερα δε η μετακίνηση κεφαλαίων σε χρόνο ρεκόρ, από χώρα σε χώρα, κάθε οικονομική δραστηριότητα, εξαρτάται άμεσα τόσο από το εγχώριο όσο και από το διεθνές οικονομικό περιβάλλον.

Οι υπεύθυνοι εμπορικών τραπεζών, έχουν φανερά συνειδητοποιήσει πως μια πολιτική βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας - με ενίσχυση της χρηματοοικονομικής παραγωγικότητας, βελτίωση του επιχειρηματικού κλίματος και τόνωση των επενδύσεων, αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την εξασφάλιση υψηλού ρυθμού ανάπτυξης και στο μέλλον στον Ελλαδικό χώρο, με στόχο την περαιτέρω πραγματική σύγκλιση της οικονομίας, τη μείωση της ανεργίας και τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των πολιτών.

Η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της Ελληνικής οικονομίας είναι μονόδρομος, τόσο για να εξασφαλιστούν οι αναγκαίοι υψηλοί ρυθμοί ανάπτυξης και στο μέλλον, όσο και για να γίνει μικρότερη και επομένως διατηρήσιμη, η εξάρτηση της χώρας μας από τη σταθερή εισροή ξένων κεφαλαίων. Η αναγκαιότητα αυτή μας οδηγεί σε ένα νέο σύγχρονο πρότυπο λειτουργίας.

Το πρότυπο αυτό βασίζεται στην ιδιωτική επιχειρηματικότητα και στον κατ'αντιστοιχία εξορθολογισμό του ρόλου του κράτους. Ο ιδιωτικός τομέας των εμπορικών τραπεζών, αποδεικνύει ήδη με το δυναμισμό του, την ικανότητά του να προσδίδει στην οικονομία την απαιτούμενη ευελιξία, εξωστρέφεια, καινοτομία και ανταγωνιστικό προφίλ. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι επίσης και ο εκσυγχρονισμός στις λειτουργίες του κράτους με ενίσχυση της διαφάνειας, και μείωση της γραφειοκρατίας.

Επιπλέον, το κράτος μπορεί να αναλάβει ένα νέο ρόλο για την υποστήριξη της ιδιωτικής επιχειρηματικότητας που επεκτείνεται δυναμικά και με όραμα στις Βαλκανικές χώρες. Τα οφέλη για την Ελλάδα είναι προφανή. Η χώρα μας εξελίσσεται σε έναν οικονομικό πόλο, με ισχυρή παρουσία και επιρροή σε μια

μεγάλη γεωγραφική περιφέρεια, και αυτό αποτελεί στρατηγική προτεραιότητα και ιστορική πρόκληση.

Παράλληλα είναι γνωστό στις τράπεζες πως θα πρέπει να διευρυνθούν και να ενταθούν, οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης νέων επενδυτικών χρηματοοικονομικών εργαλείων αλλά και η απελευθέρωση κλειστών αγορών και επαγγελμάτων και της αγοράς εργασίας. Αναγκαίες είναι επίσης οι μεταρρυθμίσεις στο χώρο της παιδείας, με στόχο να θεμελιώσουμε μια σύγχρονη, παραγωγική και υψηλής προστιθέμενης αξίας οικονομία.

Η εμπειρία των τόσο χρόνων, έχει αποδείξει ότι στην εγχώρια αγορά οι προοπτικές παραμένουν θετικές καθώς υπάρχουν ακόμα σημαντικά περιθώρια αύξησης εμπορικών τραπεζικών εργασιών σε όλους τους τομείς. Είναι χαρακτηριστικό ότι, ο δανεισμός των νοικοκυριών, ως ποσοστό του ΑΕΠ, ήταν στο τέλος του 2006 στο 41% και υπολείπεται ακόμα του αντίστοιχου μέσου όρου στην ευρωζώνη, που ήταν στο 54%. Από την άλλη πλευρά θα πρέπει να επισημανθεί το γεγονός ότι στην Ελλάδα το ποσοστό των δανείων σε καθυστέρηση ως προς το σύνολο του χαρτοφυλακίου των τραπεζών, έφθανε το 6% το Σεπτέμβριο του 2006 και ήταν αισθητά υψηλότερο από τον αντίστοιχο μέσο όρο της ευρωζώνης, που κυμαινόταν περίπου στο μισό. Το θέμα αυτό θα πρέπει να αντιμετωπιστεί με συντονισμένη προσπάθεια, τόσο από το τραπεζικό σύστημα.

Έχει επίσης γίνει κατανοητό ότι χρειάζεται ακόμα μεγαλύτερη προσπάθεια για να μειωθεί το έλλειμμα ανταγωνιστικότητας έναντι των άλλων ευρωπαϊών εταίρων και να περιοριστεί δραστικά το έλλειμμα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών που ταλανίζει επί χρόνια την οικονομία στην Ελλάδα και δυστυχώς θα συνεχίσει και τα επόμενα χρόνια. Από τις αρχές της τελευταίας αυτής δεκαετίας, οι Εμπορικές Τράπεζες μέσα από μια σειρά επιτυχημένων εξαγορών και συγχωνεύσεων τις οποίες συνδύασαν με ταχύρυθμη οργανική ανάπτυξη, δημιούργησαν τους όρους και τις προϋποθέσεις για την ισχυροποίηση της θέσης

τους στην εγχώρια και ξένη αγορά, όπως στις Βαλκανικές χώρες για παράδειγμα.

Οι Εμπορικές Τράπεζες αναπτύχθηκαν και καλυτέρευσαν τις σχέσεις τους με τους πελάτες. Αυτό βέβαια δεν έγινε ούτε αυτόματα ούτε τυχαία. Είναι το αποτέλεσμα μίας απόλυτα επιτυχούς σχεδιασμένης πολιτικής, που βήμα βήμα, χρόνο με το χρόνο, αναπτύσσεται και μίας στρατηγικής που έθεσε τις Εμπορικές Τράπεζες να διαθέτουν στο τέλος του 2006 μία ισχυρότατη παρουσία στην Ελλάδα και σημαντική παρουσία στη «Νέα Ευρώπη». Ο συνδυασμός στρατηγικής, πληρότητας προϊόντων, ποιοτικής παροχής υπηρεσιών, αφοσιωμένου και εξειδικευμένου προσωπικού συνετέλεσε ώστε και το 2006 οι Εμπορικές Τράπεζες να υπερβούν τους στόχους για τους οποίους η διοίκηση τους είχε δεσμευτεί.

Συνοψίζοντας τις επιδόσεις της τελευταίας πενταετίας των Εμπορικών Τραπεζών και σχετικά με το δίκτυο πωλήσεων των χρηματοοικονομικών τους υπηρεσιών στις επιχειρήσεις και ιδιώτες, θα πρέπει να αναφέρουμε τα εξής :

- Τη σημαντική βελτίωση της αποτελεσματικότητας των Εμπορικών Τραπεζών με το δείκτη κόστους προς έσοδα στην Ελλάδα να μειώνεται από 58,1% σε 40,7%, που είναι από τους καλύτερους στην Ευρώπη,
- Την αναβάθμιση της ποιότητας του χαρτοφυλακίου, με το δείκτη μη εξυπηρετούμενων δανείων να μειώνεται στο 2,9% από 3,8% και
- Την αύξηση των καθαρών κερδών με μέσο ρυθμό 37%, με αποδοτικότητα ιδίων κεφαλαίων για την Ελλάδα, που ξεπέρασε το 2006 το 25% .

Κεφάλαιο Δεύτερο

Η βιομηχανία τροφίμων και ποτών στην Ελλάδα

2.1 Διαρθρωτικά στοιχεία του κλάδου τροφίμων και ποτών

Ο κλάδος των τροφίμων και ποτών είναι ένας από τους πιο σημαντικότερους κλάδους της Ελληνικής οικονομίας. Πάνω από μία στις πέντε ελληνικές βιομηχανίες έχουν ως αντικείμενο τους την παραγωγή τροφίμων και ποτών. Ο κλάδος κινεί κυριολεκτικά την Ελληνική μεταποίηση ενώ οι εξελίξεις στο εσωτερικό του καθορίζουν σε μεγάλο βαθμό την εικόνα και την πορεία του συνόλου της βιομηχανίας της χώρας μας.

Η εγχώρια όπως και η ευρωπαϊκή βιομηχανία τροφίμων-ποτών διακρίνεται σε εννέα βασικούς υποκλάδους προϊόντων. Οι οποίοι είναι οι εξής:

- <<Κρέας και προϊόντα κρέατος>>
- <<παρασκευασμένα και διατηρημένα ψαριά και προϊόντα ψαριών>>
- <<παρασκευασμένα και διατηρημένα φρούτα και λαχανικά>>
- <<ζωικά και φυτικά έλαια και λίπη>>
- <<γαλακτομικά προϊόντα και παγωτό>>
- <<προϊόντα μύλων δημητριακών, άμυλα και αμυλώδη προϊόντα>>
- <<παρασκευασμένες ζωοτροφές>>
- <<αρτοποιήματα, σνάκ , ζαχαρώδη, ζυμαρικά>>
- <<ποτά>>

Τέσσερις από αυτούς ξεχωρίζουν από άποψη οικονομικής σημαντικότητας: τα «αρτοποιήματα, σνάκ , ζαχαρώδη, ζυμαρικά», το «κρέας και προϊόντα κρέατος», τα «ποτά» και τα «γαλακτοκομικά προϊόντα». Οι υποκλάδοι αυτοί

αντιπροσωπεύουν συνολικά περίπου το 77% των συνολικών πωλήσεων και το 84% του συνολικού αριθμού των απασχολουμένων στην ευρωπαϊκή βιομηχανία τροφίμων - ποτών.

Ο κλάδος τροφίμων και ποτών στην χώρας μας καλύπτει πρωτεύουσες και ζωτικές ανάγκες του καταναλωτή, ενώ παράλληλα στηρίζει άμεσα τους παραδοσιακούς, ελληνικούς παραγωγικούς τομείς της γεωργίας, της κτηνοτροφίας του τουρισμού και του εμπορίου. Η παραγωγή του Ελληνικού κλάδου τροφίμων-ποτών φαίνεται να ακολουθεί γενικά τις τάσεις του αντίστοιχου ευρωπαϊκού κλάδου καθώς επηρεάζεται από όλες τις παραμέτρους που είναι καθοριστικές για τον ευρωπαϊκό κλάδο, όπως η επισήμανση στην ετικέτα, η εκπαίδευση του καταναλωτή, η τεχνολογική πλατφόρμα και οι ανατιμήσεις των βασικών πρώτων υλών όπως τα σιτηρά, οι ελαιούχοι σπόροι, τα γαλακτοκομικά και γενικότερα τα προϊόντα πρωτογενούς παραγωγής..

Η εγχώρια βιομηχανία τροφίμων και ποτών με την ιδιαίτερα σημαντική θέση που κατέχει στην Ελληνική οικονομία έχει βελτιωθεί πολύ στο να ανταπεξέρχεται δυναμικά στις απαιτήσεις του παγκοσμιοποιημένου περιβάλλοντος και την ανάγκη των καταναλωτών για διατροφικά βελτιωμένα και ασφαλή προϊόντα. Παρόλο τα προβλήματα που υπήρχαν, η Ελληνική βιομηχανία τροφίμων και ποτών, αντιμετώπισε με επιτυχία την ενοποίηση των Ευρωπαϊκών Αγορών και τον διεθνή ανταγωνισμό μέσα στην Ελλάδα και στο εξωτερικό και ανταπεξήλθε σ' αυτές τις καταστάσεις. Αλλά υπάρχουν ακόμα υστερήσεις στον κλάδο αυτό. Είναι επίσης γενικά αποδεκτό ότι η ελληνική διατροφή έχει όλα τα χαρακτηριστικά της ιδανικής διατροφής και συμβάλλει στη μακροβιότητα. Τα ελληνικά παραδοσιακά προϊόντα διατροφής, είναι μοναδικά στην γεύση τους και την ποιότητα τους διότι ο ελληνικός αέρας, η θάλασσα, ο ήλιος τους δίνουν μία μοναδικότητα. Για παράδειγμα το ελληνικό λάδι, η φέτα, το ελληνικό μέλι, ο καφές και το νερό αν και υπάρχουν και σε άλλες χώρες, ακόμη διακρίνονται για την ποιότητά τους και τη μοναδική γεύση τους.

Από την άλλη μεριά όμως η είσοδος και η εγκατάσταση των ξένων μεγάλων εμπορικών επιχειρήσεων στην Ελλάδα, έχουν αποσπάσει σημαντικό μερίδιο στο λιανικό και χονδρικό εμπόριο, εξαγοράζοντας μάλιστα και αρκετές παραδοσιακές ελληνικές εμπορικές επιχειρήσεις, οι οποίες διατηρούν συνήθως το παλαιό εμπορικό σήμα τους.

Η εγκατάσταση και ανάπτυξη των μεγάλων διεθνών αλλά και εγχώριων αλυσίδων καταστημάτων και εμπορικών κέντρων στην Ελλάδα επιταχύνθηκε μετά την ένταξη της χώρας στη Ζώνη του Ευρώ και δημιούργησε και συντηρεί ένα σημαντικό αριθμό εγχώριων μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων αλλά και βιομηχανικών μονάδων που αποτελούν τους προμηθευτές τους.

Οι εμπορικές εταιρίες με την σημαντική ξένη συμμετοχή διαθέτουν συνήθως καλύτερη τεχνολογία και Μάρκετινγκ, καθώς και διαχειριστική οργάνωση. Επίσης, αναπτύσσουν πιο οργανωμένες τις διασυνδέσεις τους με προμηθευτές και πελάτες, και διαθέτουν αποτελεσματικότερο σύστημα διανομής και ισχυρότερη φήμη στην αγορά. Τα πλεονεκτήματα αυτά μπορούν να μεταφερθούν σε μία θυγατρική και κάποια από αυτά και στις εγχώριες εταιρίες. Σημειώνεται ότι, η συνεργασία με τις γηγενείς επιχειρήσεις θεωρείται και από το ξένο κεφάλαιο επωφελής, καθώς έτσι έχει καλύτερη εποπτεία της Ελληνικής αγοράς και έχει την δυνατότητα να εκμεταλλευθεί και να διαδώσει το εμπορικό της σήμα εγχώρια αλλά και στις γειτονικές χώρες.

Πολλές από τις επιχειρήσεις τροφίμων και ποτών στις μέρες μας, λειτουργούν και εφαρμόζουν ένα πλάνο Μάρκετινγκ, το οποίο ουσιαστικά καταρτίζεται μέσω των συστημάτων ανάλυσης PEST και SWOT, λαμβάνοντας πολύ σοβαρά υπόψιν τις συνθήκες που επικρατούν στην Ελληνική αγορά αλλά και τα προϊόντα τροφίμων του ανταγωνισμού εντός αυτής. Πριν όμως οι υπεύθυνοι της κάθε εταιρίας προχωρήσουν στον σχεδιασμό και κατάρτιση του συγκεκριμένου πλάνου, είναι αναγκαίο να ορίσουν τις τάσεις της αγοράς και να προσδιορίσουν το πλαίσιο στο οποίο αποσκοπούν να κινηθούν για τα συγκεκριμένα αγαθά τροφίμων που προωθεί στην αγορά. Κάτι τέτοιο είναι

αναγκαίο να γίνει, αφού η εταιρεία για να μπορέσει να αντεπεξέλθει στις συνθήκες της αγοράς θα πρέπει να δαπανήσει αρκετά χιλιάδες Ευρώ κάθε χρόνο. Οι παράγοντες που λαμβάνονται περισσότερο υπόψιν στην κατάρτιση του Πλάνου Μάρκετινγκ στα περισσότερα των καταστημάτων τροφίμων και ποτών είναι :

α) «εύκολο ράφι προς τους πελάτες», δηλαδή η όσο το δυνατόν πιο εύκολη πρόσβαση των πελατών στα σημεία πώλησης των προϊόντων μας,

β) άνεση ανεύρεσης των προϊόντων και των κωδικών που ζητούν οι πελάτες μας και

γ) μεγαλύτερα ποσοστά εύρους σε «private labels» με φθηνότερες τιμές και, επομένως, μεγαλύτερο κέρδος τόσο για εμάς σαν επιχείρηση, όσο και για τους ίδιους.

Είναι γεγονός ότι, ο κλάδος τροφίμων και ποτών αποσκοπεί στην αύξηση κερδών αλλά για να γίνει αυτό πρέπει πρώτα να γίνει αύξηση των πωλήσεων. Για αυτό το λόγο οι επιχειρήσεις και οι βιομηχανίες τροφίμων και ποτών σχεδιάζουν με στρατηγική την κάθε λεπτομέρεια του πλάνου τους, ώστε να αντεπεξέρχονται πλήρως στις προσδοκίες των καταναλωτών. Με αποτέλεσμα να πετύχουν υψηλές πωλήσεις.

2.2 Οι προκλήσεις της εγχώριας βιομηχανίας τροφίμων και ποτών

Η εγχώρια βιομηχανία τροφίμων και ποτών και στο εγχώριο αλλά και στο διεθνές περιβάλλον αντιμετωπίζει πολλές προκλήσεις που επηρεάζουν τις επιχειρήσεις ως προς τις πωλήσεις τους, το ύψος των κερδών τους και την βιωσιμότητα τους. Πιο συγκεκριμένα οι προκλήσεις είναι οι παρακάτω:

1. Οι τιμές των πρώτων υλών

Οι τιμές των πρώτων υλών, παίζουν σημαντικό ρόλο στην διαμόρφωση του κόστους μιας παραγωγικής διαδικασίας. Είναι καθοριστικός παράγοντας στην διαμόρφωση της τιμής του τελικού προϊόντος. Ταυτόχρονα, σε ένα περιβάλλον οικονομικής κρίσης τόσο η εγχώρια όσο και η ευρωπαϊκή βιομηχανία δεν μπορούν να μετακυλίσουν την αύξηση στους καταναλωτές γιατί θα υπάρχει πολύ μειωμένη ζήτηση και έτσι επιβαρύνονται τα χρηματοοικονομικά στοιχεία των επιχειρήσεων.

Οι βιομηχανίες τροφίμων και ποτών ευρωπαϊκά πληρώνουν ακριβότερα τις πρώτες ύλες από τις ανταγωνίστριες χώρες τους, από αυτές δηλαδή που παράγουν πρώτες ύλες όπως, καλαμπόκι, σιτάρι κ.τ.λ. Σημαντικός παράγοντας για την αύξηση των πρώτων υλών επίσης είναι η άνοδος της τιμής του πετρελαίου. Επιπρόσθετα κάποιες χώρες λόγω των κλιματικών συνθηκών δεν μπορούν να παράγουν πρώτες ύλες, σύμφωνα με τους επιστήμονες σε λίγα χρόνια σε μερικές χώρες θα υπάρχει μεγάλη λειψυδρία και μέσα σε αυτές θα είναι και η Ελλάδα.

2. Αλλαγές στην Κοινή Αγροτική Πολιτική(ΚΑΠ)

Η Κοινή Αγροτική Πολιτική, περιγράφει ένα σύνολο νόμων σχετικών με την γεωργία και την διακίνηση αγροτικών προϊόντων, όπως η σταθερότητα των τιμών, η ποιότητα των προϊόντων, η επιλογή προϊόντων, η χρήση του εδάφους και η απασχόληση στον αγροτικό κλάδο. Η βιομηχανία τροφίμων και ποτών επηρεάζεται άμεσα από την ΚΑΠ, μιας και ο γεωργικός της τομέας αποτελεί το βασικό προμηθευτή των πρώτων υλών της. Λόγω της καταβολής επιδοτήσεων τις τελευταίες δεκαετίες, αναλογικά με το ύψος της παραγωγής, η ΚΑΠ ενθάρρυνε τους αγρότες να στραφούν προς εντατικές μεθόδους γεωργίας και κτηνοτροφίας, οδήγησε στη δημιουργία πλεονασμάτων και στη στρέβλωση της παγκόσμιας αγοράς.

Είναι πλέον αναγνωρισμένο ότι το σύστημα αυτό δημιούργησε τεράστιες ανισότητες μεταξύ μεγάλων και μικρών παραγωγών (80% των επιδοτήσεων λαμβάνονται από το 20% των αγροτών). Επιπλέον, οδήγησε στην καταστροφή φυσικών και αγροτικών οικοσυστημάτων και στη μείωση των πληθυσμών των ειδών που εξαρτώνται από αυτά. Συγχρόνως, προκάλεσε τη σοβαρή υποβάθμιση της ποιότητας αλλά και της ασφάλειας των τροφίμων που διατίθενται στους καταναλωτές (π.χ. διοξίνες, τρελές αγελάδες). Το ΚΑΠ εξαιτίας της οικονομικής κρίσης του 2008, έκανε αλλαγές και αναθεωρήσεις που είχαν ως αποτέλεσμα την απελευθέρωση των κοινοτικών κονδυλίων για την προώθηση τροφίμων που θα είναι και ανταγωνιστικά και ποιοτικά.

3. Αλλαγές καταναλωτικό πρότυπο – Νέα είδη προϊόντων

Τα τελευταία χρόνια οι απαιτήσεις των καταναλωτών συνεχώς αυξάνονται. Αυτό οφείλεται τόσο στην όξυνση της καταναλωτικής συνείδησης σε θέματα οικολογίας, όσο και από τις δημογραφικές αλλαγές, όπως η γήρανση του πληθυσμού κ.α.

Επίσης όλο και περισσότερο ποσοστό πληθυσμού απευθύνεται στα βιολογικά προϊόντα, πλέον σημαντικό ρόλο παίζουν τα χαρακτηριστικά των τροφίμων που δεν σχετίζονται π.χ. με την γεύση αλλά με την προέλευση, την οικονομική συσκευασία κ.α. Οι καταναλωτές και οι ιδιαίτερα τα μεγάλα άτομα ηλικίας θέλουν προϊόντα τα οποία παρέχουν πρόσθετη ωφέλεια στον οργανισμό τους, πέρα από την θρεπτική αξία που προσφέρουν, κάποια από αυτά τα προϊόντα υπόσχονται π.χ. μείωση της χοληστερίνης, ένα τέτοιο προϊόν είναι το Becel. Ένα άλλο προϊόν επίσης που απευθύνεται στους καταναλωτές οι οποίοι κάνουν δίαιτα είναι το νερό Contrex, όπου στην συσκευασία του γράφει: Το φυσικό μεταλλικό νερό «ο σύντροφός σας στο αδυνάτισμα», φυσικά πλούσιο σε Ασβέστιο και Μαγνήσιο.

Η αυξημένη ζήτηση βιολογικών προϊόντων των καταναλωτών για προϊόντα υγιεινά και ασφαλή έχει οδηγήσει στην αύξηση των εγχώριων επιχειρήσεων, οι

οποίες επί το πλείστον είναι μικρού μεγέθους και οικογενειακές. Ένα θετικό γεγονός στην παραγωγή βιολογικών προϊόντων είναι ότι υπάρχει σταθερότητα στις τιμές του παραγωγού τους σε αντίθεση με τα άλλα προϊόντα που δέχονται πτωτικές πιέσεις. Αλλά από την άλλη μεριά όμως ο κλάδος βιολογικών προϊόντων έχει αρκετές υστερήσεις, όπως την έλλειψη βιολογικών εφοδίων και μηχανημάτων, το υψηλό κόστος παραγωγής. Επίσης, στην Ελλάδα, η έλλειψη της εκπαίδευσης και της ενημέρωσης των παραγωγών και η δύσκολη διακίνηση αυτών των προϊόντων στην αγορά είναι ένα σημαντικότερο πρόβλημα.

4. Υγιεινή και Ασφάλεια Τροφίμων

Οι αλλαγές στις απαιτήσεις των καταναλωτών σε συνδυασμό με την εξέλιξη της τεχνολογίας σε θέματα συσκευασίας και ασφάλειας των τροφίμων δημιουργούν ένα ακόμα πιο απαιτητικό πλαίσιο λειτουργίας για την εγχώρια βιομηχανία. Οι επιχειρήσεις πρέπει να διασφαλίζουν την ποιότητα των παραγόμενων προϊόντων και την διασφάλιση της υγείας του καταναλωτή. Μπορούμε να δούμε άμεσα τις συνέπειες της παραγωγής των ασφαλών και μη ασφαλών προϊόντων από το παρακάτω πίνακα:

Παραγωγή ασφαλών Τροφίμων και ποτών σημαίνει:	Παραγωγή επικίνδυνων τροφίμων και ποτών σημαίνει:
<ul style="list-style-type: none"> • Συμφωνία με την νομοθεσία • Καλή φήμη της επιχείρησης • Ευχαριστημένοι πελάτες • Αύξηση πελατείας • Αύξηση πωλήσεων / κερδών 	<ul style="list-style-type: none"> • Νομικές κυρώσεις και πρόστιμα • Δυσφήμιση και καταγγελίες • Απώλεια πελατείας • Μείωση πωλήσεων / κερδών • Κλείσιμο επιχείρησης

Όλο και περισσότερες επιχειρήσεις, που δραστηριοποιούνται στο κλάδο τροφίμων και ποτών χρησιμοποιούν το Hazard Analysis & Critical Control Point (Ανάλυση Επικινδυνότητας και Κρίσιμα Σημεία Ελέγχου). Η εφαρμογή του HACCP, στις περισσότερες χώρες της Ευρώπης είναι υποχρεωτική, με

αυτόν τον τρόπο μπορούν να αναγνωριστούν και να αναλυθούν οι κίνδυνοι, οι οποίοι μπορούν να οδηγήσουν στην παραγωγή μη ασφαλών τροφίμων και ποτών. Κατά το σύστημα αυτό, αξιολογούνται όλα τα θέματα που είναι σχετικά με την ασφάλεια τροφίμων και ποτών, από τις πρώτες ύλες, έως την διανομή αυτών, επίσης λαμβάνονται υπόψη κατά τον σχεδιασμό του συστήματος όλοι οι κίνδυνοι όπως, βιολογικοί, χημικοί και φυσικοί.

5. Ανταγωνιστικότητα της εγχώριας βιομηχανίας τροφίμων και ποτών

Οι εγχώριες βιομηχανίες τροφίμων και ποτών, προσπαθούν να βελτιώσουν την ανταγωνιστική τους θέση μέσα στο διεθνές περιβάλλον. Η οικονομική κρίση του 2008 επηρέασε την Ελληνική οικονομία αρνητικά, η ζήτηση μειώθηκε με ραγδαίο ρυθμό και συνεπώς και η παραγωγή, το ποσοστό της ανεργίας ανέβηκε με υψηλό ρυθμό. Σε αυτό το σημείο πρέπει να εφαρμοστεί η κατάλληλη πολιτική ενίσχυσης της διεθνούς ανταγωνιστικότητας που θα οδηγήσει στην έγκυρη ανάκαμψη της μεταποιητικής βιομηχανίας τροφίμων και ποτών και στην ανάπτυξη της εγχώριας οικονομίας.

2.3 Η εξέλιξη των επιχειρήσεων τροφίμων και ποτών στην Ελλάδα

Η βιομηχανία τροφίμων και ποτών αποτελεί το μεγαλύτερο κλάδο της ευρωπαϊκής μεταποίησης, από άποψη πωλήσεων αλλά και απασχόλησης. Η συντριπτική πλειοψηφία των επιχειρήσεων του κλάδου είναι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, δηλαδή με προσωπικό μέχρι 250 άτομα. Παράλληλα, στον κλάδο δραστηριοποιούνται και μεγάλες πολυεθνικές επιχειρήσεις με καθετοποιημένη οργάνωση της παραγωγής και ευρεία γκάμα προϊόντων, οι οποίες παίζουν σημαντικό ρόλο στην επίδοση του κλάδου διεθνώς.

Είναι γνωστό ότι το μέγεθος της επιχείρησης παίζει καθοριστικά θετικό ρόλο στις χρηματοοικονομικές επιδόσεις του κλάδου. Ωστόσο, πρέπει να σημειωθεί ότι «πυρήνες υγείας» υπάρχουν σε όλες τις κατηγορίες μεγέθους. Εντοπίζονται δηλαδή υποσύνολα επιχειρήσεων που έχουν σταθερά μία ικανοποιητική πορεία, είναι αποδοτικές και αποτελεσματικές. Η ανάπτυξή τους, στηρίζεται στο γεγονός είτε ότι έχουν αποκτήσει μία καλή θέση στην (τοπική) αγορά στην οποία δραστηριοποιούνται, είτε ότι έχουν εξασφαλίσει τη συνεργασία με άλλες ισχυρές και μεγάλες επιχειρήσεις τροφίμων, τις οποίες τροφοδοτούν με ημικατεργασμένα προϊόντα ή γενικά με προϊόντα απαραίτητα για τα τελικά προϊόντα των τελευταίων.

Ο αριθμός των επιχειρήσεων τροφίμων και ποτών στην Ελλάδα από το 2002 σύμφωνα με τα στοιχεία της EUROSTAT, συνεχώς αυξάνεται, αναλυτικότερα οι επιχειρήσεις χωρίζονται σε τέσσερις ομάδες:

- 1. Οι πολύ μικρές επιχειρήσεις του κλάδου (1-10 άτομα)**
- 2. Οι μικρές επιχειρήσεις (11-50 άτομα)**
- 3. Οι επιχειρήσεις μεσαίου μεγέθους (51-250 άτομα)**
- 4. Οι μεγάλες επιχειρήσεις του κλάδου(250 και άνω)**

Τώρα θα εξετάσουμε τα χρηματοοικονομικά στοιχεία σε όλες τις υποκατηγορίες των επιχειρήσεων τροφίμων και ποτών με βάση τα δημογραφικά τους στοιχεία σύμφωνα με τα στοιχεία του IOBE, HELLASTAT ΚΑΙ EUROSTAT, στις επιχειρήσεις οι οποίες έχουν δημοσιεύσει τα οικονομικά τους στοιχεία. Ταυτόχρονα πρέπει να επισημάνουμε ότι κάποιες εταιρείες οι οποίες συνέβαλαν στην αύξηση ζημιών, δε δημοσίευσαν τα οικονομικά αποτελέσματα τους κάποιες χρονιές.

1. Οι πολύ μικρές επιχειρήσεις του κλάδου (1-10 άτομα)

Όπως μπορούμε να δούμε παρακάτω από τον πίνακα 2.1. Οι πολύ μικρές επιχειρήσεις του κλάδου τροφίμων και ποτών εμφανίζουν σημαντική αύξηση του αριθμού τους τα τελευταία χρόνια. Σύμφωνα με τα στοιχεία της HELLASTAT, το 2002 ο αριθμός των επιχειρήσεων ανερχόταν σε 309 από τις οποίες μόνο οι 202 ήταν κερδοφόρες και οι υπόλοιπες 107 ήταν ζημιογόνες. Τον επόμενο χρόνο αυξήθηκαν κατά 25 επιπλέον επιχειρήσεις αλλά αυξήθηκαν και οι ζημιογόνες κατά 7. Το μέγεθος των πωλήσεων το 2003 είχε ανέλθει σε 463.733 αυξήθηκε σε σχέση με το 2002 που ήταν 405.457.

Πίνακας 2.1

Δημογραφικά στοιχεία των πολύ μικρών επιχειρήσεων (1-10 άτομα) κλάδου τροφίμων και ποτών, περιόδου 2002-2008

Σε χιλιάδες €	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
ΣΥΝΟΛΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	309	325	338	303	245	245	245
ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΕΡΔΟΦΟΡΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	202	214	241	211	182	185	173
ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΚΕΡΔΟΦΟΡΩΝ	321.303	353.193	419.833	391.563	389.445	405.663	438.525
ΥΨΟΣ ΚΕΡΔΩΝ	20.049	22.068	22.752	20.100	24.828	20.128	22.901
ΑΡΙΘΜΟΣ ΖΗΜΙΟΓΟΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	107	111	97	92	63	60	72
ΥΨΟΣ ΖΗΜΙΩΝ	10.011	7.949	8.884	8.715	7.644	7843	8.611

Πηγή: IOBE 2006-2008, επεξεργασία στοιχείων eurostat.

Το 2004 οι ζημιογόνες επιχειρήσεις μειώθηκαν σε 97, παρόλο που υπήρχε αύξηση του αριθμού των επιχειρήσεων σε 338. Το 2004 τα κέρδη των κερδοφόρων επιχειρήσεων ανέρχονται σε 500.043. Αυξάνονται βραδύτερα από ότι το 2003, παρά την μείωση των ζημιογόνων το 2004. Την χρονιά αυτή το ύψος των ζημιών εκτινάχθηκε στα ύψη, ξεπερνώντας τα 8,5 εκατομμύρια. Είναι γεγονός ότι η κερδοφορία της μέσης, πολύ μικρής κερδοφόρου, επιχείρησης του κλάδου τροφίμων και ποτών μειώθηκε σημαντικά και ταυτόχρονα οι ζημιές του ζημιογόνου αυξήθηκαν. Τα επόμενα έτη χαρακτηρίζονται από αυξομειώσεις του αριθμού των επιχειρήσεων τόσο των κερδοφόρων όσο και των ζημιογόνων. Το 2005 πάλι καταγράφονται μεγάλες ζημιές όπως και το 2004. Τα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα των πολύ μικρών επιχειρήσεων του κλάδου τροφίμων και ποτών κατά την τριετία 2006-2008 χαρακτηρίστηκαν από διακυμάνσεις. Το 2006 ήταν η καλύτερη χρονιά για τις επιχειρήσεις αυτές το ύψος των κερδών άγγιξε τις 389.445 και ταυτόχρονα μειώθηκε ο αριθμός των ζημιογόνων σε 63 επιχειρήσεων και το ύψος των κερδών σε 7.644. Το 2007 παρόλο που αυξάνονται οι κερδοφόρες επιχειρήσεις τα κέρδη συρρικνώνονται ενώ αντίθετα κινήθηκαν οι ζημιογόνες. Το 2008 τα κέρδη οι πωλήσεις διατηρούνται σε υψηλό επίπεδο, όπως και το ύψος των κερδών αλλά το ύψος των ζημιών ξεπερνάει πάλι τα 5,5 εκατομμύρια.

Από αυτά τα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα βλέπουμε ότι οι πολύ μικρές επιχειρήσεις δεν έχουν μια ενιαία συμπεριφορά, υπάρχουν κάποιες επιχειρήσεις οι οποίες είναι υγιείς χρηματοοικονομικά αλλά υπάρχουν και πολλές άλλες οι οποίες έχουν μεγάλες δυσκολίες και αυτό οφείλετε ενδεχομένως στο μικρό τους μέγεθος αλλά κυρίως και στην έλλειψη στρατηγικής για την αντιμετώπιση εξωγενών προβλημάτων.

2. Οι μικρές επιχειρήσεις (11-50 άτομα)

Η δεύτερη υποκατηγορία του κλάδου που μελετάται, αφορά επιχειρήσεις με προσωπικό 11 έως 50 άτομα. Βλέπουμε στον πίνακα 2.2 ότι ο αριθμός των μικρών επιχειρήσεων το 2002, είναι 450 με τις κερδοφόρες να αγγίζουν τις 335 ενώ οι ζημιογόνες να είναι 115 και το ύψος των πωλήσεων να είναι ελαφρώς ικανοποιητικό φτάνοντας το 1.166.081. Την επόμενη χρονιά όμως οι πωλήσεις εκτινάσσονται σε υψηλά επίπεδα και φτάνουν το 1.238.034. Επιπλέον μπορούμε να δούμε ότι οι κερδοφόρες επιχειρήσεις έχουν αυξηθεί σε 367 ενώ οι ζημιογόνες έχουν μειωθεί. Ωστόσο όμως έχει αυξηθεί και το ύψος των ζημιών.

Το 2004 το πλήθος των επιχειρήσεων αυτής της υποκατηγορίας είναι 23 περισσότερες σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά και 51 περισσότερες σε σχέση με το 2002. Από αυτές οι 386 είναι κερδοφόρες με κέρδη να ξεπερνούν τα 57 εκατομμύρια ενώ οι ζημιές των υπολοίπων φτάνουν στο ύψος των 34.343. Οι πωλήσεις έχουν ανέβει με υψηλό ρυθμό και φτάνουν το 1.350.213. Επίσης μπορούμε να δούμε ότι οι ζημιογόνες επιχειρήσεις είναι ο ίδιος αριθμός με το 2002. Το 2005 χαρακτηρίζεται από έντονη αύξηση του ύψους των ζημιών να αγγίζει τα 41.478, αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι υπάρχει μεγάλος αριθμός ζημιογόνων επιχειρήσεων, παράλληλα όμως οι κερδοφόρες επιχειρήσεις ήταν 447 από τις 594 στο σύνολο των επιχειρήσεων. Επιπλέον βλέπουμε ότι αυξήθηκαν σημαντικά οι πωλήσεις και το ύψος των κερδών των επιχειρήσεων. Το 2006 σε αυτήν την υποκατηγορία εμπίπτουν 605 επιχειρήσεις περισσότερες από το 2005 και το 2004, οι 464 επιχειρήσεις είναι κερδοφόρες και 140 ζημιογόνες και οι ζημιές τους αγγίζουν τα 38 εκατομμύρια. Επίσης παρατηρούμε μεγάλη αύξηση των πωλήσεων σε 1.730.009 και αυτό οφείλεται στην είσοδο νέων επιχειρήσεων ή στο ότι αυτές που υπήρχαν το 2004 και ήταν πολύ ζημιογόνες τα επόμενα χρόνια ήταν πιο κερδοφόρες. Επιπλέον το 2005 κάποιες κερδοφόρες παρουσίασαν έντονη αύξηση κερδών.

Πίνακας 2.2

Δημογραφικά στοιχεία των μικρών επιχειρήσεων (11-50 άτομα) κλάδου τροφίμων και ποτών, περιόδου 2002-2008

ε χιλιάδες €	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
ΜΟΛΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	450	478	501	594	605	392	392
ΘΜΟΣ ΠΑΡΟΦΟΡΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	335	367	386	447	464	319	303
ΚΛΟΣ ΠΑΣΙΩΝ ΠΑΡΟΦΟΡΩΝ	1.166.081	1.238.034	1.350.213	1.473.574	1.730.009	1.922.215	1.929.336
ΟΣ ΚΕΡΔΩΝ	49.169	54.241	57.048	60.479	79.236	76.629	88.773
ΘΜΟΣ ΜΙΟΓΟΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	115	111	115	147	140	73	89
ΟΣ ΖΗΜΙΩΝ	26.499	30.672	34.343	41.478	37.782	21.652	31.715

Πηγή: IOBE 2006-2008, επεξεργασία στοιχείων eurostat.

Το 2007 είναι η χρονιά κερδοφόρων επιχειρήσεων σε σχέση με το 2005 και το 2006, γιατί βλέπουμε ότι έχουν αυξηθεί οι πωλήσεις και το ύψος των κερδών των επιχειρήσεων. Ταυτόχρονα έχει ελαττωθεί κατά πολύ το ύψος των ζημιών. Τα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα των μικρών επιχειρήσεων του κλάδου τροφίμων και ποτών το 2008 μπορούν να χαρακτηριστούν ως ευνοϊκά, με την αύξηση των πωλήσεων και του μικτού κέρδους να κρίνονται σημαντικές. Έτσι παρά την έντονη αύξηση κερδών σε 88.773 και των ζημιών σε 31.715, τα καθαρά κέρδη αυξάνονται οριακά σε σύγκριση με το 2007, λόγω των πολύ καλά επιδόσεων κάποιων δυναμικών επιχειρήσεων που εντάσσονται στην ομάδα αυτή.

3. Οι επιχειρήσεις μεσαίου μεγέθους (51-250 άτομα)

Στην υποκατηγορία των μεσαίων επιχειρήσεων το 2002 ανήκουν 197 επιχειρήσεις. Από αυτές οι 157 είναι κερδοφόρες, ενώ οι 40 παρουσίασαν ζημιές ύψους 35.981. Όπως βλέπουμε και από το πίνακα 2.3 οι ζημιές των ζημιογόνων επιχειρήσεων το επόμενο έτος αυξήθηκαν σε 38.981, καθώς αυξήθηκαν και οι ζημιογόνες, το 2003 ωστόσο, οι πωλήσεις και το κέρδος των κερδοφόρων επιχειρήσεων αυξήθηκαν σε ικανοποιητικό ρυθμό.

Το 2004, είναι ένα υγιές χρηματοοικονομικό έτος για τις μεσαίες επιχειρήσεις του κλάδου τροφίμων και ποτών. Οι πωλήσεις αυξάνονται σε υψηλό αριθμό και έφτασαν τα 2.569.170 εκατομμύρια, ενώ αντίθετα το ύψος των ζημιών μειώθηκε σε 33.143. Το επόμενο έτος, οι επιχειρήσεις ήταν 231 , οι 173 ήταν κερδοφόρες και 57 ζημιογόνες και το ύψος των ζημιών τους ήταν 37.737 ενώ τα κέρδη των κερδοφόρων φτάνουν τις 138.520. Το 2005 το ύψος των ζημιών των ζημιογόνων επιχειρήσεων είναι έντονα αυξημένο και έφτανε τις 54.364 , την χρονιά αυτή οι κερδοφόρες επιχειρήσεις ήταν μόνο 166 από τις 225. Πολύ ευνοϊκή χρονιά ήταν το 2007 γιατί από τις 150 επιχειρήσεις, οι 120 ήταν κερδοφόρες και οι ζημιογόνες ήταν μόλις 30. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα το ύψος των ζημιών να πέσει κατακόρυφα και να αυξηθούν οι πωλήσεις και τα κέρδη των επιχειρήσεων.

Πίνακας 2.3

Δημογραφικά στοιχεία των μεσαίων επιχειρήσεων (51-250 άτομα) κλάδου τροφίμων και ποτών, περιόδου 2002-2008

Σε χιλιάδες €	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
ΝΟΛΟ ΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	197	204	207	231	225	150	150
ΙΘΜΟΣ ΡΑΦΟΦΩΡΩΝ ΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	157	153	162	173	166	120	119
ΚΛΟΣ ΓΑΣΙΩΝ ΡΑΦΟΦΩΡΩΝ	2.176.405	2.311.317	2.569.170	2.496.387	2.580.514	2.527.404	2.907.238
ΟΣ ΚΕΡΔΩΝ	125.116	133.019	139.237	138.520	138.468	134.499	136.517
ΙΘΜΟΣ ΜΙΟΓΟΝΩΝ ΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	40	51	45	57	59	30	31
ΟΣ ΖΗΜΙΩΝ	35.981	38.592	33.143	37.737	54.364	25.904	39.774

Πηγή: IOBE 2006-2008, επεξεργασία στοιχείων eurostat.

Οι μεσαίες επιχειρήσεις του κλάδου τροφίμων και ποτών την επόμενη χρονιά του 2008 και ιδιαίτερα από τα μέσα της χρονιάς αυτής και μετά, είχαν πολύ αρνητικά αποτελέσματα στα χρηματοοικονομικά τους στοιχεία. Το ύψος των ζημιών των ζημιογόνων επιχειρήσεων είχε πολύ ανοδική πορεία και έφτασε στις 39.774.

4. Οι μεγάλες επιχειρήσεις του κλάδου (250 και άνω)

Η τελευταία υποκατηγορία που διακρίνουμε στο κλάδο τροφίμων και ποτών είναι αφορά τις μεγάλες επιχειρήσεις, δηλαδή εκείνες που έχουν πάνω από 250 εργατικό δυναμικό. Το 2002 είναι μια καλή περίοδος για αυτές τις επιχειρήσεις γιατί όπως μπορούμε να δούμε και από τον παρακάτω πίνακα 2.4, οι ζημιογόνες επιχειρήσεις που υπήρξαν ήταν ελάχιστες, οι πωλήσεις ήταν ικανοποιητικές και

έφταναν τα 3.818.100 όπως και οι πωλήσεις ήταν αυξημένες. Το 2003, μπορούμε να το χαρακτηρίσουμε μια πολύ ευνοϊκή χρονιά με υψηλό αριθμό κερδών όπως και πωλήσεων. Αλλά είχαμε και σημαντική πτώση του ύψους των ζημιών.

Πίνακας 2.4

Δημογραφικά στοιχεία των μεγάλων επιχειρήσεων (250 και άνω άτομα)
κλάδου τροφίμων και ποτών, περιόδου 2002-2008

Σε χιλιάδες €	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
ΝΟΛΟ ΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	51	50	52	49	49	41	41
ΙΘΜΟΣ ΡΑΦΟΦΟΡΩΝ ΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	44	43	44	40	39	34	31
ΚΛΟΣ ΓΑΣΙΩΝ ΡΑΦΟΦΟΡΩΝ	3.818.100	3.939.813	4.247.322	4.282.290	4.674.061	3.833.630	3597.132
ΟΣ ΚΕΡΔΩΝ	358.768	408.657	436.058	431.824	458.121	401.972	357.730
ΙΘΜΟΣ ΜΙΟΓΟΝΩΝ ΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	7	7	8	9	9	8	10
ΟΣ ΖΗΜΙΩΝ	26.598	21.308	60.966	44.433	43.496	42.359	61.481

Πηγή: IOBE 2006-2008, επεξεργασία στοιχείων eurostat

Το 2004, οι ζημιογόνες επιχειρήσεις δεν είχαν μεγάλες διακυμάνσεις αλλά ενδιαφέρον προκαλεί το γεγονός ότι το ύψος των ζημιών τριπλασιάστηκε και οι κερδοφόρες όμως επιχειρήσεις αύξησαν τα κέρδη τους πολύ βραδύτερα. Εδώ συναντάμε δυο ειδών επιχειρήσεων: τις επιχειρήσεις οι οποίες παρά τις δυσκολίες διατηρούν το ύψος των κερδών τους και των πωλήσεων τους και τις επιχειρήσεις οι οποίες δεν μπόρεσαν να αντεπεξέλθουν στο μεταβαλλόμενο

ανταγωνιστικό περιβάλλον και εμφανίζονται ζημιογόνες. Η επόμενη διετία που ακολούθησε κυμάνθηκε στα ίδια επίπεδα με θετικό το γεγονός ότι το 2006 οι επιχειρήσεις αύξησαν τις πωλήσεις τους. Το 2007, ήταν μια ικανοποιητική χρονιά με 41 επιχειρήσεις, οι οποίες οι 34 ήταν κερδοφόρες και οι 9 ζημιογόνες, το ύψος των ζημιών έφτανε 42.359 ενώ των κερδών 401.972. Την επόμενη χρονιά, οι ζημιογόνες ήταν 10 αλλά το ύψος των ζημιών τους αυξήθηκε περίπου 20.000 από 2007 και οι κερδοφόρες δηλώνουν περιορισμένα κέρδη και πωλήσεις.

Κεφάλαιο Τρίτο

Η συμπεριφορά του κλάδου τροφίμων και ποτών κατά την περίοδο της οικονομικής κρίσης

3.1 Οι εξελίξεις στην βιομηχανία τροφίμων και ποτών

Από το τέλος του 2008, ο κόσμος βιώνει τη χειρότερη οικονομική κρίση της μεταπολεμικής εποχής. Μια κρίση που πλήττει σήμερα ολόκληρη την Ευρώπη. Κάθε νεότερη πρόβλεψη για την πορεία των οικονομιών της ευρωζώνης είναι χειρότερη από την προηγούμενη και το γενικό συμπέρασμα είναι ότι η ύφεση θα έχει μεγαλύτερη ένταση, σε σχέση με τις αρχικές εκτιμήσεις. Το οικονομικό κλίμα στην Ελλάδα επιδεινώθηκε σημαντικά από το 2007, φαινόμενο που παρουσιάζεται και σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Η επιδείνωση του κλίματος μετά την κατέρρευση μεγάλων χρηματοπιστωτικών εταιρειών στις ΗΠΑ. Μέχρι το 2010 αναμένεται να προστεθούν στην Ευρώπη 8 εκατ. επιπλέον άνεργοι, ενώ ο φόβος για κοινωνικές εκρήξεις γίνεται διαρκώς εντονότερος. Τα ελλείμματα προβλέπεται ότι θα αυξηθούν ακόμα περισσότερο και για πολλές χώρες αναμένεται να κινηθεί η διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος. Ήδη, πολλές χώρες - μέλη έχουν θέσει σε εφαρμογή ισχυρά πακέτα μέτρων για την αντιμετώπιση της κρίσης, που αντιστοιχούν συνολικά σε ποσοστό πάνω από 5% του ΑΕΠ της Ε.Ε. Η Ελλάδα είναι μια από τις χώρες που δεν διαθέτουν αυτή την πολυτέλεια.

Το πολύ υψηλό δημόσιο χρέος, που συσσωρεύθηκε τις τελευταίες τρεις δεκαετίες, αλλά και το σημαντικό έλλειμμα ανταγωνιστικότητας, περιορίζουν ασφυκτικά τις δυνατότητες της χώρας μας να λάβει περισσότερα μέτρα για τη στήριξη για τη στήριξη της πραγματικής οικονομίας. Η διεθνής

χρηματοπιστωτική κρίση που βιώνουμε σήμερα φέρνει στο προσκήνιο τη σημασία αλλά και τους κινδύνους από την παγκοσμιοποίηση.

Η κρίση, ακριβώς επειδή είναι παγκόσμια και έχει ξεκινήσει από την καρδιά του παγκόσμιου χρηματοπιστωτικού συστήματος, δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί παρά μόνο σε παγκόσμιο επίπεδο. Η Ευρώπη πήρε σημαντικές πρωτοβουλίες για την αντιμετώπιση των προβλημάτων στο χρηματοπιστωτικό σύστημα, πρωτοβουλίες που βρίσκονται σε εξέλιξη.

Οι ευρωπαϊκές χώρες συντονίστηκαν σε εντυπωσιακό βαθμό, προκειμένου ακριβώς να αντιμετωπίσουν τον κίνδυνο της χρηματοπιστωτικής ασφυξίας. Πήρε και διεθνείς πρωτοβουλίες ακριβώς για να υπάρξει καλύτερη εποπτεία στο χρηματοπιστωτικό σύστημα και να αποφευχθούν στο μέλλον τα φαινόμενα που μας οδήγησαν στη συγκεκριμένη κρίση. Αλλά δεν αρκούν οι πρωτοβουλίες στο χρηματοπιστωτικό σύστημα. Αυτό είναι μία απαραίτητη συνθήκη για να ομαλοποιηθεί η κατάσταση της ρευστότητας στις οικονομίες μας, διότι χωρίς ρευστότητα και χωρίς ένα χρηματοπιστωτικό σύστημα που να λειτουργεί αποτελεσματικά, καμία οικονομία δεν μπορεί να λειτουργήσει. Τέτοιες πρωτοβουλίες θα μπορούσαν να είναι:

- Η ενίσχυση του εισοδήματος των οικονομικά αδυνάτων. Ήδη, μέσω του Εθνικού Ταμείου Κοινωνικής Συνοχής, έχουν διατεθεί 450 εκατ. Ευρώ, για δράσεις, όπως η καταβολή του Έκτακτου Επιδόματος Κοινωνικής Αλληλεγγύης σε συνταξιούχους, ανέργους και ΑμεΑ, ενώ στο πλαίσιο της εισοδηματικής πολιτικής, παρέχεται έκτακτο επίδομα στήριξης, έως και 500 Ευρώ σε 1.860.000 μισθωτούς και συνταξιούχους.
- Η αναστολή κατασχέσεων κατοικιών ή και η παροχή διευκολύνσεων για τη εξυπηρέτηση των δανείων.
- Η ενίσχυση υπό όρους ή η κρατικοποίηση (μερική ή ολική) τραπεζών λόγω μεγάλης συμβολής των στην οικονομική ανάπτυξη και την παροχή δανείων κατά το στάδιο της κρίσεως.

- Η κατά το δυνατόν μείωση της φορολογίας για την ενίσχυση του εισοδήματος των πολιτών και της αγοράς.
- Η μείωση του επιτοκίου των κεντρικών τραπεζών δια της οποίας αφ' ενός μειώνεται το κυμαινόμενο επιτόκιο χορηγηθέντων στεγαστικών δανείων και έτσι διευκολύνεται η εξυπηρέτησή των και αφ' ετέρου οι τράπεζες έχουν την δυνατότητα να πορισθούν κεφάλαια με μικρό κόστος για την βελτίωση της ρευστότητάς των και τη χορήγηση δανείων στην αγορά.
- Η εκτέλεση αναπτυξιακών έργων υποδομής ίδια για την παραγωγή ενέργειας με ανανεώσιμες πηγές.

Το 2008, έχουν αρχίσει να αποτυπώνονται σε αδρούς δείκτες οι ενδείξεις της επιβράδυνσης και οι συνέπειες της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης, οι επιχειρήσεις τροφίμων και ποτών οι οποίες επηρεάστηκαν από αυτήν την κρίση η κύρια αντίδραση τους ήταν η περικοπή του κόστους λειτουργίας τους, η αντίδραση αυτή άλλωστε είναι η κυρίαρχη στις επιχειρήσεις του συνόλου της βιομηχανίας. επιπροσθέτως έχει διαπιστωθεί ότι η περικοπή του κόστους λειτουργίας τους είναι περισσότερο πιθανή στις μεγάλου μεγέθους επιχειρήσεις τροφίμων και ποτών λόγω των οικονομιών κλίμακας που προσφέρει το μέγεθος τους. Αντίθετα οι μικρές και μικρομεσαίες επιχειρήσεις θεωρούν πιο πιθανή την αντίδραση τη μείωση της παραγωγής τους, με την περικοπή του κόστους να ακολουθεί. Η οικονομική κρίση επηρέασε το διεθνές εμπόριο τόσο τις εξαγωγές όσο και τις εισαγωγές του κλάδου τροφίμων και ποτών. Έτσι το εμπορικό πλεόνασμα του εξωτερικού εμπορίου το 2008 μειώθηκε σημαντικά σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά. Επιπρόσθετα εξελίξεις υπάρχουν και στις τιμές των προϊόντων, όπως και στον αριθμό της απασχόληση του εργατικού δυναμικού του κλάδου τροφίμων και ποτών.

3.2 Η εξέλιξη των τιμών στο κλάδο Τροφίμων και Ποτών

Το επίπεδο των βιομηχανικών τιμών εκτιμάται με βάση το Δείκτη Παραγωγού στην Βιομηχανία. Τον δείκτη αυτόν τον χρησιμοποιούμε για να μπορέσουμε να αναλύσουμε τις τιμές των προϊόντων που παράγονται στην εγχώρια αγορά και διατίθεται σε αυτήν ή εξάγονται σε μια συγκεκριμένη χρονική περίοδο. Παρακάτω βλέπουμε στον πίνακα 3.1 τους υποκλάδους της βιομηχανίας τροφίμων και ποτών που έχουν συντελεστές στάθμισης ανάλογα με το ύψος των πωλήσεων τους που πραγματοποίησαν σε ένα έτος βάσης 2004 στην εγχώρια και εξωτερική αγορά.

Πίνακας 3.1

Παράγοντες που επηρεάζουν την επενδυτική δραστηριότητα στην βιομηχανία τροφίμων και ποτών

Βαρύτητα Υποκλάδων στη Διαμόρφωση του ΔΤΠ του Κλάδου Τροφίμων-Ποτών

Κωδικός	Υποκλάδος	Συντελεστής Στάθμισης (%)
151	Κρέας & Προϊόντα Κρέατος	17,2
152	Παρασκευασμένα & Διατηρημένα Ψάρια & Προϊόντα Ψαριών	0,6
153	Παρασκευασμένα & Διατηρημένα Φρούτα & Λαχανικά	12,0
154	Ζωικά & Φυτικά Έλαια & Λίπη	21,3
155	Γαλακτοκομικά Προϊόντα & Παγωτό	12,6
156	Προϊόντα Μύλων Δημητριακών, Άμυλα & Αμυλώδη Προϊόντα	4,5
157	Παρασκευασμένες Ζωοτροφές	2,2
158	Αρτοσκευάσματα, Σνακ, Ζαχαρώδη, Ζυμαρικά	14,5
159	Ποτά	15,2

Πηγή: ΕΣΥΕ

Τώρα θα αναλύσουμε την συμπεριφορά των τιμών του κλάδου τροφίμων και ποτών κατά την οικονομική κρίση του 2008 αλλά και των προηγούμενων χρόνων. Αναλυτικότερα στον δείκτη τιμών emπίπτουν:

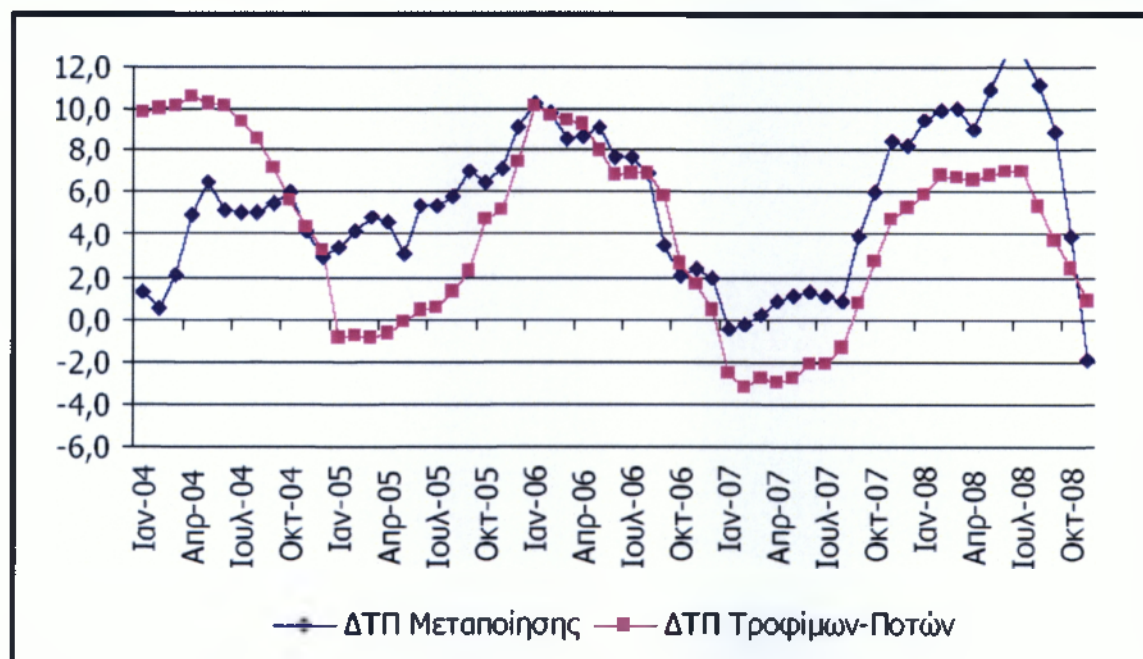
1. Οι τιμές παραγωγού
2. Οι τιμές παραγωγού και γεωργική παραγωγή
3. Οι τιμές παραγωγού και οι τιμές καταναλωτή

1. Οι τιμές παραγωγού

Ο δείκτης στις τιμές παραγωγού στη μεταποίηση και στους κλάδους τροφίμων και ποτών την περίοδο 2004 μέχρι αρχές του 2008 αυξήθηκε κατά πολύ, με σημαντική μείωση στα τέλη του 2008. Το 2004 ο ρυθμός αύξησης των τιμών ήταν διπλάσιος από τον αντίστοιχο της μεταποίησης 4,0%. Όπως μπορούμε να δούμε στο διάγραμμα 3.1:

Διάγραμμα 3.1

Εξέλιξη Δείκτη Τιμών Παραγωγού στη Μεταποίηση και στον Κλάδο Τροφίμων-Ποτών
(μηνιαία ποσοστιαία μεταβολή)

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ΕΣΥΕ

Το 2005, οι τιμές των τροφίμων και ποτών μειώνονται σημαντικά κάτω από 2% πολύ πιο κάτω σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά που ξεπερνούσε το 8%. Το 2006 τόσο οι τιμές στην μεταποίηση όσο και οι τιμές τροφίμων και ποτών αυξάνονται στον ίδιο ρυθμό που αγγίζει το 6.5%. Το 2007 λόγω της

σημαντικής μείωσης των τιμών χονδρικής των <<ζωικών και φυτικών ελαίων και λιπών>> που παρατηρούμε στον πίνακα 3.1, οι τιμές παραγωγού στην βιομηχανία τροφίμων και ποτών μειώθηκαν κατά 0.5% ενώ το σύνολο της μεταποίησης αυξήθηκε κατά 3.3%. Στις αρχές του 2008, ο δείκτης τιμών παραγωγού στα τρόφιμα και στα ποτά μεταβλήθηκε πολύ ηπιότερα σε σχέση με το σύνολο της μεταποίησης, αυτό οφείλεται στην άνοδο του κόστους παραγωγής εξαιτίας της αύξησης της τιμής πετρελαίου και της ενέργειας των πρώτων υλών. Έτσι ο δείκτης τιμών παραγωγού στα τρόφιμα και ποτά κυμάνθηκε στα 6.9% ενώ αντίστοιχα το σύνολο της μεταποίησης σε 11.4%. Παρατηρούμε ότι στα τέλη του 2008, ο δείκτης πέφτει κατακόρυφα με το ίδιο ρυθμό και χαμηλότερο ακολουθεί και ο δείκτης της μεταποίησης. Αυτό οφείλεται στην μειωμένη ζήτηση προϊόντων εξαιτίας της οικονομικής κρίσης που πλήττει τον κλάδο τροφίμων και ποτών σε παγκόσμιο επίπεδο. Είναι γεγονός όμως ότι ο δείκτης τιμών παραγωγού ανταποκρίνεται πολύ καλύτερα σε σχέση με το σύνολο της μεταποίησης.

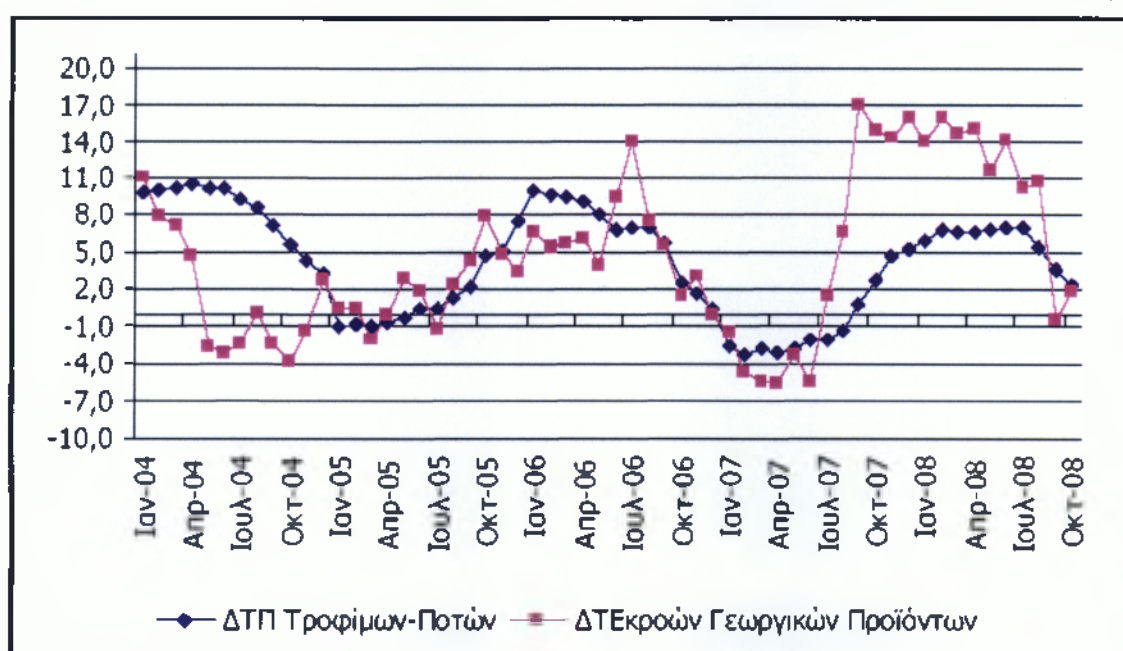
2. Οι τιμές παραγωγού και γεωργική παραγωγή

Ο δείκτης τιμών γεωργικών προϊόντων είναι εξίσου σημαντικός γιατί το κόστος παραγωγής έχει υψηλή εξάρτηση από την τιμή των πρώτων υλών, δηλαδή την αγροτική και ζωική παραγωγή. Βλέπουμε ότι την περίοδο 2004-2008 η αύξηση των τιμών της πρωτογενούς παραγωγής ήταν ταχύτερη από εκείνη των τιμών παραγωγού του κλάδου τροφίμων και ποτών. Από αυτό βλέπουμε ότι μέρος της μεταβολής των τιμών των γεωργικών προϊόντων απορροφάται τελικά από την βιομηχανία και δεν μεταπηδά στους καταναλωτές. Από το διάγραμμα 3.2 μπορούμε να δούμε ότι το 2004, ότι ο δείκτης τροφίμων και ποτών αυξήθηκε με μεγάλο ρυθμό, η αύξηση αυτή οφείλεται κυρίως στην άνοδο των τιμών παραγωγού φυτικών και ζωικών λιπών και ελαίων όπως μπορούμε να δούμε στον πίνακα 3.1 και πιο συγκεκριμένα της τιμής του

παρθένου ελαιόλαδου. Το δεύτερο και το τρίτο τρίμηνο του 2004 ο δείκτης υποχώρησε σταδιακά. Στο παρακάτω διάγραμμα 3.2 το 2004 βλέπουμε ότι ο δείκτης γεωργικών προϊόντων υποχωρεί σταδιακά.

Διάγραμμα 3.2

Εξέλιξη Βιομηχανικών Τιμών Τροφίμων-Ποτών & Τιμών Εκρών Γεωργικών Προϊόντων (Φυτικής & Ζωικής Παραγωγής)
(ετήσια ποσοστιαία μεταβολή)

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ΕΣΥΕ

Το 2005 ο ΔΤΠ τροφίμων και ποτών, μειώθηκε σημαντικά σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά του 2004 και αυξήθηκαν ταχύτερα οι τιμές των γεωργικών προϊόντων. Πιο επιβραδυντικά κινήθηκαν το 2006 οι τιμές των τροφίμων και ποτών σε 6,4% και 5,8% στα γεωργικά προϊόντα. Το 2007 οι τιμές των τροφίμων και ποτών κατά μέσο όρο υποχώρησαν σε αντίθεση με τις τιμές των γεωργικών προϊόντων οι οποίες εκτεινάζονται στα ύψη και φτάνουν το 15%. Το 2008 ο ΔΤΠ τροφίμων και ποτών δεν παρουσιάζει υψηλές διακυμάνσεις. Οι

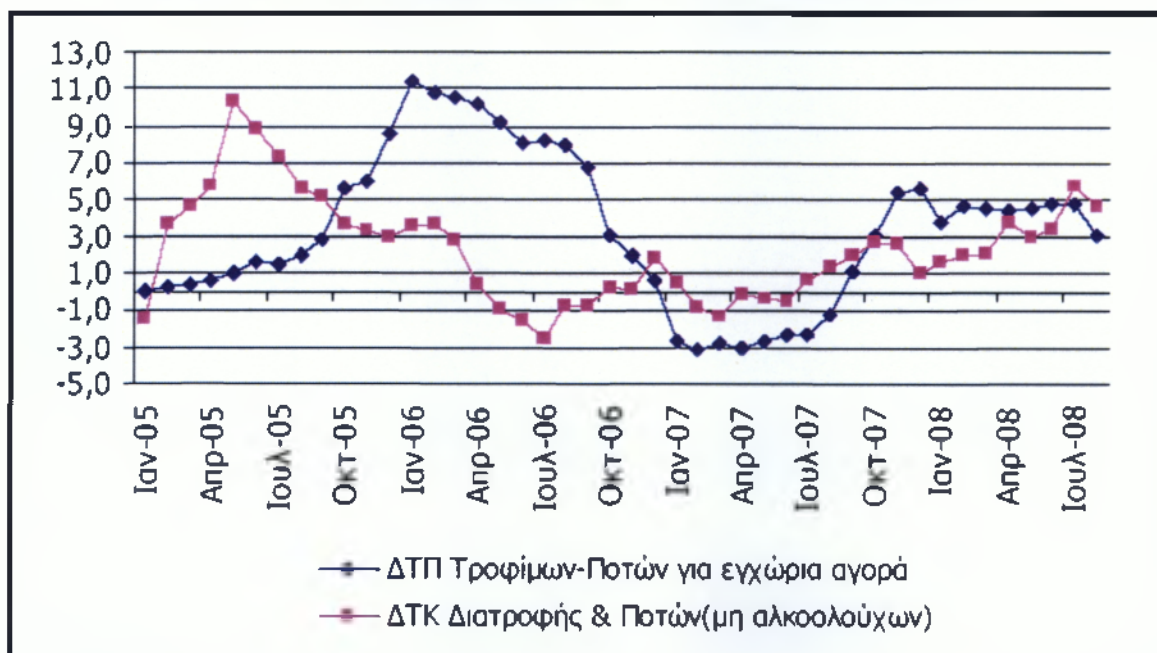
τιμές αυξάνονται βραδύτερα σε αντίθεση με τις τιμές των γεωργικών προϊόντων. Αυτό φανερώνει ότι ο κλάδος των πρώτων υλών της γεωργίας επηρεάστηκε πολύ από την οικονομική κρίση και είχε σημαντικές μειώσεις στις τιμές σε σχέση με τα τρόφιμα και τα ποτά.

3. Οι τιμές παραγωγού και οι τιμές καταναλωτή

Ενδιαφέρον παρουσιάζει και η σύγκριση των τιμών παραγωγού της βιομηχανίας τροφίμων και ποτών με τις τιμές καταναλωτή διατροφής και μη αλκοολούχων ποτών. Το 2005, η αύξηση των τιμών του καταναλωτή είναι μικρότερη από εκείνη των παραγωγών (0,7% έναντι 2,5%).

Διάγραμμα 3.3

Σχέση Βιομηχανικών Τιμών για την Εγχώρια Αγορά & Τιμών Καταναλωτή για Τρόφιμα-Ποτά (ετήσια ποσοστιαία μεταβολή)

Πηγή: Επεξεργασία στοιχείων ΕΣΥΕ

Το 2006 οι τιμές χονδρικής αυξάνονται με 14-πλάσιο ρυθμό από ότι οι τιμές που πληρώνει ο καταναλωτής. Η εξέλιξη αυτή οφείλεται κυρίως στα έλαια και

λίπη όπου η μεγάλη αύξηση των τιμών χονδρικής δεν μετακυλύετε στον καταναλωτή. Ο δείκτης τιμών καταναλωτή είναι 3,7%, ενώ ο δείκτης τιμών παραγωγού είναι 7,3%. Το 2007, όμως παρατηρούμε ότι οι τιμές των τροφίμων και ποτών υποχωρούν κατά 3% ενώ αντίθετα οι τιμές καταναλωτών αυξάνονται σε 3,3%. Εντονότερη είναι η μείωση από τα μέσα του 2008 και μετά στις τιμές παραγωγού καταναλωτή που συγκρατείται στα όρια του 5%. Ενώ ο ΔΤΚ διατηρείται σε υψηλά επίπεδα. Στα τέλη όμως του 2008, η μειωμένη ζήτηση που επέφερε η οικονομική κρίση οδήγησε τους δείκτες σε επιβράδυνση.

3.3 Απασχόληση

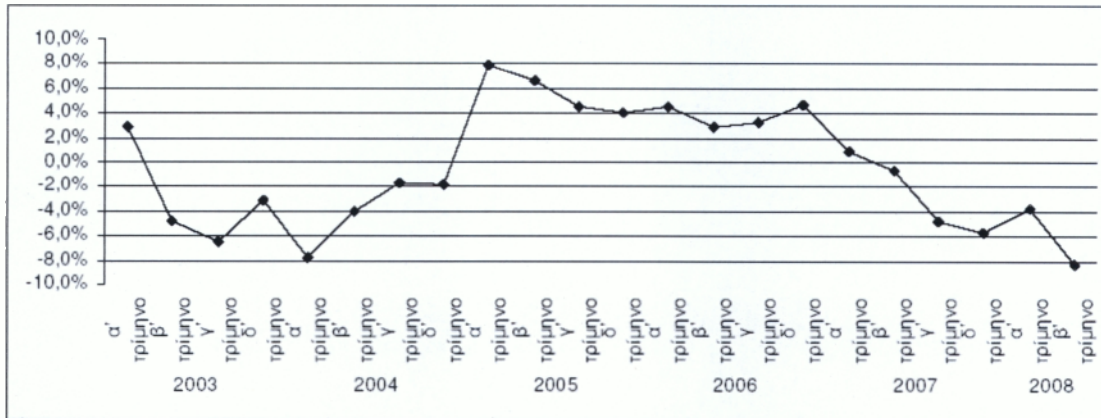
Η έρευνα του εργατικού δυναμικού αποτελεί την κύρια πηγή πληροφόρησης για την απασχόληση στην βιομηχανία. Στο πιο κάτω διάγραμμα 3.5 βλέπουμε ότι στο κλάδο τροφίμων και ποτών η απασχόληση στις αρχές του 2005 ήταν ανοδική, κυρίως λόγω της αύξησης των βοηθών στις οικογενειακές επιχειρήσεις, το β' τρίμηνο του ίδιου χρόνου, η απασχόληση αυξήθηκε κατά 8% που το βλέπουμε και στο διάγραμμα 3.4.

Με βραδύτερο ρυθμό συνεχίστηκε και η αύξηση το 2006 κατά 3,9% αλλά από τον Σεπτέμβρη η τάση έγινε έντονα αρνητική. Το πρώτο τρίμηνο του 2007 αυξήθηκαν σημαντικά οι βοηθοί στις οικογενειακές επιχειρήσεις από το προηγούμενο έτος. Οι μισθωτοί του κλάδου τροφίμων και ποτών, όπως και το 2006 μειώθηκαν τα τρία πρώτα τρίμηνα του 2007 αλλά με μικρότερο βαθμό από ότι το 2006. Οι επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης το 2008 έγιναν αισθητές και στην απασχόληση, από το β' εξάμηνο η μείωση του εργατικού δυναμικού είναι σχεδόν συνεχής, ιδιαίτερα προς το τέλος αυτού του έτους η κατάσταση είναι τελειώς απαισιόδοξη με το δείκτη να είναι (-13), όπως φαίνεται στο διάγραμμα 3.5.

Διάγραμμα 3.4

Μεταβολή της Απασχόλησης στον κλάδο Τροφίμων-Ποτών
(α' τριμ. 2003 - β' τριμ. 2008)

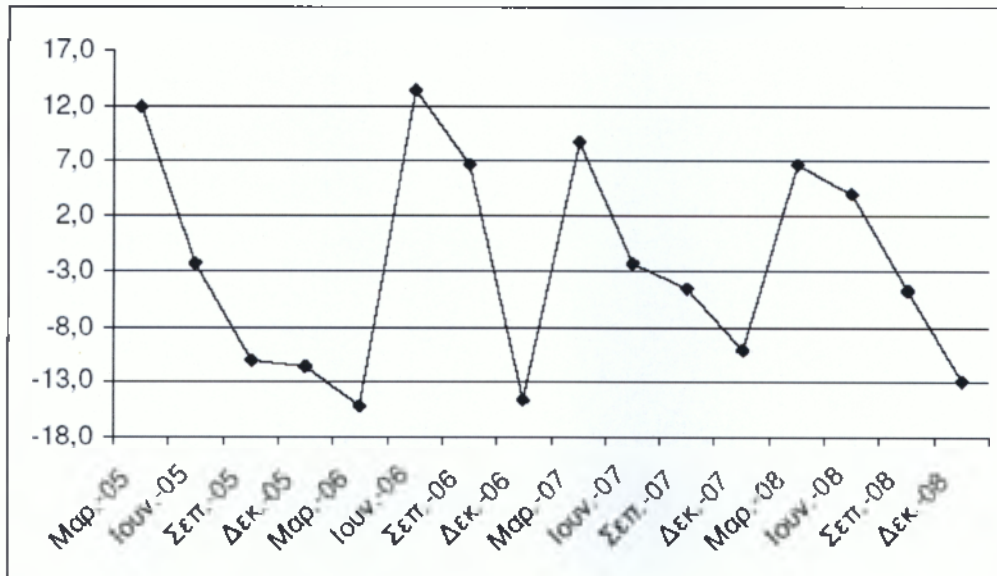
(ετήσια ποσοστιαία μεταβολή)

Πηγή: ΕΣΥΕ

Διάγραμμα 3.5

Επιχειρηματικές Προβλέψεις για την Απασχόληση (διαφορά θετικών & αρνητικών απαντήσεων)

Πηγή: IOBE

Κεφάλαιο Τέταρτο

Χρηματοοικονομική ανάλυση εταιρειών

4.1 Έννοια και σκοπός της αναλύσεως, μέθοδοι αναλύσεως των λογιστικών καταστάσεων των επιχειρήσεων.

Οι λογιστικές ή χρηματοοικονομικές καταστάσεις των επιχειρήσεων παρέχουν πληροφορίες που μπορούν να βοηθήσουν τους ενδιαφερόμενους να λάβουν σωστές αποφάσεις. Οι βασικές λογιστικές καταστάσεις είναι δύο, ο ισολογισμός και η κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσεως.

Ο ισολογισμός μιας επιχείρησης συνοψίζει την οικονομική της κατάσταση σε μια δεδομένη χρονική στιγμή, γι' αυτό και η εικόνα που περιέχει είναι στατική, ειδικότερα παρουσιάζονται τα περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης ομαδοποιημένα σε πάγια, κυκλοφορούντα, διαθέσιμα και οι πηγές κεφαλαίων της (ίδια κεφάλαια, βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις). Δηλαδή, ο ισολογισμός δείχνει ποια περιουσιακά στοιχεία έχουν αποκτηθεί και με τι κεφάλαια έχει χρηματοδοτηθεί η απόκτηση τους.

Η κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσεως, παρουσιάζει τα συνολικά έσοδα και έξοδα που πραγματοποίησε η επιχείρηση κατά τη διάρκεια της χρήσης. Οι παραπάνω όμως λογιστικές καταστάσεις παρουσιάζουν προβλήματα τα οποία δυσκολεύουν το έργο του αναλυτή κατά πολύ. Τα πιο κύρια από αυτά είναι:

1. Τα στοιχεία που περιλαμβάνονται είναι πολύ συνοπτικά και δεν είναι ομοιόμορφα καταταγμένα.
2. Ο χρόνος που μεσολαβεί από το τέλος της χρήσης, μέχρι να δημοσιευθούν είναι μακρύς.

Για να αντιμετωπιστούν αυτά τα προβλήματα, οι αναλυτές χρησιμοποιούν, την χρηματοοικονομική ανάλυση, η οποία ασχολείται με τον υπολογισμό

μεγεθών και σχέσεων που είναι χρήσιμες για την λήψη οικονομικών αποφάσεων. Το βασικό πλεονέκτημα αυτών των δεικτών, πέρα από την ευκολία του υπολογισμού τους είναι ότι επιτρέπουν συγκρίσεις ανεξάρτητα από το μέγεθος των επιχειρήσεων, με αποτέλεσμα να μπορούν να χρησιμοποιηθούν για ανάλυση διαχρονικών δεδομένων. Το γεγονός αυτό τους καθιστά εξαιρετικά χρήσιμους για μια σειρά εφαρμογών, όπου οι κυριότερες είναι οι εξής:

- Εκτίμηση της βιωσιμότητας μιας μονάδας.
- Εκτίμηση της αξίας μιας επιχείρησης.
- Πρόβλεψη χρεοκοπίας.
- Εκτίμηση της αποτελεσματικότητας ενός επενδυτικού σχεδίου.

Για να είναι όμως αποτελεσματική μια ανάλυση της οικονομικής κατάστασης μιας επιχείρησης με την χρησιμοποίηση δεικτών θα πρέπει να τηρούνται κάποιες αρχές οι οποίες είναι οι παρακάτω:

- Εξέταση της διαχρονικής εξέλιξης των τιμών ενός δείκτη.
- Χρησιμοποίηση μέσων υπολοίπων και όχι υπολοίπων τέλους περιόδου.
- Έλεγχος της αξιοπιστίας των δεδομένων.
- Σύγκριση των δεικτών της επιχείρησης με αντίστοιχους δείκτες των ανταγωνιστριών επιχειρήσεων.

Αναλυτικότερα, οι κυριότεροι και οι πιο χρησιμοποιούμενοι αριθμοδείκτες που χρησιμοποιούνται στην ανάλυση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων των επιχειρήσεων μπορούν να καταταγούν στις εξής κατηγορίες:

1. **Αριθμοδείκτες αποδοτικότητας.** Αυτοί οι δείκτες μετρούν το βαθμό, επιτυχίας ή αποτυχίας μιας επιχείρησης σε μια δεδομένη χρονική στιγμή. Με αυτούς τους δείκτες μετράμε την αποδοτικότητα μιας επιχείρησης και την ικανότητα διοικήσεώς της .

2. **Αριθμοδείκτες ρευστότητας.** Με αυτούς εκτιμάται η ικανότητα της επιχείρησης να ανταποκριθεί στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της.
3. **Αριθμοδείκτες δραστηριότητας.** Με αυτούς τους δείκτες η επιχείρηση μετράει κατά πόσο η επιχείρηση χρησιμοποιεί τα περιουσιακά της στοιχεία και πόσο χρήσιμα είναι γι' αυτήν.
4. **Αριθμοδείκτες διαρθρώσεως κεφαλαίων και βιωσιμότητας.** Η χρησιμοποίηση αυτών των αριθμοδεικτών δείχνουν στην επιχείρηση κατά πόσο είναι σε θέση να ανταποκρίνεται στις μακροχρόνιες υποχρεώσεις της.
5. **Αριθμοδείκτες επενδύσεων.** Οι αριθμοδείκτες αυτοί χρησιμοποιούνται από τους επενδυτές όταν πρόκειται να αποφασίσουν αν πρέπει να αγοράσουν, να πωλήσουν ή να διατηρήσουν την επένδυση τους σε μετοχικούς τίτλους μιας επιχείρησης.

4.2 Εφαρμογή των μεθόδων χρηματοοικονομικής ανάλυσεως με χρήση αριθμοδεικτών

Στο κεφάλαιο αυτό επιχειρείται η ανάλυση και η ερμηνεία των ισολογισμών και οικονομικών καταστάσεων χρήσεως πέντε εταιρειών τροφίμων και πέντε εταιρειών ποτών που επιλέχθηκαν τυχαία από ένα σύνολο εταιρειών τροφίμων και ποτών και οι οποίες έχουν δημοσιεύσει τα οικονομικά τους στοιχεία στην ιστοσελίδα της STATBANK. Παρακάτω θα δείξουμε την οικονομική τους εξέλιξη με βάση τα έτη 2006, 2007 και 2008. Για αυτό το σκοπό θα χρησιμοποιηθούν στοιχεία τα οποία δίνονται μέσω:

1. Ισολογισμών, καταστάσεων αποτελεσμάτων και καταστάσεων πηγών και χρήσεων κεφαλαίων της επιχείρησης.
2. Επιλεγμένων αριθμοδεικτών οικονομικής καταστάσεως, αποδοτικότητας και δραστηριότητας και των αριθμοδεικτών διαρθρώσεως και βιωσιμότητας της επιχείρησης.

Εμείς από τα οικονομικά στοιχεία που έχουμε από τις παρακάτω εταιρείες θα τις εξετάσουμε σε αυτούς τους αριθμοδείκτες:

Αριθμοδείκτες αποδοτικότητας

$$1. \text{ Αριθμοδείκτης μικτού περιθωρίου ή μικτού κέρδους} \quad 100 * \frac{\text{Μικτά κέρδη εκμεταλλεύσεως}}{\text{Καθαρές πωλήσεις χρήσεως}}$$

Ο αριθμοδείκτης μικτού κέρδους δείχνει τη λειτουργική αποτελεσματικότητα μιας επιχείρησης, καθώς και την πολιτική τιμών αυτής. Μια επιχείρηση για να είναι επιτυχημένη θα πρέπει να έχει ένα υψηλό ποσοστό μικτού κέρδους, που να της επιτρέπει να καλύπτει τα λειτουργικά της έξοδα και συγχρόνως να της αφήνει ένα ικανοποιητικό καθαρό κέρδος. Όσο μεγαλύτερο είναι αυτό το ποσοστό, τόσο καλύτερη είναι η ικανότητα της επιχείρησης να αντιμετωπίσει χωρίς δυσκολία την αύξηση του κόστους των πωλούμενων προϊόντων της. Αντίθετα ένας χαμηλός αριθμοδείκτης αντιστοιχεί σε μια δύσκολη πολιτική της διοικήσεως στον τομέα αγορών και πωλήσεων.

$$2. \text{ Αριθμοδείκτης καθαρού περιθωρίου ή καθαρού κέρδους} \quad 100 * \frac{\text{Καθαρά κέρδη εκμεταλλεύσεως}}{\text{Καθαρές πωλήσεις χρήσεως}}$$

Αυτός ο αριθμοδείκτης δείχνει το ποσοστό του καθαρού κέρδους που επιτυγχάνεται από τις πωλήσεις. Όσο μεγαλύτερος είναι ο δείκτης τόσο πιο επικερδής είναι η επιχείρηση.

$$3. \text{ Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ενεργητικού} \quad 100 * \frac{\text{Καθαρά κέρδη εκμεταλλεύσεως}}{\text{Σύνολο ενεργητικού}}$$

Ο συγκεκριμένος αυτός αριθμοδείκτης μετράει την απόδοση των συνολικών περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης και επιτρέπει την αξιολόγηση της αποδοτικότητας της λειτουργίας της. Ο δείκτης φανερώνει την ικανότητα της να μπορεί να επιζήσει οικονομικά.

4. Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων

$$100 * \frac{\text{Καθαρά κέρδη εκμεταλλεύσεως}}{\text{Σύνολο ιδίων κεφαλαίων}}$$

Ο αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων απεικονίζει την κερδοφόρα δυναμικότητα μιας επιχειρήσεως, υπολογίζει δηλαδή το ποσοστό απόδοσης που απολαμβάνουν οι ιδιοκτήτες της εταιρείας. Η αποδοτικότητα των ιδίων κεφαλαίων εξαρτάται και από το ύψος των επιτοκίων. Αν για παράδειγμα έχουμε δύο ίδιες εταιρείες, με την εξαίρεση ότι η μία αντιμετωπίζει κόστος δανεισμού υψηλότερο από την άλλη, τότε οι δείκτες αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων των δύο εταιρειών δεν θα είναι οι ίδιοι. Ένας χαμηλός αριθμοδείκτης σημαίνει ότι η επιχείρηση υστερεί σε κάποιο τομέα π.χ. χαμηλή παραγωγικότητα. Ενώ ένας υψηλός αποτελεί ένδειξη ότι η επιχείρηση ευημερεί.

Αριθμοδείκτες ρευστότητας

5. Αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας

$$\frac{\text{Κυκλοφορούν ενεργητικό}}{\text{Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις}}$$

Ο αριθμοδείκτης αυτός δείχνει, το μέτρο ρευστότητας μιας επιχείρησης και το περιθώριο ασφάλειας της, ώστε αυτή να είναι σε θέση να ανταποκριθεί στην πληρωμή των καθημερινών απαραίτητων υποχρεώσεών της. Όσο μεγαλύτερος

είναι αυτός ο αριθμοδείκτης τόσο καλύτερη από πλευρά ρευστότητας, είναι η θέση της συγκεκριμένης επιχείρησης.

Αριθμοδείκτες διαρθρώσεως κεφαλαίων και βιωσιμότητας

**6. Αριθμοδείκτης
παγίων προς
μακροπρόθεσμες
υποχρεώσεις**

Πάγια

Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις

Αυτός ο αριθμοδείκτης δείχνει την σχέση των παγίων με τις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις φανερώνει σε κάποιο βαθμό την ασφάλεια των μακροχρόνιων πιστωτών της επιχείρησης από την ρευστοποίηση των παγίων. Τιμές >1 είναι προτιμότερες από τους μακροπρόθεσμους πιστωτές γιατί αυτό δείχνει ότι τα κεφάλαια τους έχουν επαρκή εξασφάλιση.

Αριθμοδείκτες δραστηριότητας

**7. Αριθμοδείκτης
ταχύτητας κυκλοφορίας
του ενεργητικού**

Καθαρές πωλήσεις

Σύνολο ενεργητικού

Αυτός ο αριθμοδείκτης εκφράζει το βαθμό χρησιμοποίησης του ενεργητικού και δείχνει εάν υπάρχει υπερεπένδυση κεφαλαίων στην επιχείρηση σε σχέση με το ύψος πωλήσεων που πραγματοποιεί. Ένας υψηλός δείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας ενεργητικού σημαίνει ότι η επιχείρηση χρησιμοποιεί εντατικά τα περιουσιακά της στοιχεία προκειμένου να πραγματοποιεί τις πωλήσεις τις. Ένας χαμηλός δείκτης αποτελεί ένδειξη ότι δεν χρησιμοποιούνται τα περιουσιακά

στοιχεία εντατικά, οπότε θα πρέπει ή να αυξήσει τον αριθμό χρησιμοποίησης τους ή να προβεί σε ρευστοποίηση μέρους των περιουσιακών της στοιχείων.

Αρχικά θα αναλύσουμε τις πέντε εταιρείες τροφίμων με βάση τους παραπάνω αριθμοδείκτες και θα παρακολουθήσουμε την οικονομική τους πορεία με βάση τα έτη 2006, 2007, 2008. Οι εταιρείες τροφίμων τις οποίες θα εξετάσουμε και θα συγκρίνουμε είναι οι εξής:

- 1. DOLE FRESH FRUIT HELLAS ΕΠΕ**
- 2. ΣΟΓΙΑ ΕΛΛΑΣ ΑΒ & ΕΕ**
- 3. MISKO Α.Ε.**
- 4. ΜΥΛΟΙ ΑΦΩΝ ΜΑΡΡΑ ΑΕ**
- 5. ΚΥΚΝΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΟΝΣΕΡΒΩΝ Α.Ε.**

Ύστερα θα εξετάσουμε τις πέντε εταιρείες ποτών με βάση αυτούς τους ίδιους αριθμοδείκτες. Όπως και τις εταιρείες τροφίμων, έτσι και αυτές θα τις εξετάσουμε για τα ίδια έτη. Οι εταιρείες ποτών που θα εξετάσουμε είναι οι παρακάτω:

- 1. COCA COLA ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΜΦΙΑΛΩΣΕΩΣ ΑΕ**
- 2. ΛΟΥΞ ΜΑΡΛΑΦΕΚΑΣ ΑΒΕΕ**
- 3. ΜΠΟΥΤΑΡΗΣ Ι. & ΥΙΟΣ ΟΙΝΟΠΟΙΗΤΙΚΗ ΑΕ (ΔΛΠ)**
- 4. PEPSICO - ΗΒΗ ΑΒΕ**
- 5. ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΕΜΦΙΑΛΩΣΕΩΝ (ΒΙΚΟΣ) ΑΕ**

4.2.1 Αριθμοδείκτης μικτού περιθωρίου ή μικτού κέρδους

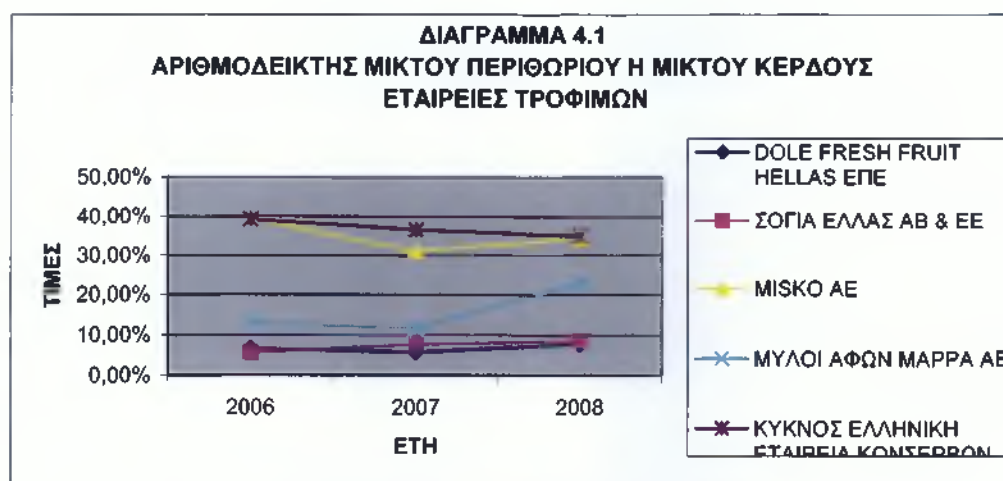
α) εταιρείες τροφίμων

Ο υπολογισμός του μικτού κέρδους είναι πολύ σημαντικός για τις επιχειρήσεις, γιατί παρέχει ένα μέτρο αξιολογήσεως της αποδοτικότητάς τους. Όπως φαίνεται από το σχετικό πίνακα και διάγραμμα 4.1 , την καλύτερη εξέλιξη από όλες τις εταιρείες την έχει η << ΜΥΛΟΙ ΑΦΩΝ ΜΑΡΡΑ ΑΕ >> η

οποία το 2006 βλέπουμε ότι το ποσοστό του αριθμοδείκτη της είναι 12,91% και το επόμενο έτος έχει μια μικρή πτωτική πορεία που στην συνέχεια αρχίζει και ανεβαίνει κατακόρυφα και αγγίζει το 2008 το 22,91%. Αυτό σημαίνει ότι η εταιρεία αυτή είχε την ικανότητα να καλύψει τα λειτουργικά και έξοδα της και συγχρόνως να έχει ένα ικανοποιητικό καθαρό κέρδος σε σχέση με τις πωλήσεις της.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.1			
ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΜΙΚΤΟΥ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟΥ Η ΜΙΚΤΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ			
ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ			
	2006	2007	2008
DOLE FRESH FRUIT HELLAS ΕΠΕ	6,53%	5,73%	7,73%
ΣΟΓΙΑ ΕΛΛΑΣ ΑΒ & ΕΕ	5,51%	7,68%	8,45%
MISKO ΑΕ	39,11%	31,00%	34,37%
ΜΥΛΟΙ ΑΦΩΝ ΜΑΡΡΑ ΑΕ	12,91%	11,53%	22,91%
ΚΥΚΝΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΟΝΣΕΡΒΩΝ ΑΕ	39,17%	36,57%	34,96%

Αντίθετα, οι υπόλοιπες εταιρείες παρουσίασαν πολύ μικρές διακυμάνσεις, η <<ΚΥΚΝΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΟΝΣΕΡΒΩΝ ΑΕ >> είχε πτωτική πορεία το 2007 και ακόμα πιο μικρή το 2008 στην περίοδο οικονομικής κρίσης. Επίσης, στην << MISCO Α.Ε.>> το 2006 τα μικτά της κέρδη καλύπτουν το 39,11% των πωλήσεων αλλά το 2007 είχε μια κάμψη που στην συνέχεια το 2008 παρουσίασε πάλι άνοδο.

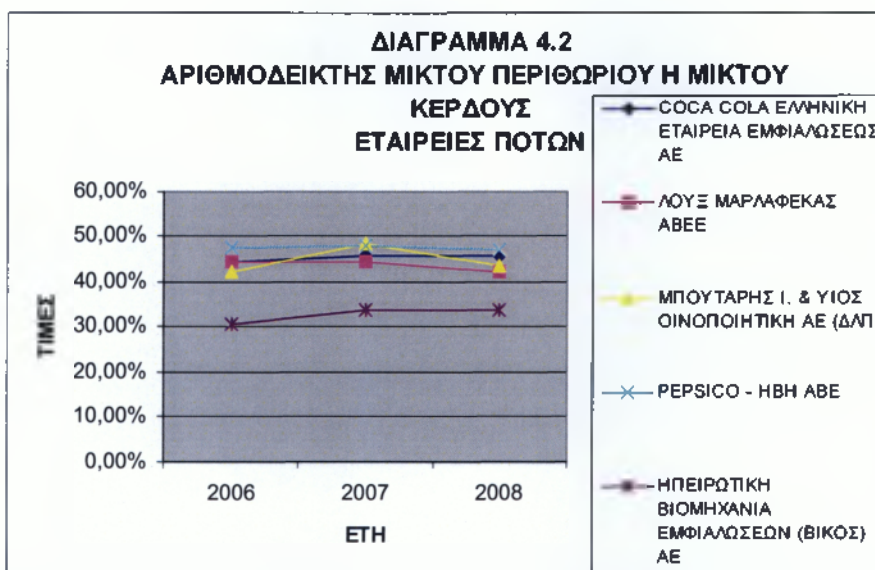
Οι υπόλοιπες δύο εταιρείες κινήθηκαν περίπου στα ίδια επίπεδα και τα τρία έτη. Από αυτή την μικρή άνοδο ποσοστών προκύπτει το συμπέρασμα ότι, αυτές οι εταιρείες δεν είχαν καλή πολιτική διοικήσεως στον τομέα αγορών και πωλήσεων και ενδέχεται να αντιμετωπίσουν προβλήματα σε περίπτωση που στο μέλλον θα υπάρξουν δυσμενές συνθήκες.

β) εταιρείες ποτών

Εδώ βλέπουμε ότι όλες οι εταιρείες τα τρία αυτά έτη κινήθηκαν περίπου με τον ίδιο ρυθμό. Μόνο δύο εταιρείες το 2007 παρουσίασαν μια μικρή άνοδο, από τις οποίες η <<ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΕΜΦΙΑΛΩΣΕΩΝ (ΒΙΚΟΣ) ΑΕ>> διατήρησε το ποσοστό της και το 2008, ενώ αντίθετα η <<ΜΠΟΥΤΑΡΗΣ Ι. & ΥΙΟΣ ΟΙΝΟΠΟΙΗΤΙΚΗ ΑΕ (ΔΛΠ)>> είχε πτωτική πορεία το επόμενο έτος.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.2			
ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΜΙΚΤΟΥ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟΥ Η ΜΙΚΤΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ			
ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΟΤΩΝ			
	2006	2007	2008
COCA COLA ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΜΦΙΑΛΩΣΕΩΣ ΑΕ	44,64%	45,76%	45,62%
ΛΟΥΞ ΜΑΡΛΑΦΕΚΑΣ ΑΒΕΕ	44,26%	44,52%	42,20%
ΜΠΟΥΤΑΡΗΣ Ι. & ΥΙΟΣ ΟΙΝΟΠΟΙΗΤΙΚΗ ΑΕ (ΔΛΠ)	42,03%	48,26%	43,39%
PEPSICO - ΗΒΗ ΑΒΕ	47,62%	47,81%	47,13%
ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΕΜΦΙΑΛΩΣΕΩΝ (ΒΙΚΟΣ) ΑΕ	30,76%	33,65%	33,96%

Στην <<COCA COLA ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΜΦΙΑΛΩΣΕΩΣ ΑΕ>> το ποσοστό της αυξήθηκε κατά μία μονάδα το 2007 με 45.76% και το διατήρησε στα ίδια επίπεδα και το 2008.

Επιπρόσθετα, από το παραπάνω διάγραμμα 4.2 βλέπουμε ότι και η εξέλιξη και των άλλων δύο εταιρειών δεν ήταν θετική αλλά σημείωσαν μικρή πτώση λόγω της μείωσης και των μικτών κερδών και των πωλήσεων.

Συμπέρασμα

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι, οι εταιρείες ποτών κατόρθωσαν να ελέγξουν πολύ αποτελεσματικότερα τα έξοδα τους (χρηματοοικονομικά έξοδα, διοικήσεως, διάθεσης) σε σχέση με τις πωλήσεις τους, από τις εταιρείες τροφίμων, και όπως φαίνεται από τα υψηλά ποσοστά μικτού κέρδους ούτε στο μέλλον δεν θα έχουν πρόβλημα. Το γεγονός αυτό μπορεί να οφείλεται ενδεχομένως, στην μειωμένη ζήτηση προϊόντων από τις συγκεκριμένες εταιρείες τροφίμων ή ότι υπάρχει πολύ μεγαλύτερος αριθμός ανταγωνιστριών επιχειρήσεων που παράγουν τρόφιμα σε σχέση με τα ποτά. Από τους παρακάτω μέσους όρους παρατηρούμε ότι:

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

ΜΕΣΟΙ ΟΡΟΙ					
Εταιρείες τροφίμων			Εταιρείες ποτών		
2006	2007	2008	2006	2007	2008
20,64%	18,50%	21,68%	77,5%	44%	42,46%

Οι εταιρείες ποτών παρουσίασαν μεγαλύτερες διακυμάνσεις στο ποσοστό του μικτού κέρδους την τριετία αυτή, που σημαίνει ότι επηρεάστηκαν άμεσα από την οικονομική κρίση (μειωμένη ζήτηση ή την αύξηση των τιμών των πωλούμενων προϊόντων που είχε ως αποτέλεσμα να αυξηθούν και τα μικτά κέρδη εκμεταλλεύσεως) σε σχέση με τις εταιρείες τροφίμων που παρουσίασαν σχετικά μια σχετικά σταθερή πορεία στο ποσοστό μικτού περιθωρίου.

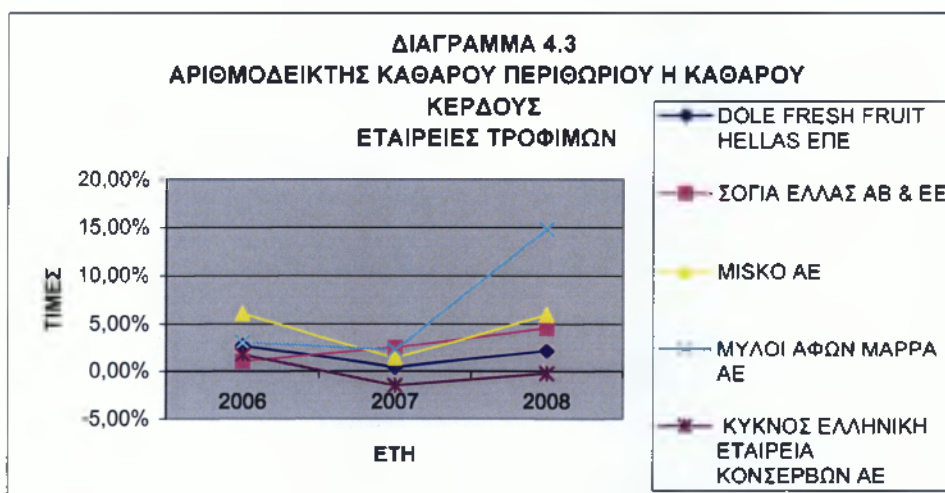
4.2.2 Αριθμοδείκτης καθαρού περιθωρίου η καθαρού κέρδους

α) εταιρείες τροφίμων

Από την μελέτη του παρακάτω πίνακα και διαγράμματος 4.3 επικερδής εμφανίζεται η εταιρεία <<ΜΥΛΟΙ ΑΦΩΝ ΜΑΡΡΑ ΑΕ>> η οποία το 2006 το ποσοστό του καθαρού κέρδους της ήταν 3,07%, στην συνέχεια όμως είχε μια μικρή κάμψη και το επόμενο έτος σημείωσε σημαντική αύξηση κατά 14,82%.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.3			
ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΚΑΘΑΡΟΥ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟΥ Η ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ			
ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ			
	2006	2007	2008
DOLE FRESH FRUIT HELLAS ΕΠΕ	2,71%	0,40%	2,15%
ΣΟΓΙΑ ΕΛΛΑΣ ΑΒ & ΕΕ	1,01%	2,53%	4,55%
MISKO ΑΕ	6,07%	1,38%	5,91%
ΜΥΛΟΙ ΑΦΩΝ ΜΑΡΡΑ ΑΕ	3,07%	2,22%	14,82%
ΚΥΚΝΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΟΝΣΕΡΒΩΝ ΑΕ	1,69%	-1,50%	-0,25%

Στο σημείο αυτό μπορούμε να πούμε ότι το κέρδος που επιτυγχάνεται και μένει στην επιχείρηση από την αφαίρεση των καθαρών πωλήσεων μείον το κόστος πωληθέντων και τα άλλα έξοδα είναι ικανοποιητικό. Από την άλλη μεριά η <<ΚΥΚΝΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΟΝΣΕΡΒΩΝ ΑΕ>> κινήθηκε αντίστροφα ειδικά το 2007 όπου σημείωσε πτώση αρνητική στο (-1,50%). Οι πωλήσεις αυτής της εταιρείας ενώ κινούνταν σταθερά, τα κέρδη της έπεσαν κατακόρυφα, αυτό μπορεί να είναι αποτέλεσμα μη ικανοποιητικών πωλήσεων ή να οφείλεται στον αυξημένο ανταγωνισμό αυτού του κλάδου ή στο αυξημένο κόστος λειτουργίας. Η εξέλιξη της <<ΣΟΓΙΑ ΕΛΛΑΣ ΑΒ & ΕΕ>> ήταν σταθερή και αυξανόμενη με μικρή ταχύτητα ανά έτος. Ενώ οι υπόλοιπες δύο παρουσίασαν μια μικρή πτώση του ποσοστού καθαρού κέρδους 0,40% και 1,38%, όμως την επόμενη χρήση σημείωσαν μικρή βελτίωση που έφθασε το 2,95% και 5,91% αντίστοιχα. Η βελτίωση αυτή ήταν αποτέλεσμα της μείωσης των εξόδων.

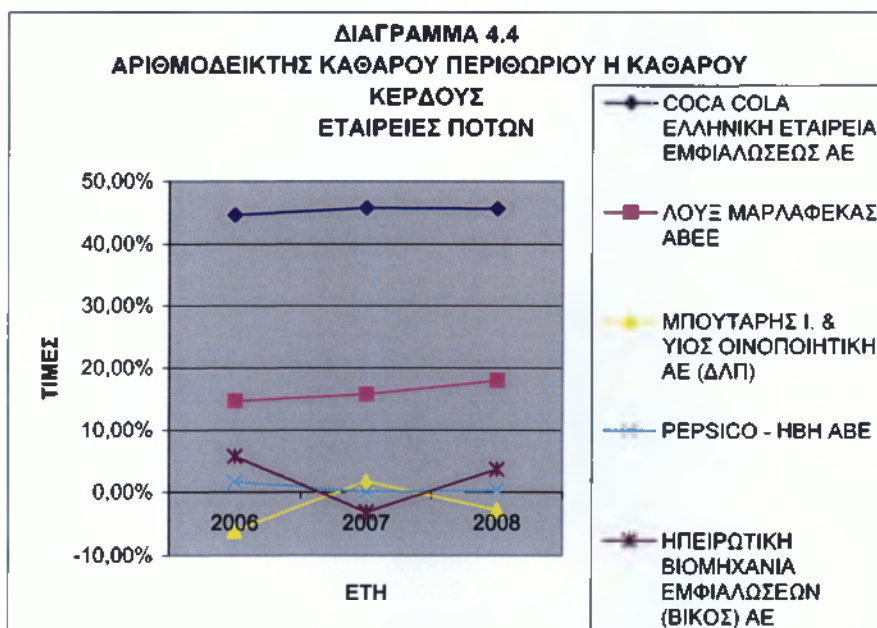
β) εταιρείες ποτών

Οι περισσότερες εδώ εταιρείες αντιμετωπίζουν προβλήματα όπως μπορούμε να διαπιστώσουμε στον πίνακα και διάγραμμα 4.4. Τρεις από αυτές σημείωσαν αρνητικά κέρδη στα έτη αυτά, βλέπουμε ότι επηρεάστηκαν κατά πολύ από την

οικονομική κρίση. Αναλυτικότερα, την πιο δυσμενή οικονομική πορεία την είχε η <<ΜΠΟΥΤΑΡΗΣ Ι. & ΥΙΟΣ ΟΙΝΟΠΟΙΗΤΙΚΗ ΑΕ (ΔΛΠ)>> της οποίας βλέπουμε ότι το ποσοστό του καθαρού κέρδους ήταν από το 2006 αρνητικό στην συνέχεια βελτιώθηκε σε 1,70% όμως, το 2008 έγινε πάλι αρνητικό εξαιτίας

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.4			
ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΚΑΘΑΡΟΥ ΠΕΡΙΘΩΡΙΟΥ Η ΚΑΘΑΡΟΥ ΚΕΡΔΟΥΣ			
ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΟΤΩΝ			
	2006	2007	2008
COCA COLA ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΜΦΙΑΛΩΣΕΩΣ ΑΕ	44,64%	45,76%	45,62%
ΛΟΥΞ ΜΑΡΛΑΦΕΚΑΣ ΑΒΕΕ	14,72%	15,80%	17,99%
ΜΠΟΥΤΑΡΗΣ Ι. & ΥΙΟΣ ΟΙΝΟΠΟΙΗΤΙΚΗ ΑΕ (ΔΛΠ)	-6,15%	1,70%	-2,91%
PEPSICO - ΗΒΗ ΑΒΕ	1,55%	-0,07%	0,23%
ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΕΜΦΙΑΛΩΣΕΩΝ (ΒΙΚΟΣ) ΑΕ	5,73%	-3,23%	3,65%

της μείωσης του κεφαλαίου κινήσεως που από αυτό προκύπτει ότι δεν μπόρεσε να αντεπεξέλθει στην πληρωμή των χρηματοοικονομικών της εξόδων, ωστόσο οι πωλήσεις αυτής της εταιρείας ακολούθησαν σταθερή πορεία χωρίς μειώσεις.

Κατά την διάρκεια του 2007, άλλες δύο κινήθηκαν με αρνητικό ποσοστό, με λίγο καλύτερη εξέλιξη το 2008 όχι όμως ικανοποιητικό. Οι πιο κερδοφόρες και επιτυχημένες εταιρείες ήταν η <<COCA COLA ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΜΦΙΑΛΩΣΕΩΣ ΑΕ>>, αυτή κατάφερε να διατηρήσει το υψηλό ποσοστό της και τα τρία αυτά έτη χωρίς καμιά πτώση. Το μεγάλο ποσοστό αυτό οφείλεται στις αυξανόμενες πωλήσεις που έχει από την μεγάλη ζήτηση των καταναλωτών. Για την <<ΛΟΥΞ ΜΑΡΛΑΦΕΚΑΣ ΑΒΕΕ>> μπορούμε να πούμε ότι το ποσοστό του καθαρού κέρδους της είναι ικανοποιητικό όπως και η πορεία της ανά έτος.

Συμπέρασμα

Εντούτοις παρατηρεί κανείς πως, τα ποσοστά του καθαρού κέρδους στον κλάδο των τροφίμων κινούνται σε ίδια επίπεδα περίπου με τον κλάδο ποτών, γεγονός που υποδηλώνει ότι και οι δύο κλάδοι αντιμετώπισαν δυσκολίες και μείωση του τζίρου τους. Οι περισσότερες εταιρείες επιβαρύνθηκαν με ζημιές, ασκώντας αρνητική πίεση στα συνολικά καθαρά αποτελέσματα. Την μεγαλύτερη μεταβολή στο ποσοστό του καθαρού κέρδους την έχει ο κλάδος τροφίμων όπου το 2007 σημείωσε κάμψη. Σε αυτό το έτος, η κρίση επηρέασε πολύ αρνητικά τον κλάδο εξαιτίας κάποιων εταιρειών που παρουσίασαν χαμηλά αρνητικά κέρδη. Στο κλάδο ποτών βλέπουμε ότι δεν υπάρχει ιδιαίτερη μεταβολή λόγω των πολύ καλών επιδόσεων των δυο δυναμικών εταιρειών <<COCA COLA ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΜΦΙΑΛΩΣΕΩΣ ΑΕ>> και <<ΛΟΥΞ ΜΑΡΛΑΦΕΚΑΣ ΑΒΕΕ>> οι οποίες διατήρησαν το ποσοστό του καθαρού κέρδους υψηλό.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

ΜΕΣΟΙ ΟΡΟΙ					
Εταιρείες τροφίμων			Εταιρείες ποτών		
2006	2007	2008	2006	2007	2008
4,8%	1%	5,4%	12%	11,9%	12,19%

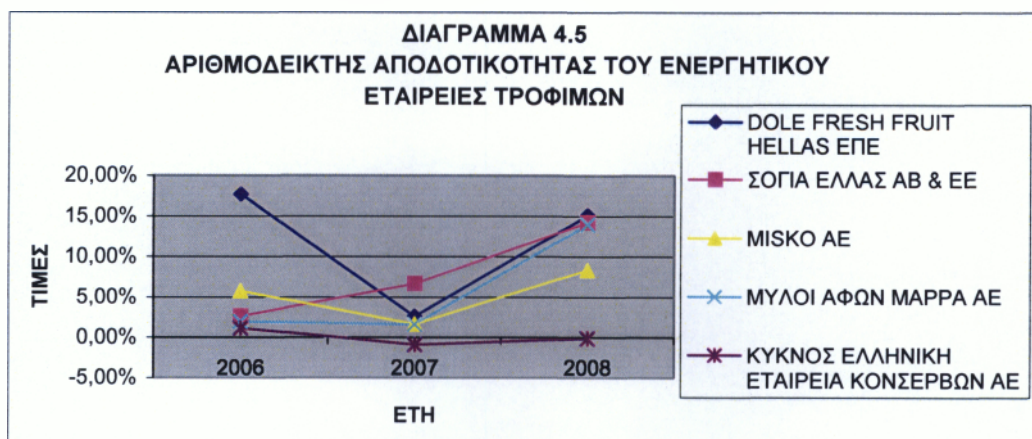
4.2.3 Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας του ενεργητικού

α) εταιρείες τροφίμων

Μπορούμε σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα και διάγραμμα 4.5 να πούμε ότι η απόδοση των συνολικών περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας <<ΚΥΚΝΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΟΝΣΕΡΒΩΝ ΑΕ>> δεν είναι ικανοποιητική, το ποσοστό της το 2006 είναι 1,12% αλλά το επόμενο έτος πέφτει κατακόρυφα σε (-0,92) και το 2008 ακόμη χαμηλότερα σε (-0,17). Αυτό δεν παρέχει στον επενδύτη σιγουριά γιατί βλέπουμε ότι η αποδοτικότητα των περιουσιακών στοιχείων πλησιάζει στο τέλος της, αυτό συμβαίνει κυρίως όταν η ταχύτητα κυκλοφορίας των περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας πλησιάζει την ταχύτητα κυκλοφορίας περιουσιακών στοιχείων των ανταγωνιστριών της. Εδώ μπορούμε να πούμε ότι όταν τα περιουσιακά στοιχεία της εταιρείας έχουν χαμηλή αποδοτικότητα, μπορεί να γίνει πώληση αυτών αλλά θα πρέπει να φροντίσουν οι εταιρείες ώστε αυτό να μην έχει παρενέργειες στα άλλα περιουσιακά στοιχεία της εταιρείας.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.5			
ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ			
ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ			
	2006	2007	2008
DOLE FRESH FRUIT HELLAS ΕΠΕ	17,71%	2,57%	15,09%
ΣΟΓΙΑ ΕΛΛΑΣ ΑΒ & ΕΕ	2,60%	6,63%	14,26%
MISKO ΑΕ	5,73%	1,61%	8,32%
ΜΥΛΟΙ ΑΦΩΝ ΜΑΡΡΑ ΑΕ	1,94%	1,59%	13,96%
ΚΥΚΝΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΟΝΣΕΡΒΩΝ ΑΕ	1,12%	-0,92%	-0,17%

Η <<DOLE FRESH FRUIT HELLAS ΕΠΕ>> παρατηρούμε ότι ενώ η αποδοτικότητα των περιουσιακών στοιχείων της ήταν υψηλή, υπό την κρίση περίοδο είχε πτωτική πορεία και έφτασε το 2,57% εξαιτίας του ότι μειώθηκαν κατά πολύ τα καθαρά κέρδη της εταιρείας και κατά συνέπεια και οι πωλήσεις της. Το επόμενο έτος όμως φαίνεται η ικανότητα της εταιρείας ότι μπορεί να επιζήσει οικονομικά και να προσελκύσει κεφαλαία. Η αύξηση της αποδοτικότητας το 2008, μπορεί να οφείλεται στην αύξηση του όγκου πωλήσεων της. Στις άλλες τρεις εταιρείες κατά το 2008, το ποσοστό της αποδοτικότητας τους ήταν πολύ πιο ικανοποιητικό σε σχέση με το 2007 και το 2006.

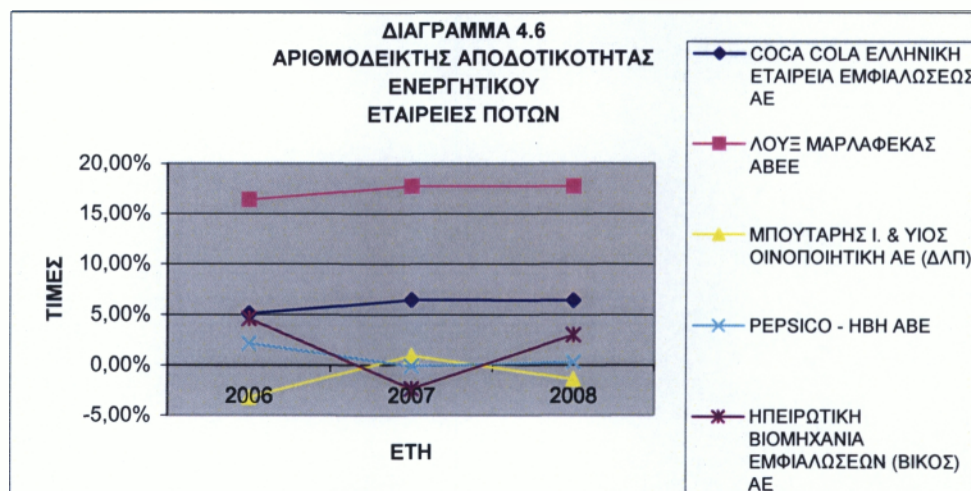

β) εταιρείες ποτών

Εδώ παρατηρούμε ότι μόνο σε δυο εταιρείες στην <<COCA COLA ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΜΦΙΑΛΩΣΕΩΣ ΑΕ>> και στην <<ΛΟΥΞ ΜΑΡΛΑΦΕΚΑΣ ΑΒΕΕ >> η εξέλιξη τους ήταν ικανοποιητική στα τρία αυτά χρόνια με παρά πολύ μικρή κάμψη το 2008. Βλέπουμε ότι αυτές οι εταιρείες βαδίζουν σωστά και σταθερά, χωρίς να αντιμετωπίζουν προβλήματα (π.χ. υψηλές δαπάνες για την επίτευξη των πωλήσεων τους). Η <<ΜΠΟΥΤΑΡΗΣ Ι. & ΥΙΟΣ ΟΙΝΟΠΟΙΗΤΙΚΗ ΑΕ (ΔΛΠ)>> το 2006 ήταν σε πολύ δυσμενή θέση με το ποσοστό της να είναι (-3,21) που σημαίνει ότι η απόδοση των περιουσιακών της στοιχείων δεν είναι καθόλου καλή, αυτό ενδεχομένως μπορεί να οφείλετε στην αύξηση του κόστους πωληθέντων, είτε με μείωση του καθαρού κέρδους από της πωλήσεις προϊόντων της, είτε με μείωση της τιμής πωλήσεως. Το επόμενο έτος βελτιώθηκε λίγο η εικόνα της, αυτό μπορεί να οφείλεται στο λόγω του ότι μείωσε τα απασχολούμενα περιουσιακά της στοιχεία, αλλά και πάλι την επόμενη χρονιά ο δείκτης της έπεσε πάλι σε αρνητικό ποσοστό.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.6			
ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ			
ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΟΤΩΝ			
	2006	2007	2008
COCA COLA ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΜΦΙΑΛΩΣΕΩΣ ΑΕ	5,09%	6,45%	6,40%
ΛΟΥΞ ΜΑΡΛΑΦΕΚΑΣ ΑΒΕΕ	16,36%	17,74%	17,72%
ΜΠΟΥΤΑΡΗΣ Ι. & ΥΙΟΣ ΟΙΝΟΠΟΙΗΤΙΚΗ ΑΕ (ΔΛΠ)	-3,21%	0,92%	-1,41%
PEPSICO - ΗΒΗ ΑΒΕ	2,15%	-0,10%	0,31%
ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΕΜΦΙΑΛΩΣΕΩΝ (ΒΙΚΟΣ) ΑΕ	4,63%	-2,34%	3,00%

Οι υπόλοιπες δύο εταιρείες εξελίχθηκαν στα ίδια επίπεδα, είχαν μεγάλη κάμψη το 2007, που δείχνει ότι επηρεάστηκαν πολύ από την οικονομική κρίση αλλά το 2008 σταθεροποιήθηκε κάπως η οικονομική τους κατάσταση.

Συμπέρασμα

Βλέπουμε ότι τα ποσοστά αποδοτικότητας ενεργητικού στο κλάδο τροφίμων είναι λίγο πιο ικανοποιητικά σε σχέση με το κλάδο ποτών. Όπου σε αυτόν τα ποσοστά στις πιο πολλές επιχειρήσεις παρουσιάζονται αρνητικά, αυτό μπορεί να οφείλεται στο ότι για την μέτρηση της αποδοτικότητας χρησιμοποιούνται διάφορα κριτήρια (όπως η πορεία όγκου των πωλήσεων, της παραγωγής των κερδών) στα οποία ο κλάδος των ποτών μπορεί να υστερεί ή μπορεί να οφείλεται στην μείωση ζήτησης των προϊόντων. Τα μικρά αυτά ποσοστά μπορεί και ενδεχομένως να δείχνουν την ύπαρξη υπερεπενδύσεων σε στοιχεία του ενεργητικού που δεν είναι πλήρως εκμεταλλεύσιμα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3

ΜΕΣΟΙ ΟΡΟΙ					
Εταιρείες τροφίμων			Εταιρείες ποτών		
2006	2007	2008	2006	2007	2008
5,82%	2,3%	10,2%	5%	4,5%	5,2%

Όπως προκύπτει από το παραπάνω πίνακα 3, η μεταβολή στο ποσοστό της αποδοτικότητας τους ήταν μεγάλη κατά το 2007 και μειώθηκε περίπου κατά 3,5 μονάδες εξαιτίας της οικονομικής κρίσης που έφερε μειώσεις στις πωλήσεις και στο καθαρό κέρδος. Οι εταιρείες ποτών δεν αντιμετωπίζουν ιδιαίτερο πρόβλημα στην υπό κρίση περίοδο και αυτό μπορεί να οφείλεται στο ότι υπάρχουν πιο λίγες ανταγωνίστριες εταιρείες στον κλάδο αυτό.

4.2.4 Αριθμοδείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων

α) εταιρείες τροφίμων

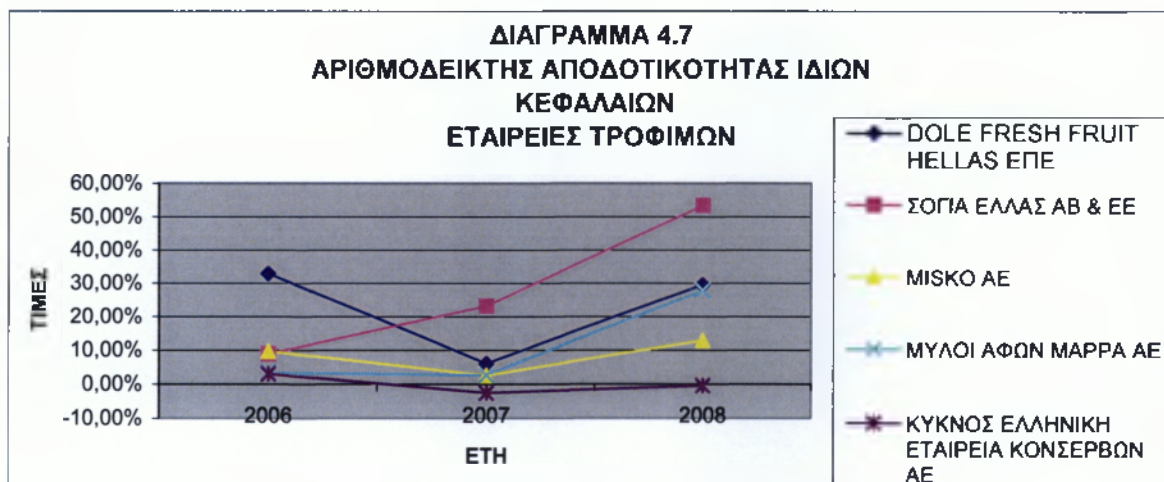
Είναι φανερό ότι η αποδοτικότητα των ιδίων κεφαλαίων της <<DOLE FRESH FRUIT HELLAS ΕΠΕ>> ήταν πάρα πολύ ικανοποιητική το 2006. Το 2007, όμως σημείωσε απότομη και σημαντική κάμψη, η οποία αφενός οφείλεται στην κάμψη των καθαρών κερδών της και αφετέρου στην αύξηση των ιδίων της κεφαλαίων. Το 2008 όμως, η εταιρεία και πάλι ευημερεί και αυτό μπορεί να οφείλεται στην επιτυχημένη διοίκησης της ή στις ευνοϊκές για αυτήν οικονομικές συνθήκες.

Από τον παρακάτω πίνακα και διάγραμμα 4.7, από όλες τις εταιρείες η πιο καλύτερη σε σχέση με όλα τα έτη είναι η <<ΣΟΓΙΑ ΕΛΛΑΣ ΑΒ & ΕΕ>> η οποία το 2006 είχε χαμηλό δείκτη και κατάφερε τα επόμενα έτη να τον αυξήσει

κατά πολύ. Που αυτό σημαίνει ότι είχαν αυξηθεί οι πωλήσεις της και επομένως τα κέρδη της και έτσι απεικονίζεται η δυναμικότητα αυτής της εταιρείας.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.7			
ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ			
ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ			
	2006	2007	2008
DOLE FRESH FRUIT HELLAS ΕΠΕ	32,78%	5,95%	29,44%
ΣΟΓΙΑ ΕΛΛΑΣ ΑΒ & ΕΕ	8,86%	23,02%	53,24%
MISKO ΑΕ	9,62%	2,46%	12,74%
ΜΥΛΟΙ ΑΦΩΝ ΜΑΡΡΑ ΑΕ	3,29%	2,61%	27,78%
ΚΥΚΝΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΟΝΣΕΡΒΩΝ ΑΕ	2,95%	-2,62%	-0,49%

Η πιο μη ευνοϊκή εταιρεία ήταν η <<ΚΥΚΝΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΟΝΣΕΡΒΩΝ ΑΕ>> όπου ο αριθμοδείκτης της από το 2007 και μετά έγινε αρνητικός και αυτό είναι ενδεικτικό ότι η εταιρεία υστερεί σε κάποιο σημείο (χαμηλή παραγωγικότητα, επηρεασμός από την οικονομική κρίση, ανεπαρκής διοίκηση). Οι υπόλοιπες δύο ακολούθησαν μια σταθερή πορεία που όμως το 2008 αυξήθηκε ο αριθμοδείκτης τους αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων και αυτό ενδεχομένως να οφείλεται στην άριστη χρησιμοποίηση των κεφαλαίων της.

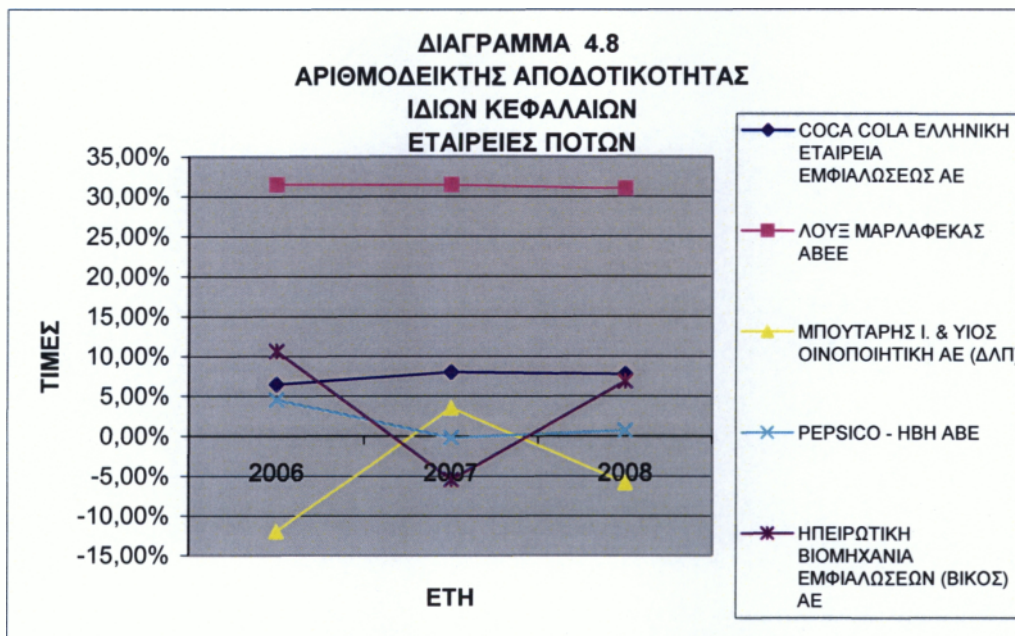
β) εταιρείες ποτών

Από τον παρακάτω πίνακα και διάγραμμα 4.8, βλέπουμε ότι οι εταιρείες η <<PEPSICO - ΗΒΗ ΑΒΕ>> και η <<ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΕΜΦΙΑΛΩΣΕΩΝ (ΒΙΚΟΣ) ΑΕ>> είναι αυτές που επηρεάστηκαν περισσότερο από την οικονομική κρίση σε σχέση με τις άλλες. Γεγονός που μας δηλώνει ότι μπορεί να υπερεπένδυσαν κεφάλαια τα οποία δεν απασχολούνται πλήρως παραγωγικά ή λόγω των δυσμενών συνθηκών μπορεί να μειώθηκαν τα καθαρά κέρδη. Όμως η εικόνα αυτή βελτιώθηκε κάπως το επόμενο έτος.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.8			
ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ			
ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΟΤΩΝ			
	2006	2007	2008
COCA COLA ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΜΦΙΑΛΩΣΕΩΣ ΑΕ	6,44%	8,00%	7,76%
ΛΟΥΞ ΜΑΡΛΑΦΕΚΑΣ ΑΒΕΕ	31,48%	31,46%	30,97%
ΜΠΟΥΤΑΡΗΣ Ι. & ΥΙΟΣ ΟΙΝΟΠΟΙΗΤΙΚΗ ΑΕ (ΔΛΠ)	-11,96%	3,51%	-5,84%
PEPSICO - ΗΒΗ ΑΒΕ	4,47%	-0,22%	0,70%
ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΕΜΦΙΑΛΩΣΕΩΝ (ΒΙΚΟΣ) ΑΕ	10,59%	-5,42%	6,87%

Η <<COCA COLA ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΜΦΙΑΛΩΣΕΩΣ ΑΕ>> και η <<ΛΟΥΞ ΜΑΡΛΑΦΕΚΑΣ ΑΒΕΕ>> είναι πολύ ικανοποιητικές σε σχέση με όλα τα έτη, ειδικά η δεύτερη κατάφερε να διατηρήσει το υψηλό επίπεδο του ποσοστού αποδοτικότητας της, το 2008 να φτάνει 30,97%, και αυτό παρέχει ένδειξη ότι αυξήθηκε το καθαρό περιθώριο της. Άσχημη είναι η κατάσταση στην εταιρεία <<ΜΠΟΥΤΑΡΗΣ Ι. & ΥΙΟΣ ΟΙΝΟΠΟΙΗΤΙΚΗ ΑΕ (ΔΛΠ)>>,

όπου το 2008 βλέπουμε η εξέλιξη της είναι τελείως αρνητική και απαισιόδοξη, με το δείκτη το 2008, να φτάνει το (-5,84).

Συμπέρασμα

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι, ο κλάδος τροφίμων έχει πιο υψηλά ποσοστά στον αριθμοδείκτη αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων από το κλάδο ποτών, αυτό μπορεί ενδεχομένως να συμβαίνει λόγω της καλής πολιτικής τιμών που ακολουθούν οι εταιρείες τροφίμων (π.χ. αν η τιμή πωλήσεως μειωθεί, οι αγοραστές θα αγοράζουν μεγαλύτερες ποσότητες προϊόντων και τα έσοδα από τις πωλήσεις θα αυξηθούν και συνεπώς και τα κέρδη).

ΠΙΝΑΚΑΣ 4

ΜΕΣΟΙ ΟΡΟΙ					
Εταιρείες τροφίμων			Εταιρείες ποτών		
2006	2007	2008	2006	2007	2008
11,5%	6,2%	24,5%	8,2%	7,4%	8,09%

Όπως βλέπουμε στον πίνακα 4, ο κλάδος ποτών υπό την κρίση περίοδο δεν έχει ιδιαίτερες μεταβολές, έχει μια πτώση το 2006 κατά 7,4 αλλά το επόμενο έτος αυξάνεται ξανά. Ο δείκτης του κλάδου τροφίμων το 2008 έχει πολύ ανοδική πορεία που αγγίζει το 24,5%, αυτό μπορεί να οφείλεται στο ότι τα τρόφιμα είναι είδη πρώτης ανάγκης και σε περίοδο οικονομικής κρίσης οι καταναλωτές θα στραφούν στα τρόφιμα και ύστερα στα ποτά με αποτέλεσμα τα κέρδη του κλάδου τροφίμων να αυξηθούν.

4.2.5 Αριθμοδείκτης γενικής ρευστότητας

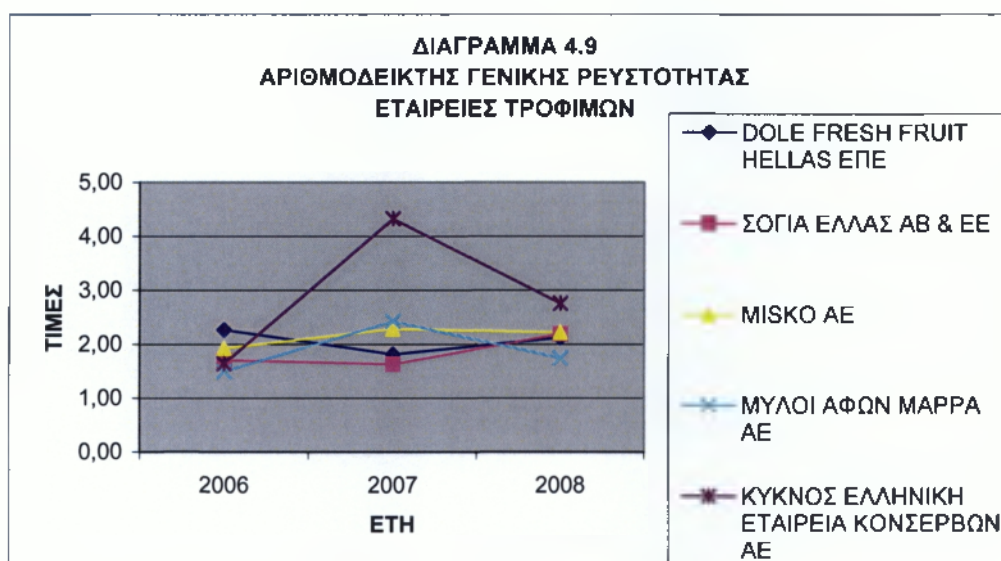
α) εταιρείες τροφίμων

Από βραχυχρόνιας σκοπιάς, όπως παρατηρούμε στον πίνακα και στο διάγραμμα 4.9, όλες οι παρακάτω εταιρείες δεν αντιμετώπισαν ιδιαίτερα προβλήματα στην εξόφληση των υποχρεώσεων τους.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.9			
ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ			
ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ			
	2006	2007	2008
DOLE FRESH FRUIT HELLAS ΕΠΕ	2,27	1,81	2,12
ΣΟΓΙΑ ΕΛΛΑΣ ΑΒ & ΕΕ	1,70	1,62	2,19
MISKO ΑΕ	1,92	2,28	2,22
ΜΥΛΟΙ ΑΦΩΝ ΜΑΡΡΑ ΑΕ	1,49	2,42	1,74
ΚΥΚΝΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΟΝΣΕΡΒΩΝ ΑΕ	1,64	4,33	2,76

Πιο αναλυτικά βλέπουμε ότι, την καλύτερη πορεία την έχει το 2007 η <<ΚΥΚΝΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΟΝΣΕΡΒΩΝ ΑΕ>> με το δείκτη να είναι στις 4,33 μονάδες, αυτό σημαίνει ότι η εταιρεία χρησιμοποιεί όσο το

δυνατόν εντατικότερα το κεφάλαιο κινήσεως της με αποτέλεσμα να αντιμετωπίσει επιτυχώς την εξόφληση των υποχρεώσεων της υπό την κρίση περίοδο, ενδεχομένως αυτό επιτεύχθηκε χάρις στο σωστό προγραμματισμό τόσο των εισπράξεων όσο και των πληρωμών της. Την επόμενη χρονιά όμως ο δείκτης μειώθηκε και αυτή η μείωση μπορεί να οφείλεται στην μείωση του κέρδους της εταιρείας.

Ο δείκτης της <<ΜΥΛΟΙ ΑΦΩΝ ΜΑΡΡΑ ΑΕ>> ήταν πολύ ικανοποιητικός το 2007 όμως και αυτή το 2008 είχε πτωτική τάση. Επίσης, οι υπόλοιπες τρεις εταιρείες έχουν μια μικρή αυξανόμενη τάση ανά έτος.

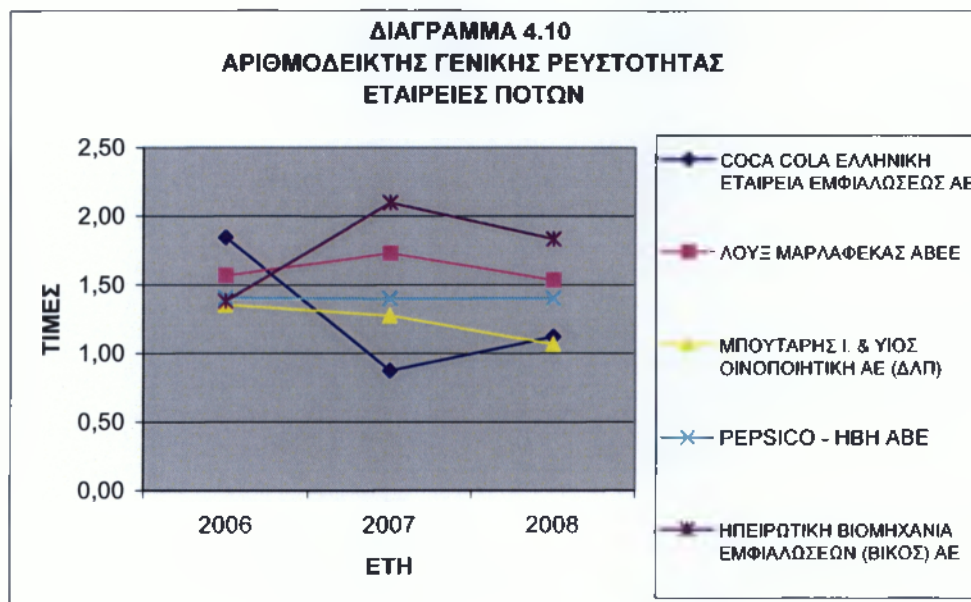
β) εταιρείες ποτών

Όπως φαίνεται από τα παρακάτω δεδομένα ο αριθμοδείκτης ρευστότητας της εταιρείας <<COCA COLA ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΜΦΙΑΛΩΣΕΩΣ ΑΕ>> το 2007 είχε μια πτώση σε 0,87 μονάδες, αυτό παρέχει ένδειξη ότι δεν είναι σε ευνοϊκή κατάσταση όσο αφορά την ικανότητα της να ανταποκρίνεται τις τρέχουσες υποχρεώσεις της, το 2008 είναι περισσότερο ευνοϊκό για αυτήν, αφού

ανεβαίνει σε 1,12 μονάδες. Η εξέλιξη της <<ΜΠΟΥΤΑΡΗΣ Ι. & ΥΙΟΣ ΟΙΝΟΠΟΙΗΤΙΚΗ ΑΕ (ΔΛΠ)>> είναι πολύ ικανοποιητική και τα τρία έτη, το 2008 ο αριθμοδείκτης ρευστότητας της βλέπουμε ότι έχει πολύ ανοδική πορεία. Όμως ένας μεγάλος αριθμοδείκτης οφείλεται ή στο γεγονός ότι η επιχείρηση έχει μεγάλο περιθώριο ασφαλείας και είναι σε θέση να αντιμετωπίζει τις τρέχουσες ανάγκες της με ευκολία ή πολλές φορές συμβαίνει μια επιχείρηση να έχει μεγάλο αριθμοδείκτη αλλά να μην μπορεί να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις της. Αυτό μπορεί να συμβαίνει γιατί η διοίκηση της δεν έχει κάνει ορθολογική κατανομή των κυκλοφοριακών της στοιχείων σε σχέση με το βαθμό ρευστότητας τους. Σαν αιτίες μιας τέτοιας καταστάσεως μπορεί να αναφερθούν η υπεραποθεματοποίηση ετοιμών προϊόντων και πρώτων υλών σε σύγκριση με τις πωλήσεις της ή χαμηλή ταχύτητα κυκλοφορίας αυτών.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.10			
ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΤΑΣ			
ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΟΤΩΝ			
	2006	2007	2008
COCA COLA ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΜΦΙΑΛΩΣΕΩΣ ΑΕ	1,84	0,87	1,12
ΛΟΥΞ ΜΑΡΛΑΦΕΚΑΣ ΑΒΕΕ	1,57	1,73	1,53
ΜΠΟΥΤΑΡΗΣ Ι. & ΥΙΟΣ ΟΙΝΟΠΟΙΗΤΙΚΗ ΑΕ (ΔΛΠ)	1,35	1,63	4,25
PEPSICO - ΗΒΗ ΑΒΕ	1,40	1,39	1,40
ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΕΜΦΙΑΛΩΣΕΩΝ (ΒΙΚΟΣ) ΑΕ	1,38	2,09	1,83

Οι υπόλοιπες εταιρείες βλέπουμε ότι παρουσιάζουν κάποιες μικρές αυξομειώσεις στις τιμές τους αλλά είναι ικανοποιητικές και η θέση των εταιρειών μπορεί να θεωρηθεί καλή.

Συμπέρασμα

Παρατηρούμε ότι ο κλάδος τροφίμων έχει την υψηλότερη ρευστότητα και αυτό σημαίνει ότι οι εταιρείες έχουν το περιθώριο ασφαλείας που διατηρεί η διοίκηση για να είναι σε θέση να αντιμετωπίσουν κάποια ανεπιθύμητη εξέλιξη στην ροή των κεφαλαίων κίνησης. Ενώ ο κλάδος ποτών έχει μεν επαρκή ρευστότητα για να αντιμετωπίσει τις άμεσες υποχρεώσεις αλλά αν έρθουν πιο δύσκολες καταστάσεις (π.χ. μείωση πωλήσεων) μπορεί να μην είναι σε θέση να αντεπεξέλθει.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5

ΜΕΣΟΙ ΟΡΟΙ

Εταιρείες τροφίμων			Εταιρείες ποτών		
2006	2007	2008	2006	2007	2008
1,8	2,5	2,2	1,50	1,54	2,02

Από τους παραπάνω μέσους όρους βλέπουμε ότι υπό την κρίση περίοδο 2007 και δύο κλάδοι παρουσίασαν αύξηση στον δείκτη ρευστότητας αλλά το 2008 ο κλάδος τροφίμων παρουσίασε ελαφρά πτωτική τάση, σε αντίθεση με τον κλάδο ποτών, ο οποίος αυξήθηκε σε 2,02 μονάδες.

4.2.6 Αριθμοδείκτης παγίων προς μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις

α) εταιρείες τροφίμων

Η παρακολούθηση του αριθμοδείκτη για την <<ΜΥΛΟΙ ΑΦΩΝ ΜΑΡΡΑ ΑΕ>> το 2006 κατά 546,27, μας δείχνει ότι η εταιρεία αυτό το έτος είχε μειώσει κατά πολύ τις μακροχρόνιες υποχρεώσεις της, τούτο σημαίνει ότι το περιθώριο ασφάλειας που απολαμβάνουν οι μακροχρόνιοι πιστωτές είναι τεράστιο. Αντίθετα όμως κινήθηκε τα επόμενα δύο χρόνια, η μείωση του αριθμοδείκτη μας δείχνει την προσφυγή της στον μακροπρόθεσμο δανεισμό για την χρηματοδότηση νέων επενδύσεων σε πάγια.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.11			
ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΠΑΓΙΩΝ ΠΡΟΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ			
	2006	2007	2008
DOLE FRESH FRUIT HELLAS ΕΠΕ	2,71	2,72	2,56
ΣΟΓΙΑ ΕΛΛΑΣ ΑΒ & ΕΕ	2,40	2,60	1,32
MISKO ΑΕ	8,86	13,94	29,73
ΜΥΛΟΙ ΑΦΩΝ ΜΑΡΡΑ ΑΕ	546,27	2,44	2,64
ΚΥΚΝΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΟΝΣΕΡΒΩΝ ΑΕ	4,04	1,47	1,86

Από τον πίνακα και διάγραμμα 4.11 μπορούμε να δούμε ότι ο δείκτης της εταιρείας <<ΚΥΚΝΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΟΝΣΕΡΒΩΝ ΑΕ>> έχει παρουσιάσει κάμψη μεταξύ των ετών. Η κάμψη του κατά τα δύο τελευταία χρόνια υπό κρίση περίοδο δείχνει ότι ίσως ότι κατέφυγε και αυτή στο μακροπρόθεσμο δανεισμό για να καλύψει τις επενδύσεις της. Η πιο ευνοϊκή και

τα τρία έτη είναι η <<MISKO A.E.>> όπου κάθε χρόνο ο δείκτης της είχε ανοδική πορεία με 29,73 μονάδες το 2008 ενδεχομένως, αυτό οφείλεται στην αναπροσαρμογή της αξίας των πάγιων περιουσιακών στοιχείων της και στην μείωση των μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων της.

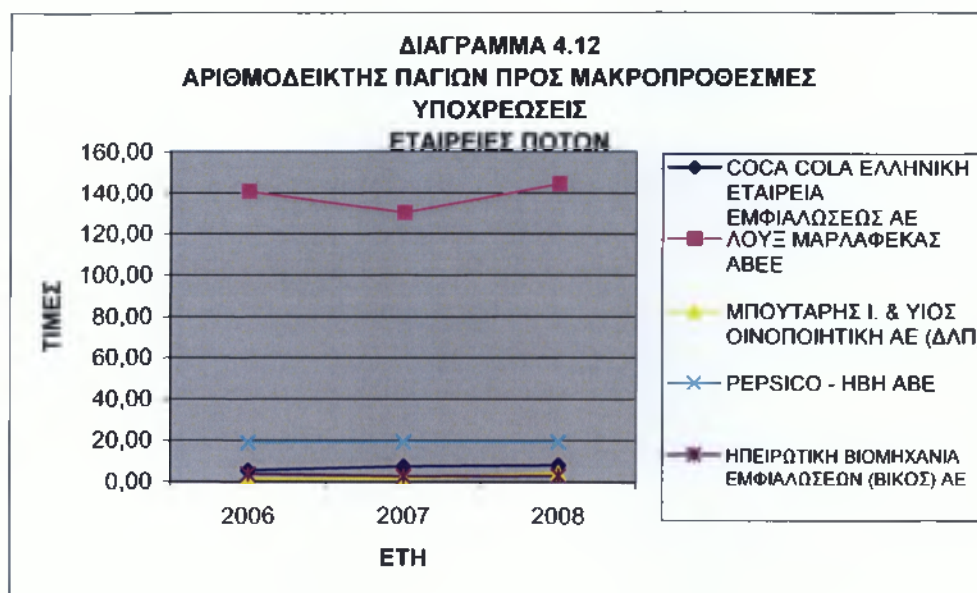
Οι υπόλοιπες δύο εταιρείες παρουσίασαν κάποιες αυξομειώσεις στο δείκτη τους, αλλά χωρίς ιδιαίτερες μεταβολές.

β) εταιρείες ποτών

Όπως βλέπουμε παρακάτω, την καλύτερη οικονομική πορεία την έχει η <<ΛΟΥΞ ΜΑΡΛΑΦΕΚΑΣ ΑΒΕΕ>> η βλέπουμε ότι διατηρεί την τιμή του δείκτη πολύ υψηλή και τα τρία έτη, με μια μικρή κάμψη το 2007 σε 130,18 μονάδες. Ωστόσο το υψηλό περιθώριο ασφάλειας της, δείχνει ότι αυτή η εταιρεία είναι σε θέση να αντεπεξέρθει και σε δυσμενείς συνθήκες.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.12			
ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΠΑΓΙΩΝ ΠΡΟΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ			
ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΟΤΩΝ			
	2006	2007	2008
COCA COLA ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΜΦΙΑΛΩΣΕΩΣ ΑΕ	5,40	7,42	8,03
ΛΟΥΞ ΜΑΡΛΑΦΕΚΑΣ ΑΒΕΕ	140,63	130,18	144,26
ΜΠΟΥΤΑΡΗΣ Ι. & ΥΙΟΣ ΟΙΝΟΠΟΙΗΤΙΚΗ ΑΕ (ΔΛΠ)	1,37	1,63	4,25
PEPSICO - ΗΒΗ ΑΒΕ	18,86	19,19	19,14
ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΕΜΦΙΑΛΩΣΕΩΝ (ΒΙΚΟΣ) ΑΕ	3,78	2,65	3,02

Όμως και η εξέλιξη της <<PEPSICO - ΗΒΗ ΑΒΕ>> ήταν πολύ ικανοποιητική με τους δείκτες να κινούνται σε σταθερά επίπεδα. Όσο αφορά τις εταιρείες <<COCA COLA ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ>> και <<ΕΜΦΙΑΛΩΣΕΩΣ ΑΕ ΜΠΟΥΤΑΡΗΣ Ι. & ΥΙΟΣ ΟΙΝΟΠΟΙΗΤΙΚΗ ΑΕ (ΔΛΠ)>>, ο αριθμοδείκτης τους αυξάνεται ανά έτος αλλά πολύ επιβραδυντικά. Η <<ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΕΜΦΙΑΛΩΣΕΩΝ (ΒΙΚΟΣ) ΑΕ>> βλέπουμε το 2007 να έχει μια μικρή κάμψη αλλά το 2008 αυξάνεται σε πολύ μικρό βαθμό.

Συμπέρασμα

Σε τελική ανάλυση βλέπουμε ότι, ο κλάδος ποτών παρουσιάζει αυτά τα τρία έτη μεγαλύτερο αριθμοδείκτη από το κλάδο τροφίμων και αυτό οφείλεται στο ότι ο κλάδος αυτός διαχειρίστηκε καλύτερα τις επενδύσεις των παγίων της, χωρίς να καταφύγουν στον μακροχρόνιο δανεισμό με τα ισχύοντα υψηλά επιτόκια.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6

ΜΕΣΟΙ ΟΡΟΙ					
Εταιρείες τροφίμων			Εταιρείες ποτών		
2006	2007	2008	2006	2007	2008
112,85	4,63	7,62	34	32,22	35,74

Οι εταιρείες ποτών δεν επηρεάστηκαν ιδιαίτερα από την οικονομική κρίση, είχαν μια πτώση το 2007 σε 50,67 μονάδες αλλά το επόμενο έτος αυξήθηκε πάλι σε 55,47. Την ίδια πορεία ακολούθησαν και οι εταιρείες τροφίμων, βλέπουμε ότι το 2006 ο αριθμοδείκτης είναι σε πολύ υψηλά επίπεδα σε 112,85 μονάδες (αυτό ο μεγάλος δείκτης οφείλεται στην εταιρεία<<ΜΥΛΟΙ ΑΦΩΝ ΜΑΡΡΑ ΑΕ>> όπου το 2006 είχε μεγάλο περιθώριο ασφάλειας). Το 2007 παρουσίασαν μια πτώση αλλά το 2008 ανέκαμψε.

4.2.7 Αριθμοδείκτης ταχύτητας κυκλοφορίας του ενεργητικού

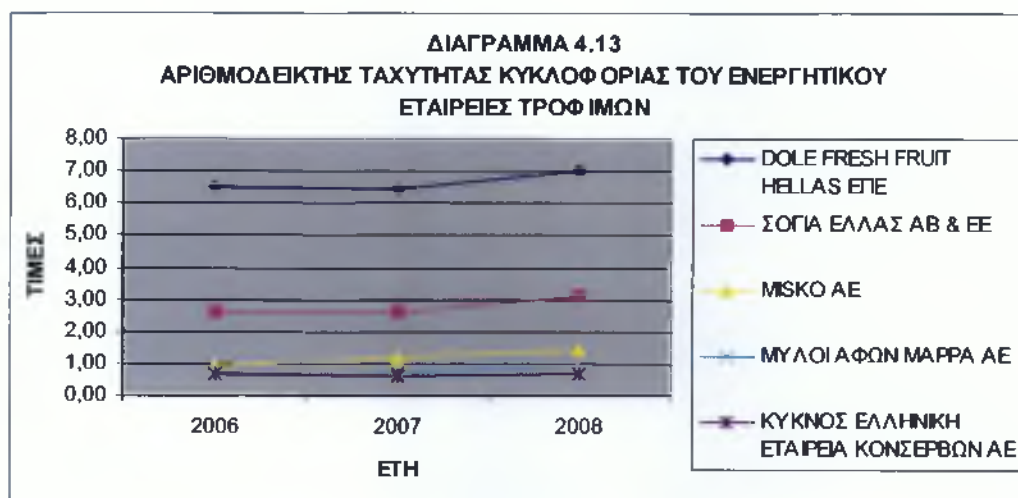
α) εταιρείες τροφίμων

Η παρακολούθηση του δείκτη αυτού μας δείχνει ότι σχεδόν όλες οι εταιρείες δεν είχαν πτώση στο δείκτη τους ούτε το 2007 αλλά ούτε και το 2008. από τα παρακάτω στοιχεία του πίνακα 4.13 παρατηρούμε ότι η εταιρεία <<DOLE FRESH FRUIT HELLAS ΕΠΕ>> χρησιμοποιεί πολύ εντατικά τα περιουσιακά της στοιχεία ειδικά το 2007 που ο δείκτης φτάνει τις 7 μονάδες, προκείμενου να πραγματοποιεί τις πωλήσεις της και αυτό αποβαίνει προς όφελος της. Όμως αυτό δεν είναι πάντα θετικό δηλαδή, η υπερβολική εκμετάλλευση των περιουσιακών στοιχείων σε σχέση με τις πωλήσεις της γιατί η υπερεπένδυση αυτή μπορεί να επιβαρύνει την εταιρεία με αυξημένες υποχρεώσεις για την

πληρωμή τόκων, μακροπρόθεσμων ή βραχυπρόθεσμων δανείων, επίσης για δαπάνες συντηρήσεως με αποτέλεσμα η εταιρεία να μην μπορεί να αντεπεξέρθει οικονομικά ειδικά υπό μία κρίση περίοδο.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.13			
ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΤΑΧΥΤΗΤΑΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΤΟΥ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ			
ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ			
	2006	2007	2008
DOLE FRESH FRUIT HELLAS ΕΠΕ	6,54	6,44	7,01
ΣΟΓΙΑ ΕΛΛΑΣ ΑΒ & ΕΕ	2,58	2,63	3,13
MISKO ΑΕ	0,94	1,17	1,41
ΜΥΛΟΙ ΑΦΩΝ ΜΑΡΡΑ ΑΕ	0,63	0,72	0,94
ΚΥΚΝΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΟΝΣΕΡΒΩΝ ΑΕ	0,66	0,61	0,66

Αμέσως μετά έρχεται η <<ΣΟΓΙΑ ΕΛΛΑΣ ΑΒ & ΕΕ>>, της οποίας ο δείκτης της ήταν ικανοποιητικός το 2006 σε 2,58 μονάδες και αυξανόταν σταδιακά, η ανοδική του πορεία παρέχει ένδειξη μιας πιο εντατικής εκμεταλλεύσεως των στοιχείων του ενεργητικού και αυτό συνδέεται με την αύξηση πωλήσεων.

Τέλος βλέπουμε ότι οι υπόλοιπες εταιρίες κινούνται με πιο χαμηλό αριθμοδείκτη, που σημαίνει ότι δεν χρησιμοποιούν τα περιουσιακά τους

στοιχεία εντατικά για αυτό θα πρέπει να αυξήσουν την χρησιμοποίηση αυτών η να ρευστοποιήσουν μέρος των περιουσιακών στοιχείων.

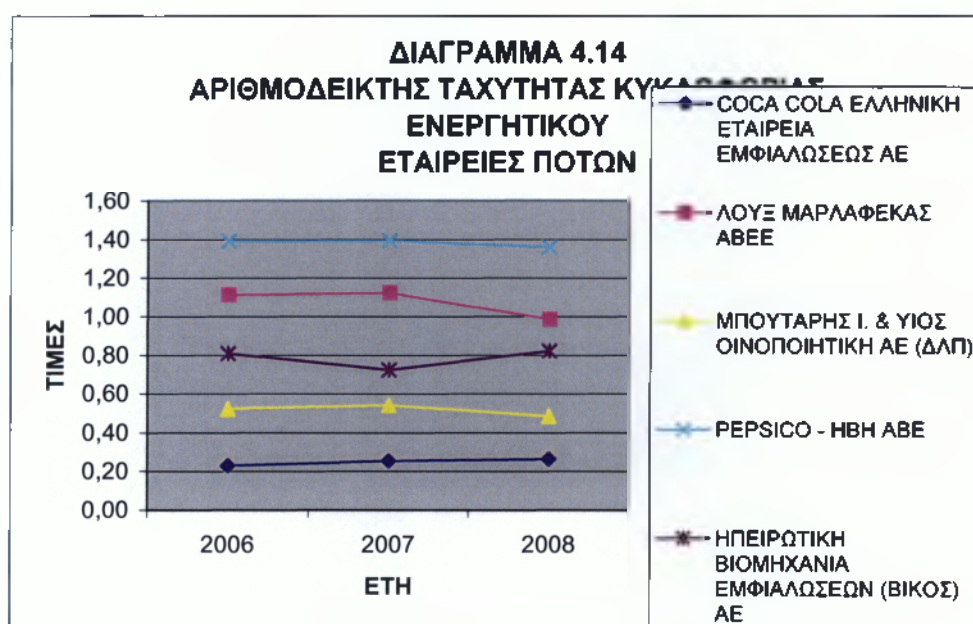
β) εταιρείες ποτών

Οι αριθμοδείκτες ταχύτητας ενεργητικού στο κλάδο ποτών είναι σχετικά χαμηλοί, αναλυτικότερα όπως βλέπουμε στον πίνακα και διάγραμμα 4.14, η <<COCA COLA ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΜΦΙΑΛΩΣΕΩΣ ΑΕ>> και η <<ΜΠΟΥΤΑΡΗΣ Ι. & ΥΙΟΣ ΟΙΝΟΠΟΙΗΤΙΚΗ ΑΕ (ΔΛΠ)>> παρουσιάζουν τους πιο μικρότερους αριθμοδείκτες, αυτό δείχνει ότι χρησιμοποιούν τα περιουσιακά τους στοιχεία σε πολύ μικρό βαθμό. Δηλαδή το 2008, ο δείκτης είναι 0,26 και 0,48 αντίστοιχα Αυτό μπορεί να οφείλετε σε πολλούς παράγοντες όπως του ότι μπορεί οι πωλήσεις να αυξάνονται άλλα με μικρότερο ρυθμό ενώ τα στοιχεία του ενεργητικού να αυξάνονται με πιο υψηλό ρυθμό. Επίσης ο αριθμοδείκτης αυτός είναι γεγονός ότι μπορεί να επηρεάζεται και από την μέθοδο αποσβέσεων που ακολουθεί κάθε εταιρεία π.χ. αν αυτές οι εταιρείες εφαρμόζουν την σταθερή απόσβεση από την αυξανόμενη, σημαίνει ότι θα έχουν χαμηλότερο δείκτη.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4.14			
ΑΡΙΘΜΟΔΕΙΚΤΗΣ ΤΑΧΥΤΗΤΑΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ			
ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΟΤΩΝ			
	2006	2007	2008
COCA COLA ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΜΦΙΑΛΩΣΕΩΣ ΑΕ	0,23	0,25	0,26
ΛΟΥΞ ΜΑΡΛΑΦΕΚΑΣ ΑΒΕΕ	1,11	1,12	0,98
ΜΠΟΥΤΑΡΗΣ Ι. & ΥΙΟΣ ΟΙΝΟΠΟΙΗΤΙΚΗ ΑΕ (ΔΛΠ)	0,52	0,54	0,48
PEPSICO - ΗΒΗ ΑΒΕ	1,39	1,39	1,36
ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΕΜΦΙΑΛΩΣΕΩΝ (ΒΙΚΟΣ) ΑΕ	0,81	0,72	0,82

Ο δείκτης της <<ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΕΜΦΙΑΛΩΣΕΩΝ (ΒΙΚΟΣ) ΑΕ>> σημείωσε μια κάμψη το 2007 σε 0,72 αλλά το επόμενο έτος αυξήθηκε σε 0,82 όπως ήταν περίπου και το 2006. Σε αυτές τις εταιρείες τον μεγαλύτερο δείκτη τον έχει η <<PEPSICO - ΗΒΗ ΑΒΕ>> όπου το 2006 και το

2007 ο δείκτης ήταν 1,39 και το επόμενο έτος παρουσίασε μια πάρα πολύ μικρή πτώση σε 1,36. Την ίδια εξέλιξη ακολούθησε και η <<ΛΟΥΞ ΜΑΡΛΑΦΕΚΑΣ ΑΒΕΕ>> όπου σε αυτή το 2008 έφτασε τις 0,98 μονάδες, , όπως φαίνεται και οι υπόλοιπες επηρεάστηκαν από την οικονομική κρίση, μια χωρίς λόγο μείωση του αριθμοδείκτη αυτού μπορεί να θεωρηθεί όχι καλή ένδειξη και ίσως αντανάκλαση κάποιας μείωσης στην ζήτηση των προϊόντων ή μιας συγκεκριμένης πολιτικής διοικήσεως.

Συμπέρασμα

Είναι γεγονός ότι οι αριθμοδείκτες του κλάδου τροφίμων σε μερικές εταιρείες είναι πιο υψηλοί από τις εταιρείες του κλάδου ποτών, αυτό σημαίνει ότι ο κλάδος τροφίμων έχει καλύτερη πολιτική από τον άλλον κλάδο σε θέματα πωλήσεων (π.χ. διοικήσεως, ανταγωνισμού, σχετικής διαφήμισεως, διαφορετική πολιτική αποσβέσεων). Όπως βλέπουμε στον πίνακα 7, ο κλάδος ποτών δεν επηρεάστηκε από την οικονομική κρίση, έτσι και τα τρία έτη είναι σταθερός ο

δείκτης αλλά χαμηλός. Στο κλάδο τροφίμων, ο δείκτης κινείται στα ίδια επίπεδα το 2006 και 2007 αλλά αυτό αλλάζει το 2008 και έχει ανοδική πορεία και αυτό οφείλεται ή στην εντατικότερη χρησιμοποίηση του ενεργητικού ή στην αύξηση των τιμών των προϊόντων ώστε να επιζήσει ο κλάδος οικονομικά.

ΠΙΝΑΚΑΣ 7

ΜΕΣΟΙ ΟΡΟΙ					
Εταιρείες τροφίμων			Εταιρείες ποτών		
2006	2007	2008	2006	2007	2008
2,27	2,31	4,03	0,81	0,80	0,78

ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΩΣΗ – ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Στα προηγούμενα κεφάλαια αναφερθήκαμε, στην οικονομία της Ελλάδας, αναλύσαμε τις κατηγορίες στις επιχειρήσεις του κλάδου τροφίμων και ποτών, παρατηρήσαμε τις εξελίξεις του κλάδου κατά την οικονομική κρίση και τέλος την χρηματοοικονομική εξέλιξη δέκα εταιρειών τροφίμων και ποτών.

Καταρχήν, όλοι γνωρίζουμε ότι οι επιχειρήσεις συμβάλλουν στην πολιτιστική και οικονομική ανάπτυξη της κοινωνίας, στην Ελλάδα το μεγαλύτερο ποσοστό επιχειρήσεων είναι οι μικρομεσαίες και αυτό έχει και πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα. Είναι γεγονός ότι η οικονομική κρίση έφερε επιπτώσεις σε όλες τις επιχειρήσεις ανεξαρτήτου μεγέθους. Πολλές επιχειρήσεις “κατέβασαν ρολά” και αυτό θα συνεχίζεται και στο μέλλον. Βασικό ρόλο παίζουν οι Εμπορικές Τράπεζες με κύριο χαρακτηριστικό την χρηματοοικονομική λειτουργία τους.

Η εγχώρια βιομηχανία τροφίμων και ποτών αντιμετωπίζει πολλά προβλήματα και προκλήσεις που διαμορφώνουν το εγχώριο και το διεθνές περιβάλλον και επηρεάζουν τις επιχειρηματικές στρατηγικές, την κερδοφορία και την βιωσιμότητα των επιχειρήσεων. Τα προβλήματα αυτά είναι η αύξηση των πρώτων υλών, οι αλλαγές στην Κοινή Αγροτική Πολιτική, η καινοτομία για νέα προϊόντα, η υγιεινή και ασφάλεια τροφίμων και τέλος η ανταγωνιστικότητα της εγχώριας βιομηχανίας τροφίμων και ποτών.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της ανάλυσης 2002–2008, όλες οι κατηγορίες των επιχειρήσεων, μας δείχνουν ότι επηρεάστηκαν αρνητικά από τις δυσμενείς συνθήκες, με αποκορύφωση το 2008 όπου οι ζημιές εκτοξεύονται και οι ζημιογόνες επιχειρήσεις αυξάνονται ολοένα και περισσότερο. Αναλυτικότερα, για τις πολύ μικρές επιχειρήσεις (1-10 άτομα), το 2006, ήταν μια καλή περίοδος, με αύξηση πωλήσεων και περιορισμό ζημιών. Το 2008, δέχτηκαν εύλογα τις

εντονότερες πιέσεις. Ακόμα πιο ευνοϊκή ήταν η χρονιά του 2006 για τις μικρές επιχειρήσεις (11-50 άτομα), καθώς αυξήθηκε η κερδοφορία τους, σχετικά ικανοποιητικά ήταν και τα χρηματοοικονομικά στοιχεία για το 2008, παρά την έντονη αύξηση των ζημιών, τα καθαρά κέρδη καταφέρνουν και διευρύνονται σε σχέση με το 2007, εξαιτίας κάποιων δυναμικών επιχειρήσεων που εντάσσονται στην ομάδα αυτή. Η κατηγορία των μεσαίων επιχειρήσεων (51-250 άτομα), το 2006 παρουσίασε προβλήματα, καθώς αυξήθηκαν οι ζημιές και μειώθηκαν τα καθαρά κέρδη, όμως αυτό συνεχίστηκε και το 2008 που περιλαμβάνονται σε αυτή την κατηγορία ορισμένες επιχειρήσεις με τις υψηλότερες ζημιές, με αποτέλεσμα τα κέρδη αυτής της κατηγορίας να επιβραδύνονται σημαντικά και να διογκώνονται οι ζημιές. Τέλος, οι μεγάλες επιχειρήσεις (250 και άνω), το 2006 βελτιώνουν την κερδοφορία τους σε αντίθεση με την πολύ κακή χρήση του 2005 αλλά το 2007 και 2008 επηρεάστηκε αυτή η κατηγορία από τις δυσμενές συνθήκες, με σημαντική μείωση των κερδών και ταχύτατη αύξηση των ζημιών.

Είναι γεγονός, ότι η οικονομική κρίση έχει επηρεάσει όλους τους κλάδους της βιομηχανίας και μέσα σε αυτούς και τον κλάδο τροφίμων και ποτών. Συνεπώς υπάρχουν εξελίξεις στις τιμές, μπορούμε να διαπιστώσουμε ότι το 2005-2008 οι τιμές παρουσιάζουν μεγάλες διακυμάνσεις, η αύξηση των τιμών της πρωτογενούς παραγωγής ήταν ταχύτερη από εκείνη των τιμών του παραγωγού του κλάδου τροφίμων και ποτών. Γενικά όμως το 2005 οι τιμές τροφίμων και ποτών αυξάνονται βραδύτερα από το σύνολο της μεταποίησης. Ενώ το 2007 οι τιμές τροφίμων και ποτών μειώθηκαν. Το 2008, η αύξηση των τιμών των γεωργικών προϊόντων είναι υψηλότερη από την άνοδο των τιμών της βιομηχανίας τροφίμων και ποτών αυτό μας δείχνει οι μεταβολές στις τιμές των γεωργικών προϊόντων απορροφάται από την βιομηχανία και όχι από τους καταναλωτές. Στην λιανική αγορά ο ΔΤΔ αυξάνεται ενώ το αντίθετο συμβαίνει με τις τιμές παραγωγού τροφίμων και ποτών. Αλλά το 2008 αυτό αντιστρέφεται.

Η οικονομική κρίση είχε επιπτώσεις και στην απασχόληση, από το 2007 και ύστερα εμφανίστηκε μια σημαντική μείωση του προσωπικού στο κλάδο τροφίμων και ποτών και έτσι οι συνέπειες της οικονομικής κρίσης γίνονται ολοένα και πιο ορατές.

Από την χρηματοοικονομική ανάλυση με βάση επιλεγμένων αριθμοδεικτών, σε πέντε εταιρείες τροφίμων και σε πέντε εταιρείες ποτών οι οποίες έχουν δημοσιεύσει τους ισολογισμούς τους, στην STATBANK τα έτη 2006-2008 προκύπτει ότι, όλες σχεδόν οι εταιρείες αντιμετώπισαν δυσκολίες (μείωση κερδών, αύξηση των μακροπρόθεσμων υποχρεώσεων τους κ.τ.λ) στην περίοδο οικονομικής κρίσης.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ

1. Νικήτα Α. Νίαρχου, “Χρηματοοικονομική Ανάλυση Λογιστικών Καταστάσεων”, έβδομη έκδοση, εκδόσεις: Αθ. Σταμούλης. Αθήνα (2004)
2. Κόγκας, Δ.(2007). “Στρατηγικό Επιχειρησιακό Περιβάλλον – Στρατηγική Διοίκηση” έκδοση Γ. Μπένου, Αθήνα.
3. Μπερπερίδης Τιμόθεος, “Χρήμα”, Μηνιαίο Οικονομικό Και Επενδυτικό Περιοδικό, “Η Λήψη Χρηματοοικονομικών Αποφάσεων και Χρηματοοικονομική Ισορροπία”, Αθήνα, Νοέμβριος (2007).
4. Montana P & Charvon B, (2005), “Μάνατζμεντ”, 3^η Αμερικάνικη Έκδοση, Αθήνα, Κλειδάριθμος
5. Πέτρος Τομάρας, “Εισαγωγή στο Μάρκετινγκ και την Έρευνα Αγοράς” Αθήνα,(2000)

ΞΕΝΗ

1. Clarke T. & Clegg S. (1998). “Changing Paradigms: The Transformation of Management Knowledge for the 21st Century” Profile Books Ltd, London

ΑΝΑΦΟΡΕΣ

1. ICAP – Οδηγός Επιχειρήσεων – Έκδοση 2007, Στατιστικά και Οικονομικά Στοιχεία Επιχειρήσεων – Σχόλια και Παρατηρήσεις

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ

1. <http://www.inegsee.gr/ekthesi2006/ekthesi2006.htm>
2. http://www.mnec.gr/el/press_office/Interviews/press/press0009.html
3. http://www.itpublications.gr/files/cp_issues/CP_001.pdf
4. <http://www.inegsee.gr/ekthesi2007/8.pdf>
5. http://translate.google.gr/translate?hl=el&langpair=en%7Cel&u=http://www.eurobank.gr/uploads/pdf/greek_banking_review.pdf
6. <http://ropewalker.pblogs.gr/2009/07/klados-trofimwn-potwn-edw-kanovn-koymantomia-hoyfta-monopwlia.html>
7. <http://www.glasscleaning.gr/hassp.asp>
8. <http://www.isoqar.gr/items.php?catid=16>
9. <http://www.euro2day.gr/specials/folders/134/articles/141633/ArticleSpecialFolders.aspx>
10. <http://www.iobe.gr/media/sebt/food08.pdf>
11. http://www.afmsystems.gr/Fmt_s/Fmt_attributes/ari8modeiktes.html
12. <http://www.rethimno.gr/el/news/article.php?n=789>
13. <http://www.kerdos.gr/Documents/ekthdkth2008.pdf>
14. <http://www.asxetos.gr/Default.aspx?tabId=279&c=10&aid=55>
15. http://www.moec.gov.cy/vpexams/panexams/exams2009/03_06_2009_logistiki_arithmodeiktes.pdf
16. <http://translate.google.gr/translate?hl=el&langpair=en%7Cel&u=http://www.oracle.com/ocom/groups/public/%40ocompublic/documents/webcontent/018928.pdf>
17. <http://www.oecd.org/dataoecd/17/57/44651527.pdf>
18. http://www.oecd.org/LongAbstract/0.3425,en_33873108_33873421_43284934_1_1_1_1.00.html
19. http://www.iraj.gr/IRAJ/Turnover_Breakdown_May_2003.pdf
20. <http://www.iobe.gr/media/elloik/03final.pdf>
21. http://www.xfe.gr/docs/paremvoli/87_oikonomika.pdf

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

1. DOLE FRESH FRUIT HELLAS ΕΠΕ

	2006	2007	2008
ΣΥΝΟΛΟ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΟΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	3.756.077	4.906.066	5.021.234
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	2.036.676	2.127.937	2.577.566
ΣΥΝΟΛΟ ΒΡΑΧ/ΜΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	1.655.424	2.711.088	2.366.103
ΣΥΝΟΛΟ ΜΑΚ/ΜΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	77.210	79.436	85.954
ΠΑΓΙΟ	209.135	216.078	219.665
ΣΥΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	195.901	203.682	211.275
ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	24.639.963	31.685.624	35.260.229
ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ	667.582	126.585	758.757
ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	0	0	0
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝ. ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	3.769.309	4.918.460	5.029.623
ΜΕΙΚΤΑ ΚΕΡΔΗ ΚΑΙ ΕΣΟΔΑ	1.608.333	1.814.761	2.724.268

Εισαγωγή και χονδρική εμπορία νοπών φρούτων.

2. ΣΟΓΙΑ ΕΛΛΑΣ ΑΒ & ΕΕ

	2006	2007	2008
ΣΥΝΟΛΟ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΟΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	76.406.650	84.290.628	114.840.850
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	27.717.114	29.907.740	35.959.550
ΣΥΝΟΛΟ ΒΡΑΧ/ΜΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	44.859.376	51.881.818	52.402.314
ΣΥΝΟΛΟ ΜΑΚ/ΜΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	22.000.000	22.000.000	45.938.723
ΠΑΓΙΟ	52.849.902	57.134.800	60.709.283
ΣΥΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	39.753.553	41.186.973	43.147.579
ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	244.073.405	272.518.450	420.392.155
ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ	2.456.785	6.886.225	19.144.965
ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	17.663.477	28.249.464	30.424.941
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝ. ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	94.576.489	103.789.560	134.300.587
ΜΕΙΚΤΑ ΚΕΡΔΗ ΚΑΙ ΕΣΟΔΑ	13.459.091	20.925.124	35.503.135

Παραγωγή σογιέλαιου, σογιάλευρου, λεκιθίνης, ηλιέλαιου, ηλιάλευρου και μαργαρίνης. Επεξεργασία σπορέλαιων και ελαιόλαδου. Εισαγωγές και χονδρικό εμπόριο δημητριακών και ελαιόλαδου.

3. MISKO AE

	2006	2007	2008
ΣΥΝΟΛΟ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΟΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	36.655.894	35.418.631	40.826.492
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	37.168.025	37.206.724	38.433.383
ΣΥΝΟΛΟ ΒΡΑΧ/ΜΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	19.050.974	15.518.962	18.403.124
ΣΥΝΟΛΟ ΜΑΚ/ΜΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	6.190.195	4.063.176	1.991.860
ΠΑΓΙΟ	54.845.037	56.646.961	59.227.095
ΣΥΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	29.091.737	35.276.730	41.225.522
ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	58.896.437	66.441.055	82.847.292
ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ	3.574.382	915.402	4.896.031
ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	5.699.253	9.527.616	11.128.352
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝ. ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	62.409.194	56.788.862	58.828.066
ΜΕΙΚΤΑ ΚΕΡΔΗ ΚΑΙ ΕΣΟΔΑ	23.032.949	20.598.977	28.474.884

Παραγωγή ζυμαρικών. Αποκλειστικές εισαγωγές και χονδρικό εμπόριο ζυμαρικών, μπισκότων και σαλτσών.

4. ΜΥΛΟΙ ΑΦΩΝ ΜΑΡΡΑ ΑΕ

	2006	2007	2008
ΣΥΝΟΛΟ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΟΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	15.156.090	15.745.561	21.503.670
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	14.652.795	15.463.756	16.523.614
ΣΥΝΟΛΟ ΒΡΑΧ/ΜΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	10.192.179	6.494.967	12.359.437
ΣΥΝΟΛΟ ΜΑΚ/ΜΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	14.642	3.414.642	4.000.356
ΠΑΓΙΟ	7.998.503	8.331.069	10.544.634
ΣΥΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	5.507.037	5.915.327	6.376.958
ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	15.691.050	18.143.187	30.979.617
ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ	481.733	403.362	4.590.028
ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	1.872.244	2.019.619	4.260.112
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝ. ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	24.859.617	25.373.364	32.883.406
ΜΕΙΚΤΑ ΚΕΡΔΗ ΚΑΙ ΕΣΟΔΑ	2.025.317	2.091.555	7.098.480

Παραγωγή και χονδρική εμπορία αλεύρων και υποπροϊόντων.

6. ΚΥΚΝΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΚΟΝΣΕΡΒΩΝ ΑΕ

	2006	2007	2008
ΣΥΝΟΛΟ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΟΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	19.514.367	21.675.861	22.406.584
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	10.218.928	10.394.385	10.302.231
ΣΥΝΟΛΟ ΒΡΑΧ/ΜΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	11.903.397	5.011.717	8.122.968
ΣΥΝΟΛΟ ΜΑΚ/ΜΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	4.895.184	14.349.494	11.936.132
ΠΑΓΙΟ	19.764.388	21.155.393	22.143.239
ΣΥΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	12.261.245	13.075.658	14.188.490
ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	17.850.955	18.208.361	19.946.585
ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ	301.954	-272.807	-50.299
ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	8.454.441	8.711.704	9.676.210
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝ. ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	27.017.510	29.755.596	30.361.332
ΜΕΙΚΤΑ ΚΕΡΔΗ ΚΑΙ ΕΣΟΔΑ	6.992.637	6.658.356	6.974.244

Παραγωγή τοματοειδών σε κονσέρβες, κέτσαπ και σαλτσών. Εμπόριο λαχανικών, κομποστών, μαρμελάδων και ελιών σε κονσέρβες.

ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΟΤΩΝ

1. COCA COLA ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΜΦΙΑΛΩΣΕΩΣ ΑΕ

	2006	2007	2008
ΣΥΝΟΛΟ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΟΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	180.600.000	159.300.000	180.100.000
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	2.154.300.000	2.179.800.000	2.237.200.000
ΣΥΝΟΛΟ ΒΡΑΧ/ΜΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	98.000.000	182.100.000	160.900.000
ΣΥΝΟΛΟ ΜΑΚ/ΜΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	471.200.000	342.900.000	315.500.000
ΠΑΓΙΟ	2.542.900.000	2.545.500.000	2.533.500.000
ΣΥΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	33.100.000	35.300.000	30.200.000
ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	625.400.000	686.600.000	714.100.000
ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ	138.700.000	174.400.000	173.600.000
ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	37.100.000	47.200.000	44.300.000
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝ. ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	2.723.500.000	2.704.800.000	2.713.600.000
ΜΕΙΚΤΑ ΚΕΡΔΗ ΚΑΙ ΕΣΟΔΑ	279.200.000	314.200.000	325.800.000

Παραγωγή χυμών φρούτων, αναψυκτικών, έτοιμου τσαγιού και σόδας. Εμφιάλωση μεταλλικού νερού.

2. ΛΟΥΞ ΜΑΡΛΑΦΕΚΑΣ ΑΒΕΕ

	2006	2007	2008
ΣΥΝΟΛΟ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΟΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	8.458.519	10.455.340	12.734.565
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	5.912.269	7.930.162	11.265.276
ΣΥΝΟΛΟ ΒΡΑΧ/ΜΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	5.393.637	6.051.690	8.315.083
ΣΥΝΟΛΟ ΜΑΚ/ΜΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	66.107	85.404	106.084
ΠΑΓΙΟ	9.296.589	11.117.973	15.303.738
ΣΥΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	6.383.321	7.006.283	8.352.088
ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	12.642.676	15.797.037	19.390.204
ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ	1.860.996	2.495.166	3.488.443
ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	603.734	877.583	1.421.489
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝ. ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	11.372.014	14.067.256	19.686.442
ΜΕΙΚΤΑ ΚΕΡΔΗ ΚΑΙ ΕΣΟΔΑ	5.595.898	7.033.485	8.182.036

Παραγωγή αναψυκτικών και σόδας. Εμπόριο μεταλλικού νερού και μύρας.

2. ΜΠΟΥΤΑΡΗΣ Ι. & ΥΙΟΣ ΟΙΝΟΠΟΙΗΤΙΚΗ ΑΕ (ΔΔΠ)

	2006	2007	2008
ΣΥΝΟΛΟ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΟΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	44.392.000	44.985.000	49.792.000
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	15.271.000	15.795.000	16.035.000
ΣΥΝΟΛΟ ΒΡΑΧ/ΜΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	32.805.000	35.352.000	46.733.000
ΣΥΝΟΛΟ ΜΑΚ/ΜΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	8.765.000	9.170.000	3.806.000
ΠΑΓΙΟ	12.039.000	14.949.000	16.194.000
ΣΥΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	1.074.000	1.173.000	1.096.000
ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	29.674.000	32.626.000	32.246.000
ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ	-1.826.000	554.000	-937.000
ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	18.804.000	19.803.000	22.269.000
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝ. ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	56.841.000	60.317.000	66.574.000
ΜΕΙΚΤΑ ΚΕΡΔΗ ΚΑΙ ΕΣΟΔΑ	12.473.000	15.745.000	13.990.000

Παραγωγή, αντιπροσωπείες, αποκλειστικές εισαγωγές και εμπόριο κρασιών.

4. PEPSICO - ΗΒΗ ΑΒΕ

	2006	2007	2008
ΣΥΝΟΛΟ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΟΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	49.148.531	53.228.615	58.374.543
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	37.746.010	37.472.719	39.221.342
ΣΥΝΟΛΟ ΒΡΑΧ/ΜΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	35.103.252	38.221.533	41.828.853
ΣΥΝΟΛΟ ΜΑΚ/ΜΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	5.593.755	5.577.636	5.854.416
ΠΑΓΙΟ	105.493.719	107.050.434	112.073.172
ΣΥΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	76.287.275	79.095.201	83.631.143
ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	108.864.080	112.858.401	118.032.296
ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ	1.686.612	-83.855	273.498
ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	7.559.601	8.555.110	10.115.587
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝ. ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	78.443.016	81.271.889	86.904.612
ΜΕΙΚΤΑ ΚΕΡΔΗ ΚΑΙ ΕΣΟΔΑ	51.844.789	53.953.798	55.623.651

Παραγωγή αναψυκτικών, σόδας, , φυσικών χυμών φρούτων και έτοιμου τσαγιού.
Εμφιάλωση μεταλλικού νερού.

5. ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΕΜΦΙΑΛΩΣΕΩΝ (ΒΙΚΟΣ) ΑΕ

	2006	2007	2008
ΣΥΝΟΛΟ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝΤΟΣ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	21.061.838	32.361.641	34.733.461
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	18.902.006	29.689.457	34.119.460
ΣΥΝΟΛΟ ΒΡΑΧ/ΜΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	15.269.879	15.448.231	18.967.980
ΣΥΝΟΛΟ ΜΑΚ/ΜΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	9.097.515	23.813.738	25.173.762
ΠΑΓΙΟ	34.422.226	63.188.766	75.947.896
ΣΥΣ ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	13.366.665	27.750.980	33.572.155
ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	34.940.906	49.879.372	64.226.340
ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ	2.002.039	-1.610.402	2.345.453
ΑΠΟΘΕΜΑΤΑ	1.774.948	5.393.814	5.734.612
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝ. ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	43.269.399	68.951.428	78.261.202
ΜΕΙΚΤΑ ΚΕΡΔΗ ΚΑΙ ΕΣΟΔΑ	10.748.764	16.786.678	21.809.702

Εμφιάλωση μεταλλικού νερού.